

Forslag

til

Lov om ændring af lov om socialtilsyn og lov om social service

(Styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud)

§ 1

I lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 1377 af 21. september 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 2*, ændres » *stk. 3 og 4:*« til: » *stk. 3, 4 og 6:*«.
2. I § 2, *stk. 3, nr. 1-5*, ændres »aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.« til: » driftsaftale med tilbuddet, jf. dog *stk. 6*«.
3. I § 2, *stk. 3*, indsættes som *nr. 6*:
»6) Private tilbud, jf. § 4, *stk. 1, nr. 2-4*, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, *stk. 1*, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse, jf. § 2 a, *stk. 3*.«
4. § 2, *stk. 4*, affattes således:
»*Stk. 4*. Hvis et tilbud eller en plejefamilie jf. § 4, *stk. 1*, skifter adresse, eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse, og dette medfører, at tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt, jf. *stk. 2, 3 eller 6*, i et år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.«
5. I § 2 indsættes som *stk. 6*:
»*Stk. 6*. Social- og ældreministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis fravigelse af *stk. 2 og 3*, og om ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver.«
6. Efter § 2 indsættes:
»§ 2 a. Socialtilsynet, jf. § 2, *stk. 3, nr. 6*, træffer afgørelse om, hvorvidt private tilbud, jf. § 4, *stk. 1, nr. 2-4*, indgår i koncernlignende konstruktioner. Der er tale om en koncernlignende konstruktion, hvis
  - 1) der ikke er tale om en koncern i selskabsretlig forstand,
  - 2) hvis der mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, *stk. 1, nr. 2-4*, og andre virksomheder sker en ikke ubetydelig samhandel herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og

3) der er én eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse over tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2 eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds, herunder sammenfald ved nærtstående i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2.

Stk. 2. Private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion, jf. stk. 1.

Stk. 3. Koncerner har hovedadresse, hvor moderselskabet har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13. Koncernlignende konstruktioner har hovedadresse, der hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.«

7. I § 5, *stk. 1 og 7*, ændres »§§ 6 og 12-18« til: »§§ 6 og 11 a-18«.

8. I § 5 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»*Stk. 2.* Godkendelse efter stk. 1, af tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal som minimum omfatte

- 1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) målgruppe,
- 4) tilbudstype og
- 5) tilbuddets ydelser.

Stk. 3. Godkendelse efter stk. 1, af plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, skal som minimum omfatte

- 1) plejefamiliens adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) plejefamilietype og
- 4) plejefamiliens ydelser.«

Stk. 2-6 bliver herefter til stk. 4-8.

9. I § 5, *stk. 4*, der bliver stk. 6, ændres »ikke godkendte tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3« til: »tilbud og plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, og som ikke er godkendt af socialtilsynet«.

10. § 5, *stk. 5*, der bliver stk. 7, affattes således:

»*Stk. 7.* Socialtilsynet kan i forbindelse med godkendelsen efter stk. 1 fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelsen. Socialtilsynet kan knytte frister til opfyldelsen af vilkår. Vilkår kan alene fastsættes i forbindelse med godkendelse af et tilbud.«

11. I § 5, *stk. 6*, der bliver stk. 8, indsættes i *1. pkt.* efter »stk. 1«: »og 7«, », jf. stk. 5,« i *2. pkt.* udgår, og efter *2. pkt.* indsættes som nyt punktum: »En afgørelse om fravigelse

af godkendelse forudsætter ikke, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. stk. 9.«

12. I § 5 indsættes efter stk. 6, der bliver stk. 8, som nyt stykke:

»Stk. 9. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, jf. stk. 1, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller efter ansøgning fra tilbuddet.«

Stk. 7-10 bliver herefter stk. 10-12.

13. I § 5, stk. 7, der bliver stk. 10, ændres »kan træffe« til: »træffer«.

14. I § 5 indsættes i stk. 8, der bliver stk. 11, som 2. pkt.:

»Godkendelsen bortfalder endvidere, hvis tilbuddet eller plejefamilien anmoder socialtilsynet herom.«

15. I § 5, stk. 9, der bliver stk. 12, ændres »stk. 4« til: »stk. 6«.

16. Efter § 5 a indsættes:

»Vurdering af kvaliteten «

17. I § 6, stk. 2, nr. 5 og 7, ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

18. § 6, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 3 og 4.

19. § 7, stk. 1, 2. og 3. pkt., ophæves.

20. I § 7 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Socialtilsynet skal både føre kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet. Dialog skal føres som led i det løbende driftsorienterede tilsyn og forud for, at der træffes afgørelser.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

21. I § 7, stk. 2, nr. 2, der bliver stk. 3, ændres »stk. 4, « til: »stk. 5, «

22. § 7, stk. 2, nr. 4, der bliver stk. 3, affattes således:

»4) indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1,«

23. I § 7 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport efter hvert gennemført tilsyn.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

24. § 8, stk. 1, 3. pkt., ophæves.

25. I § 9, stk. 1, 2. pkt., ændres »årligt« til: »hvert andet år«.

26. § 10, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Bliver socialtilsynet opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, skal socialtilsynet underrette de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.«

27. I § 10 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Hvis socialtilsynet får viden om bekymrende forhold i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, som er nødvendige og relevante for en anden offentlig myndighed, skal socialtilsynet videregive oplysningerne til denne anden myndighed, herunder oplysninger om, hvorvidt socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

28. § 10, stk. 3, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Bliver socialtilsynet opmærksom på uhensigtsmæssige forhold i forhold til den enkelte borger, der relaterer sig til den enkelte kommunes ansvar efter lov om sociale service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, kan socialtilsynet orientere den pågældende kommune herom.«

29. § 11, stk. 1, affattes således:

»Socialtilsynet skal i hver region have en whistleblowerordning, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere, ansatte m.fl. i det enkelte tilbud om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter 1. pkt.«

30. I § 11 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Socialtilsynet kan uden samtykke fra den, der har henvendt sig, jf. stk. 1, videregive henvendelsens indhold til en anden offentlig myndighed, hvis indholdet er relevant og nødvendigt for den anden myndigheds opgavevaretagelse.«

31. Efter § 11 indsættes i *kapitel 2*:

»Økonomisk tilsyn

§ 11 a. Ved vurderingen af, om de tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, skal socialtilsynet tage stilling til,

- 1) om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt,
- 2) om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe, og
- 3) om der er gennemsigthed i tilbuddets økonomi.

Stk. 2. Som led i vurderingen efter stk. 1 skal socialtilsynet sikre sig,

- 1) at revisor ikke har anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger til årsregnskabet,
- 2) at der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne,
- 3) at det private tilbuds soliditetsgrad er rimelig set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad, og
- 4) at tilbuddets budget afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.

Stk. 3. Socialtilsynet skal som led i sin vurdering af, om private tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen og offentliggøre deres vurdering på Tilbudsportalen.

Stk. 4. Socialtilsynet skal i sin vurdering af, om tilbuddet har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 7, tage udgangspunkt i de oplysninger, der fremgår af budgetskaemaet, budget- og regnskabsnøgletal, revisionspåtegninger og de private tilbuds årsregnskaber. Hvis disse oplysninger vurderes ikke at være tilstrækkelige, kan socialtilsynet efter en konkret vurdering indhente supplerende oplysninger hos tilbuddet, driftsherren og revisor.

Stk. 5. Hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med tilbuddets kvalitet, skal socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten, jf. § 7, stk. 5, og på Tilbudsportalen, jf. § 22, stk. 2.

§ 11 b. Socialtilsynet godkender tilbuddets årsbudget, jf. § 16, stk. 1, som led i godkendelsen af tilbuddet, jf. § 5, stk. 1, og det driftsorienterede tilsyn, jf. § 7, stk. 1.

Stk. 2. Socialtilsynet skal godkende tilbuddets årsbudget, hvis budgettet

- 1) sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- 2) ikke indeholder udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og
- 3) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Stk. 3. Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal socialtilsynet påse,

- 1) at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
- 2) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang,

- 3) at goodwill ikke medregnes, og
- 4) at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter.

Stk. 4. Socialtilsynet kan til brug for vurderingen af, om tilbuddets udgifter til leje af den faste ejendom, jf. stk. 3, nr. 1, overstiger markedslejen, indhente uafhængige valuarvurderinger, som betales af tilbuddet.

Stk. 5. Socialtilsynet godkender tilbuddets årsbudget i sin helhed, men kan dog afvise at godkende budgettet med henvisning til, at budgettet på baggrund af enkelte poster ikke opfylder kravene i stk. 2.

§ 11 c. Ved vurderingen af, om de plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. § 6, stk. 2, nr. 8, skal socialtilsynet foretage en overordnet vurdering af, om plejefamiliens økonomi giver grundlag for en stabil anbringelse.«

- 32.** I § 12, *stk. 1*, indsættes efter »tilbud«: »og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1«, og efter »godkendelse« indsættes: », eller som er godkendt«.
- 33.** I § 12, *stk. 2*, indsættes efter »tilbud«: »og plejefamilier«.
- 34.** I § 12, *stk. 2, nr. 1*, indsættes efter »egen drift«: »straks«, og », der lå til grund for godkendelsen, jf. § 5, stk. 1,« ændres til: » til godkendelsen, jf. § 5, stk. 2 og 3,«.
- 35.** § 12, *stk. 2, nr. 3*, affattes således:
  - »3) efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har borgere, som modtager behandling på behandlingsstedet,«
- 36.** I § 12, *stk. 2, nr. 4*, ændres »tilsyn.« til: »tilsyn og«
- 37.** I § 12, *stk. 2*, indsættes som *nr. 5*:
  - »5) af egen drift og uden unødigt ophold give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.«
- 38.** I § 12 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
  - »*Stk. 3.* Tilbud efter § 4, stk. 2-4, tilbuddets revisor og tilbuddets driftsherre skal
  - 1) give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold, og
  - 2) efter anmodning give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet

vrurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende, eller er i tvivl, om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

39. I § 12, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes efter »virksomhed«: », som bl.a. skal indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab«.

40. I § 12, stk. 5, der bliver stk. 6, indsættes efter »stk. 1-4«: » og om tilbuddenes årlige rapport om tilbuddets virksomhed efter stk. 5«.

41. Efter § 12 a indsættes før overskriften før § 13:

»Krav til virksomhedsform

§ 12 b. Det er en betingelse for godkendelse af private tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, at tilbuddet er oprettet som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

§ 12 c. Private tilbud, jf. § 12 b, skal på Tilbudsportalen oplyse om ejerforholdene i tilbuddet, herunder om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet. 1. pkt. gælder dog ikke for tilbud, der drives som selvejende institutioner.«

42. I § 13, stk. 1, indsættes efter » tilbud,«: »jf. § 12 b,« og »som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber« udgår.

43. § 14 affattes således:

»§ 14. Private tilbud, jf. § 12 b, skal have en bestyrelse, der er sammensat på følgende måde:

- 1) Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder, og
- 2) tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst ét medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere.

Stk. 2. Tilbuddets leder må ikke have stemmeret i bestyrelsen.

Stk. 3. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.«

44. Efter § 14 indsættes før overskriften før § 15:

»§ 14 a. Personer, der inden for de seneste fem år har været ansat som leder af eller været medlem af bestyrelsen for et tilbud, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af godkendelsen, jf. § 5, stk. 10, må ikke ansættes som leder af eller indgå i bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet.«

45. I § 15, stk. 6, ændres »§§ 7-11« til: »§§ 7-10, 11 a, 11 b og § 12 a, stk. 2 og 3,«.

46. I § 16, stk. 1, indsættes efter »nr. 2-4,«: »med undtagelse af tilbud efter § 66, stk. 1, nr. 8, i lov om social service,«, efter »godkendt« indsættes: »af socialtilsynet«, og efter »socialtilsynet«: indsættes », jf. § 11 b«.

47. I § 16 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Årsbudgettet, jf. stk. 1, udarbejdes med udgangspunkt i grundlaget for beregning af tilbuddets takster, jf. regler fastsat i medfør af § 174, stk. 3, i lov om social service, og de indtægts- og omkostningstyper, der fremgår af beregningsgrundlaget. Ud over de indtægts- og omkostningstyper, der indgår i grundlaget for beregning af takster, skal årsbudgettet indeholde oplysninger om andre indtægter.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

48. § 16, stk. 2, der bliver stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. For koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, skal der ud over årsbudget for de enkelte tilbud, jf. stk. 1, udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i de enkelte enheders budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.«

49. Efter § 16 indsættes før overskriften før § 17:

»§ 16 b. Private tilbud skal inden iværksættelsen af større reparationer og vedligehold af tilbuddets faste ejendom forelægge disse til socialtilsynets godkendelse.«

50. I § 17 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. For koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, stk. 1, skal der med udgangspunkt i årsregnskaberne for koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, jf. stk. 1, udarbejdes en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

51. I § 18 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ved den afsluttende revision af regnskaber, jf. stk. 1, skal revisor blandt andet påse,

- 1) at regnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende regler,
- 2) at regnskabet ikke afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget,
- 3) at regnskabet ikke indeholder udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed,
- 4) at regnskabet ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler,
- 5) at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis,
- 6) at de økonomiske nøgletal oplyst af tilbuddet i tilbuddets årsrapport, jf. § 12, stk. 5, er i overensstemmelse med tilbuddets regnskab,
- 7) at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
- 8) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang,
- 9) at der ikke i regnskabet er medregnet goodwill, og
- 10) at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

52. I § 18 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Revisor skal efter anmodning give socialtilsynet supplerende oplysninger og vurderinger, hvis socialtilsynet anmoder herom.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

53. I § 18 indsættes efter stk. 4, der bliver stk. 6, som *stk. 7* og *8*:

»Stk. 7. Socialtilsynet kan kræve, at tilbuddet udpeger en anden revisor, hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i gældende regler og standarder, eller hvis socialtilsynet af andre årsager generelt vurderer, at revisionspåtegningerne ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi.

Stk. 8. Kommunale og regionale driftsherrer indsender den kommunale eller regionale revisionsberetning om revisionen af kommunens eller regionens regnskab til socialtilsynet.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 9.

54. I § 18, *stk. 5*, der bliver *stk. 9* indsættes efter »indhold«: »herunder om, at revisor skal afgive en erklæring om opfyldelsen af *stk. 3* på et særskilt skema, som skal indgå i revisionsprotokollen og fremsendes til socialtilsynet«.

55. *Overskriften* før § 18 g affattes således:

»Økonomisk tilsyn«.

56. I § 18 g indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Socialtilsynet skal godkende foreningens eller den private virksomheds årsbudget, hvis budgettet

1) ikke indeholder poster uvedkommende for foreningens eller den private virksomheds varetagelse af funktionen som arbejdsgiver i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service, og

2) budgettet giver mulighed for ansvarlig forvaltning af de overførte tilskud til varetagelse af arbejdsgiverfunktionerne.

Stk. 3. Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal socialtilsynet påse,

1) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og

2) at goodwill ikke medregnes.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 4 og 5.

57. § 18 g, stk. 2, der bliver stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Foreninger og private virksomheder, der er godkendt efter § 18 b, stk. 1, skal indsende deres reviderede årsregnskaber til socialtilsynet til orientering umiddelbart efter revisionens afslutning.«

58. I § 19, stk. 2, ændres »stk. 7« til: »stk. 10«.

59. Efter § 20 indsættes før overskriften før § 21:

»§ 20 a. Socialtilsynet skal i relevant omfang samarbejde med andre myndigheder og tilsyn med henblik på koordinering af tilsynet med tilbuddene, jf. § 4, stk. 1.«

60. § 23, stk. 1, ophæves.

Stk. 2-8 bliver herefter stk. 1-7.

61. I § 23, stk. 2, der bliver stk. 1, udgår »generelt godkendte plejefamilier og kommunale«.

62. I § 23, stk. 5, der bliver stk. 4, indsættes efter »aftale«: », jf. dog stk. 5«.

63. I § 23, stk. 7, der bliver stk. 6, ændres »stk. 2« til: »stk. 1«.

64. I § 23, stk. 8, der bliver stk. 7, ændres »stk. 7« til: »stk. 6«.

65. § 24 affattes således:

»§ 24. Socialstyrelsen understøtter løbende socialtilsynene i udførelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialstyrelsen følger

derudover løbende socialtilsynenes praksis for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, så det sikres, at godkendelses- og tilsynsopgaven varetages på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

Stk. 2. Socialtilsynene skal efter beslutning fra Socialstyrelsen deltage i de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1.

Stk. 3. Socialtilsynene skal på anmodning fra Socialstyrelsen tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsen anmoder om.

Stk. 4. Socialstyrelsen offentliggør hvert år en rapport om socialtilsynenes virksomhed. Årsrapporten skal bl.a. indeholde en status på de fem socialtilsyns virksomhed i det seneste år og viser udviklingen i socialtilsynenes opgave med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, stk. 1. Årsrapporten skal særligt fokusere på, om det enkelte socialtilsyns praksis opfylder lovens formål, jf. § 1, og om der er områder, hvor socialtilsynene har en uensartet praksis.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen, jf. § 2, stk. 2, behandler Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, jf. § 24, stk. 4, på et møde, senest tre måneder efter, at rapporten er offentliggjort.

Stk. 6. Social- og ældreministeren kan efter inddragelse af Socialstyrelsen fastsætte nærmere regler for socialtilsynets udførelse af opgaven med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, stk. 1, herunder om formen og tilrettelæggelsen af denne, for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, og har en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent godkendelses- og tilsynspraksis.«

§ 2

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1287 af 28. august 2020, som ændret ved lov nr. 1060 af 30. juni 2020, lov nr. 2216 af 29. december 2020, lov nr. 790 af 4. maj 2021 og § 1 i lov nr. 823 af 7. maj 2021, foretages følgende ændringer:

- 1.** I § 4, stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »orienteres«: »straks«, og »ikkegodkendte tilbud« ændres til: »tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet«.
- 2.** I § 5, stk. 8, ændres »generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn« til: »driftsaftale«.
- 3.** I §14, stk. 4, indsættes før nr. 1 som nyt nummer:
»1) at tilbud og plejefamilier, som skal være registreret i Tilbudsportalen, jf. stk. 2, har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til,«.
Nr. 1 og 2 bliver herefter nr. 2 og 3.
- 4.** I §14, stk. 5, indsættes før nr. 1 som nyt nummer:

»1) tilbuddet eller plejefamilien ikke har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til, eller«.

Nr. 1 og 2 bliver herefter nr. 2 og 3.

5. I § 66, stk. 3, ændres »aftale« til »driftsaftale«.

6. I § 148 a, stk. 2, ændres »aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn« til: »driftsaftale med tilbuddet«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2022.

Stk. 2. For private tilbud som nævnt i lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, nr. 2-4, som er godkendt af socialtilsynet efter § 5 i lov om socialtilsyn før lovens ikrafttræden, og som ikke opfylder kravet i lovens § 12 b som affattet ved denne lovs § 1, nr. 41, senest den 31. december 2024, bortfalder godkendelsen efter § 5 i lov om socialtilsyn den 1. januar 2025, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. For private tilbud som nævnt i lov om socialtilsyn § 4, stk. 1, nr. 2-4, som er godkendt af socialtilsynet efter § 5 i lov om socialtilsyn før lovens ikrafttræden, som ikke opfylder kravet i § 12 b i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 41, senest den 31. december 2024, og som inden lovens ikrafttræden har indgået aftale med en kommune, der ikke kan opsiges til ophør inden den 31. december 2024, træffer socialtilsynet efter ansøgning afgørelse om forlængelse af fristen i stk. 2 til det tidspunkt, hvor den konkrete aftale kan opsiges til ophør. Socialtilsynets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 4. § 13 i lov om socialtilsyn som ændret ved denne lovs § 1, nr. 42, gælder ikke for private tilbud, der er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber. For disse gælder de hidtidigt gældende regler.

Stk. 5. § 1, nr. 43, har kun virkning for udpegninger af medlemmer til bestyrelsen for private tilbud omfattet af § 12 b i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 39, som foretages efter lovens ikrafttræden. Fra den 1. januar 2025 skal den samlede bestyrelse i alle private tilbud omfattet af § 12 b i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 39, opfylde kravene i § 14 i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 41.

Stk. 6. § 1, nr. 44, har kun virkning for ansættelse af ledere i eller udpegning af medlemmer til bestyrelsen for private tilbud omfattet af § 12 b, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 32, som foretages efter lovens ikrafttræden.

Stk. 7. § 17, stk. 2, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 50, og § 18, stk. 3, nr. 2, i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 51, finder anvendelse fra og med regnskabsåret 2022.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning og baggrund
2. Lovforslagets hovedpunkter
  - 2.1. Styrkelse af socialtilsynet
    - 2.1.1. Understøttelse af ensartethed i socialtilsynenes virksomhed
      - 2.1.1.1. Gældende ret
      - 2.1.1.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
      - 2.1.1.3. Den foreslåede ordning
        - 2.1.1.3.1. Oprettelse af specialistfunktioner
        - 2.1.1.3.2. Forpligtelse til at indgå i tværgående initiativer og aktiviteter
        - 2.1.1.3.3. Fokus på ensartethed i Socialstyrelsens rapport om socialtilsynenes virksomhed og kommunalbestyrelsernes drøftelse heraf
        - 2.1.1.3.4. Bemyndigelse til at fastsætte regler om socialtilsynenes udførelse af godkendelses- og tilsynsopgaven
        - 2.1.1.3.5. Præciseringer af gældende regler
    - 2.1.2. Socialtilsynets sanktionsmuligheder styrkes
      - 2.1.2.1. Gældende ret
      - 2.1.2.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
      - 2.1.2.3. Den foreslåede ordning
    - 2.1.3. Skærpelse af oplysningspligt, videregivelse af oplysninger og samarbejde mellem myndigheder
      - 2.1.3.1. Gældende ret
        - 2.1.3.1.1. Socialtilsynets videregivelse af oplysninger til visiterende eller anbringende kommune
        - 2.1.3.1.2. Socialtilsynets whistleblowerordning
        - 2.1.3.1.3. Tilbuddenes oplysningspligt
        - 2.1.3.1.4. Socialtilsynets samarbejde med andre myndigheder og tilsyn
      - 2.1.3.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
      - 2.1.3.3. Den foreslåede ordning
        - 2.1.3.3.1. Socialtilsynets videregivelse af oplysninger
        - 2.1.3.3.2. Socialtilsynets whistleblowerordning
        - 2.1.3.3.3. Tilbuddenes oplysningspligt
        - 2.1.3.3.4. Socialtilsynets samarbejde med andre myndigheder og tilsyn
    - 2.1.4. Indførelse af karenperiode ved skift af adresse
      - 2.1.4.1. Gældende ret
      - 2.1.4.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

- 2.1.4.3. Den foreslåede ordning
- 2.2. Styrkelse af det økonomiske tilsyn
  - 2.2.1. Private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter
    - 2.2.1.1. Gældende ret
    - 2.2.1.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
    - 2.2.1.3. Den foreslåede ordning
      - 2.2.1.3.1. Afvisning af budget på grund af enkeltposter
      - 2.2.1.3.2. Adgang til relevante oplysninger
      - 2.2.1.3.3. Yderligere regnskabsnøgletal
      - 2.2.1.3.4. Markering af uforholdsmæssigt dyre tilbud
    - 2.2.2. Skærpede krav til revisor og skærpet tilsyn med tilbuddenes økonomi
      - 2.2.2.1. Gældende ret
      - 2.2.2.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
      - 2.2.2.3. Den foreslåede ordning
    - 2.2.3. Private og offentlige sociale tilbuds konkrete omkostninger
      - 2.2.3.1. Gældende ret
      - 2.2.3.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
      - 2.2.3.3. Den foreslåede ordning
        - 2.2.3.3.1. Større reparationer og vedligehold
        - 2.2.3.3.2. Løn til ledelse
        - 2.2.3.3.3. Indhentelse af valuarvurderinger
      - 2.2.4. Koncerner og koncernlignende konstruktioner
        - 2.2.4.1. Gældende ret
        - 2.2.4.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
        - 2.2.4.3. Den foreslåede ordning
          - 2.2.4.3.1. Definition af koncernlignende konstruktioner
          - 2.2.4.3.2. Samhandel mellem enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion
          - 2.2.4.3.3. Udarbejdelse af koncernnote med udgangspunkt i årsregnskaber
      - 2.2.5. Organisering, ledelse og bestyrelser i private sociale tilbud
        - 2.2.5.1. Gældende ret
        - 2.2.5.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser
        - 2.2.5.3. Den foreslåede ordning
          - 2.2.5.3.1. Krav til virksomhedsform
          - 2.2.5.3.2. Krav til private tilbuds ledelse og bestyrelser
          - 2.2.5.3.3. Oplysninger om ejerforhold
          - 2.2.5.3.4. Indgåelse af driftsaftaler
  - 3. Lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen
    - 3.1. Gældende ret
    - 3.2. Om de foreslåede ændrings forhold til databeskyttelseslovgivningen
  - 4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
  - 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
  - 6. Administrative konsekvenser for borgerne

7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning og baggrund

Regeringen, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet har i april 2021 indgået Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud.

Aftaleparterne er enige om at styrke rammerne for socialtilsynets arbejde. Med aftalen skabes forudsætningerne for et mere ensartet, koordinerende og effektivt socialtilsyn, som skal medvirke til at sikre kvaliteten i sociale tilbud, og at der gribes ind over for tilbud, hvor kvaliteten ikke lever op til kravene. Aftaleparterne er derfor enige om, at der skal iværksættes en række tiltag, som skal give socialtilsynet de rette redskaber til at føre et effektivt tilsyn og som skal sikre, at socialtilsynet får de nødvendige og relevante oplysninger om tilbuddene. Med aftalen er det også hensigten at styrke retssikkerheden for tilbuddene samt beboerne og brugerne af tilbuddene med iværksættelse af en række tiltag, som skal sikre, at socialtilsynet opfylder sit formål om at varetage godkendelses- og tilsynsopgaven på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde. Aftaleparterne er i den forbindelse enige om, at der skal være et særligt fokus på, om de enkelte socialtilsyn har en uensartet praksis, og at dette skal løftes op på et politisk niveau i den enkelte ansvarlige kommunalbestyrelse.

Aftaleparterne er derudover enige om, at der er et helt særligt behov for at styrke socialtilsynets tilsyn med de sociale tilbuds økonomi. Med aftalen skabes således grundlaget for, at socialtilsynet kan få større indsigt i tilbuddenes økonomi og dermed bedre muligheder for at gribe ind over for uforsvarlig brug af offentlige velfærds kroner eller i tilfælde, hvor revisors arbejde ikke er tilstrækkeligt. Aftaleparterne er derfor enige om, at der skal iværksættes en række tiltag, som skal give socialtilsynet de rette redskaber til at føre et effektivt økonomisk tilsyn, så det sikres, at velfærds kroner, der skal komme anbragte børn og unge samt mennesker med handicap til gavn, ikke trækkes ud af tilbuddene, men i stedet går til indsatsen og dermed til det formål, som de oprindeligt var tiltænkt. Derudover er det hensigten med tiltagene, at disse skal medvirke til sikre sammenhæng mellem pris og kvalitet i tilbuddene samt øget transparens i tilbuddenes økonomi.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Styrkelse af socialtilsynet

2.1.1. Understøttelse af ensartethed i socialtilsynenes virksomhed

2.1.1.1. Gældende ret

Socialtilsynet har siden den 1. januar 2014 haft ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med den generelle kvalitet i tilbud omfattet af lov om socialtilsyn, jf. lovbekendtgørelse nr. 1377 af 21. september 2020 (herefter socialtilsynsloven).

Socialtilsynet skal føre et systematisk, ensartet, uvildigt og fagligt kompetent tilsyn og skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddene bl.a. gennem dialog. Det fremgår bl.a. af socialtilsynslovens formålsbestemmelse i § 1.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 2, stk. 2, at opgaven med at godkende tilbud som generelt egnet og føre driftsorienteret tilsyn med disse varetages af fem kommuner (Frederiksberg, Holbæk, Faaborg-Midtfyn, Silkeborg og Hjørring), én kommune i hver region. Hvert socialtilsyn godkender og fører driftsorienteret tilsyn med de sociale tilbud, som er beliggende i regionen.

Som en undtagelse hertil følger det af socialtilsynslovens § 2, stk. 3, at socialtilsynene ikke kan godkende eller føre driftsorienteret tilsyn med tilbud beliggende i egen kommune og tilbud beliggende i andre kommuner, hvor kommunen enten er driftsherre eller har indgået aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser, men at et andet udpeget socialtilsyn skal føre tilsyn med disse tilbud. På den måde sikres tilsynets uvildighed.

Derudover følger det af socialtilsynslovens § 2, stk. 4, at tilsynet med private tilbud, der drives af koncerner eller koncernlignende konstruktioner, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen har sin hovedadresse, selv om de enkelte tilbud er beliggende i forskellige kommuner eller regioner.

I socialtilsynslovens § 4, stk. 1, er oplyst samtlige typer af tilbud, som er omfattet af socialtilsynet. Det gælder således private, kommunale og regionale tilbud, og det gælder også tilbud, som har en driftsaftale eller en anden form for aftale med en kommunalbestyrelse eller et regionsråd om anvendelse af samtlige af et tilbuds pladser.

Socialtilsynene har derudover fra den 1. januar 2018 godkendt og ført tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager eller ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance (BPA) efter §§ 95 og 96 i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1287 af 28. august 2020 (herefter serviceloven).

Endvidere udfører socialtilsynet på vegne af Udlændingestyrelsen, og på grundlag af en aftale med Udlændingestyrelsen, fagligt tilsyn med indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, hvor der alene er indkvarteret uledsagede mindreårige udlændinge, og med særlige afsnit eller afdelinger på andre indkvarteringssteder end børnecentre, hvor der opholder sig uledsagede mindreårige udlændinge.

Af socialtilsynslovens § 5 fremgår det, at socialtilsynet varetager opgaven med at godkende tilbud omfattet af § 4, stk. 1, som generelt egnede. Godkendelse af tilbuddene sker efter ansøgning. Godkendelsen indebærer en vurdering af, om tilbuddet er generelt egnet til at modtage borgere i tilbuddets målgruppe inden for rammerne af godkendelsen i overensstemmelse med de krav, der følger af socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18.

I forbindelse med godkendelse af sociale tilbud, herunder plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, og det efterfølgende driftsorienterede tilsyn med disse, vurderer socialtilsynet tilbuddenes generelle kvalitet inden for følgende temaer:

1. Uddannelse og beskæftigelse.
2. Selvstændighed og relationer.
3. Målgrupper, metoder og resultater.
4. Sundhed og trivsel.
5. Organisation og ledelse.
6. Kompetencer.
7. Økonomi.
8. Fysiske rammer.

Ved vurderingen af kvaliteten inden for tema 1-6 og 8 anvender socialtilsynet en centralt fastsat kvalitetsmodel, jf. § 14 i bekendtgørelse nr. 617 af 3. maj 2020 om socialtilsyn (herefter socialtilsynsbekendtgørelsen), som inden for hvert tema er opdelt i en række kriterier og indikatorer. Der er udarbejdet én kvalitetsmodel for plejefamilier og én for øvrige sociale tilbud. Herudover er kvalitetsmodellen generisk. Den gælder således for samtlige sociale tilbud, som er omfattet af loven, dog med enkelte variationer mellem forskellige typer af tilbud. Modellen skal understøtte et ensartet grundlag for kvalitetsbedømmelsen på tværs af alle tilbud.

Godkendelse af socialtilsynet er en forudsætning for, at tilbuddet kan indgå i den kommunale forsyning og dermed kan anvendes af kommunerne.

Det følger af § 5, stk. 5, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet i forbindelse med en godkendelse kan fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse. Det fremgår af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 5, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 25, at for at et socialtilsyn kan give en betinget godkendelse, må det dog skulle anses for overvejende sandsynligt, at tilbuddet efterfølgende vil kunne opfylde betingelsen. Muligheden er således reserveret til de tilfælde, hvor der alene udestår formalia, eller hvor der er andre forhold, som er væsentlige nok til at være en betingelse for godkendelse, men som omvendt trods alt alene udgør en mindre del af det samlede godkendelsesgrundlag. Da det kan have vidtrækkende betydning for tilbuddet, om og hvornår det kan forvente at blive endeligt godkendt, er det vigtigt, at vilkåret formuleres klart, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der kræves for at blive endeligt

godkendt, og hvornår det således kan forventes at ske, da manglende opfyldelse af et eller flere vilkår vil medføre, at der gives afslag på endelig godkendelse.

Hvis der sker væsentlige ændringer i forhold, der lå til grund for tilbuddets godkendelse, jf. § 5, stk. 1, er tilbuddet forpligtet til af egen drift at give socialtilsynet oplysning herom, jf. socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1. Det fremgår ikke eksplicit af lovgivningen, hvad der udgør en væsentlig ændring. Det fremgår dog af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 12, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 32, at væsentlige ændringer for eksempel kan være oplysninger om uventede ændringer i økonomien, fragangen af nøglemedarbejdere eller flere medarbejdere eller andet, som kan være relevant i forhold til socialtilsynets vurdering af tilbuddet.

Det følger af socialtilsynslovens § 5, stk. 7, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1, jf. §§ 6 og 12-18. Ophør af en godkendelse er en afgørelse, og socialtilsynet skal derfor iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder f.eks. partshøring. En afgørelse om ophør af godkendelse kan påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 1555 af 2. november 2020 (herefter retssikkerhedsloven), jf. socialtilsynslovens § 19, stk. 1. Ophør af en godkendelse medfører, at tilbuddet skal tages af Tilbudsportalen, og at tilbuddet ikke længere kan indgå i den kommunale forsyning. Hvis tilbuddet på ny ønsker at indgå i den kommunale forsyning, skal tilbuddet på ny ansøge socialtilsynet om at blive godkendt.

Det fremgår derudover af socialtilsynslovens § 5, stk. 8, at et tilbuds godkendelse bortfalder, hvis tilbuddet ikke har været benyttet til det godkendte formål i en sammenhængende periode på 2 år, dog 3 år for almene plejefamilier, forstærkede plejefamilier og specialiserede plejefamilier, jf. § 66, stk. 1, nr. 1-3, i serviceloven. Det er f.eks. tilfældet, hvis der ikke har været anbragt borgere i tilbuddet i en sammenhængende periode på to år, dog tre år for plejefamilier. Det fremgår af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 5, stk. 8, jf. Folketingstidende 2019-20, A, L 86 som fremsat, side 14, at det er den samlede indsats efter serviceloven, der er omfattet af socialtilsynets godkendelse, og at det således er den samlede indsats efter serviceloven, der ligger til grund for vurderingen efter socialtilsynslovens § 5, stk. 8, af hvornår et tilbuds eller en plejefamilies godkendelse bortfalder. En godkendelse bortfalder således ikke, hvis et tilbud eller en plejefamilie i 2 hhv. 3 år alene har været benyttet til en del af det godkendte formål. Det vil således bl.a. være gældende, hvis et tilbud eller en plejefamilie i 2 hhv. 3 år f.eks. alene har været anvendt til aflastning efter servicelovens § 84 eller § 44, jf. § 84.

Af servicelovens § 4, stk. 4, fremgår det, at kommunen, i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan

anvende et tilbud i op til tre uger, uden at tilbuddet er godkendt af socialtilsynet. Socialtilsynet skal orienteres om anvendelsen af det ikkegodkendte tilbud.

I forlængelse heraf fremgår det af socialtilsynslovens § 5, stk. 4, at socialtilsynet, når særlige grunde taler for det, kan træffe afgørelse om, at ikkegodkendte tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3, og som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til tre uger, jf. servicelovens § 4, stk. 4, kan anvendes i yderligere tre uger. Herefter skal den pågældende borger placeres i et godkendt tilbud. De særlige grunde kan f.eks. være, at etablering af et egnet tilbud er i gang, og at der er højst tre uger til, at det kan tages i brug, eller at den ansvarlige kommunalbestyrelse ved med sikkerhed, at der inden for tre uger vil blive en plads ledig i et egnet, godkendt tilbud.

Derudover fremgår det af socialtilsynslovens § 5, stk. 6, at socialtilsynet, efter anmodning fra tilbuddet eller plejefamilien, kan træffe afgørelse om, at den meddelte godkendelse og de meddelte vilkår for godkendelsen, jf. lovens § 5, stk. 1, kan fraviges på nærmere bestemte betingelser eller inden for en nærmere bestemt periode. Socialtilsynet kan i forbindelse med afgørelsen fastsætte vilkår, jf. lovens § 5, stk. 5, som betingelse for afgørelsen om, at godkendelsen kan fraviges. Socialtilsynet kan knytte frister til et vilkår. Afgørelsen om fravigelse bortfalder, når betingelserne ikke længere er opfyldt, eller den fastsatte periode er udløbet.

Ud over socialtilsynets opgaver, som relaterer sig til godkendelse af tilbud, herunder ændring af godkendelse, ophør af godkendelse m.v., som er beskrevet oven for, fører socialtilsynet også driftsorienteret med allerede godkendte tilbud med det formål at sikre, at tilbuddene fortsat har den fornødne kvalitet til at bevare godkendelsen. Socialtilsynet har både i forbindelse med godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med tilbuddene en udtrykkelig forpligtelse til at indgå i dialog med tilbuddene. Dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet, jf. socialtilsynslovens § 7, stk. 1.

Det fremgår endvidere af socialtilsynslovens § 10, stk. 3, at socialtilsynet kan orientere den kommune, som efter §§ 9-9 b retssikkerhedsloven har ansvar i henhold til serviceloven for den enkelte borgers ophold i tilbuddet (den visiterende eller anbringende kommune), hvis socialtilsynet i forbindelse med sit driftsorienterede tilsyn med tilbuddet bliver opmærksomt på bekymrende forhold vedrørende kommunens opgaver i forhold til den enkelte borger. Socialtilsynet har endvidere efter socialtilsynslovens § 10, stk. 2, pligt til underrette de kommuner, som har visiteret borgere til et alkoholbehandlingssted i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold på et alkoholbehandlingssted.

Det følger derudover af servicelovens § 154, at alle, der får kendskab til, at et barn eller en ung udsættes for vanrøgt, vold, mishandling, seksuelle overgreb m.v. 19

eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen. Fagpersoner har derudover en særlig skærpet underretningspligt, jf. servicelovens § 153, hvorefter de skal underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af deres tjeneste eller hverv får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Underretningspligten efter § 153 omfatter blandt andre offentligt ansatte og andre med offentlige hverv, læger, personer, der er beskæftiget ved opholdssteder, familiepleje, krisecentre, behandlingstilbud eller andre private tilbud, der for det offentlige udfører opgaver rettet mod personer med sociale eller andre særlige problemer. Derudover kan enhver underrette Ankestyrelsen, hvis man oplever, at et barn eller en ung ikke får den hjælp, som det har behov for. Ankestyrelsen kan af egen drift at gå ind i sagen efter servicelovens § 65, hvis denne omhandler særlig støtte til børn og unge, og når det må antages, at en kommune i den konkrete sag ikke har foretaget de fornødne sagsbehandlingsskridt.

Socialstyrelsen har efter socialtilsynslovens § 24, stk. 1, til opgave at understøtte, at de fem socialtilsyn løser deres opgaver i overensstemmelse med socialtilsynslovens formål og intention og har i den forbindelse forskellige muligheder for at understøtte en ensartet og kvalificeret praksis i de fem socialtilsyn. Socialstyrelsens opgaver i den forbindelse betegnes "auditfunktionen". Socialstyrelsens auditfunktion iværksætter bl.a. stikprøver og faglige undersøgelser, lærende og undersøgende auditforløb og opfølgning herpå, løbende ledelsesdialog, undervisningsforløb, temadage og årsmøder, samt udarbejdelse og løbende opdatering af en webbaseret håndbog for tilsynsførende. Socialstyrelsen udarbejder som led her i også en årlig rapport om socialtilsynenes virksomhed, som bl.a. baseres på de fem socialtilsyns årsrapporter og på data, som Socialstyrelsen har indhentet fra socialtilsynene. Socialstyrelsens årlige rapport indeholder fakta og nøgletal om socialtilsynenes aktiviteter og bliver offentliggjort på Socialstyrelsens og Social- og Ældreministeriets hjemmeside og oversendes til Folketinget.

Tilbud og socialtilsynet har bl.a. efter socialtilsynsbekendtgørelsens § 3, stk. 4, §§ 13 og 18 og § 20, stk. 3, og efter §§ 9 og 10 i bekendtgørelse nr. 1023 af 26. maj 2021 om Tilbudsportalen (herefter Tilbudsportalbekendtgørelsen), pligt til at indberette en række oplysninger på Tilbudsportalen. Afgivelse af disse oplysninger er i visse tilfælde en betingelse for, at tilbuddet kan blive og forblive godkendt af socialtilsynet. Dette gælder bl.a. for de økonomiske nøgletal, jf. § 20, stk. 3, i socialtilsynsbekendtgørelsen. Formålet med at registrere og offentliggøre oplysninger på Tilbudsportalen er at sikre sammenlignelige og gennemskuelige oplysninger om de registrerede tilbud og plejefamilier, at styrke kommunernes grundlag for valg af tilbud til den enkelte borger, at bidrage til overblik over udviklingen på det sociale område, at understøtte tilsynsmyndighedernes arbejde og at understøtte lige konkurrence mellem private og offentlige leverandører, jf. § 1 i Tilbudsportalbekendtgørelsen. For at disse formål kan opnås, er det centralt, at de registrerede og offentliggjorte oplysninger er fyldestgørende og korrekte. Derfor følger det af servicelovens § 14, stk. 4 og 5, at Socialstyrelsen gennemfører 20

stikprøvekontrol med oplysninger om tilbuddene på Tilbudsportalen. Hvis tilbuddets oplysninger på Tilbudsportalen ikke stemmer overens med de faktiske forhold eller ikke er indberettet i overensstemmelse med Tilbudsportalens systematik, kan Socialstyrelsen påbyde tilbuddet at tilrette oplysningen. Hvis tilbuddet ikke følger påbuddet, kan Socialstyrelsen markere dette på Tilbudsportalen, jf. servicelovens § 14, stk. 6.

Ankestyrelsen har efter retssikkerhedslovens § 76 pligt til på landsplan at koordinere, at afgørelser, som kan indbringes for Ankestyrelsen, træffes i overensstemmelse med lovgivningen. Ankestyrelsen følger desuden praksis i kommunerne og vejleder om praksis.

2.1.1.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Socialstyrelsens evaluering af tilsynsreformen fra 2018 konkluderede, at de politiske intentioner med tilsynsreformen overordnet set er blevet indfriet, og at de centrale elementer i reformen er blevet implementeret. Evalueringen viste imidlertid også et fortsat behov for at udvikle praksis både med henblik på at styrke en ensartet og systematisk varetagelse af tilsynsopgaven og med henblik på at udvikle kvaliteten i varetagelsen af tilsynsopgaven.

På trods af den øgede professionalisme i socialtilsynet er der stadig behov for at arbejde med ensartetheden på tværs af socialtilsynene. Der kan således fortsat konstateres forskelle, når det f.eks. kommer til anvendelsen af sanktioner og udstrækningen af dialogforpligtelsen. Socialstyrelsens evaluering af tilsynsreformen fra 2018 viste bl.a., at der på en række områder er forskel i tilsynspraksis mellem de fem socialtilsyn bl.a. i forhold til en divergerende anvendelse af sanktioner. Dette ses også i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed for 2019, hvor det fremgår, at de fem socialtilsyn har forskelligartede forståelser af dialogbegrebet og dermed dialogforpligtelsens udstrækning, og at en forskelligartet forståelse heraf kan medføre forskellig praksis om iværksættelse af sanktioner. Flere af socialtilsynets interessenter har desuden påtalt, at den manglende ensartethed kan føre til forskellig retsstilling for tilbuddene og dermed svække retssikkerheden for tilbuddene. Derudover kan den manglende ensartethed give tilbuddene et incitament til ”tilsynsshopping”, hvor et tilbud flytter adresse med den virkning, at de bliver underlagt en andet socialtilsyn, som de måske oplever som mindre indgribende. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets punkt 2.2.3 i de almindelige bemærkninger.

For at sikre at tilsynet med sociale tilbud har en høj og ensartet kvalitet i hele landet, er parterne bag Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud enige om, at der skal iværksættes en række konkrete tiltag, der på forskellig vis både skal understøtte socialtilsynets godkendelses- og tilsynsopgave og sikre større ensartethed i tilsynet med sociale tilbud på tværs af landet. Et mere ensartet og fælles funderet socialtilsyn vil også øge retssikkerheden for tilbuddene og dermed også for tilbuddenes beboere og brugere. Der er bl.a. enighed om, at der

skal oprettes specialistfunktioner, hvorved viden inden for specifikke områder centraliseres i de enkelte tilsyn med det formål at sikre et mere ensartet og kvalificeret tilsyn, og så kvaliteten i det pågældende område løftes. Derudover skal der sikres en styrket national styring af socialtilsynenes praksis, bl.a. ved at styrke Socialstyrelsens rolle og muligheder i forhold til socialtilsynet, særligt med hensyn til ensartethed. Samtidig tydeliggøres det lokalpolitiske ansvar for varetagelsen af opgaven og for, at den varetages i overensstemmelse med intentionerne, ved at den ansvarlige kommunalbestyrelse fremover vil skulle drøfte Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, som særligt vil have fokus på ensartethed i socialtilsynenes opgavevaretagelse.

Der henvises til punkt 1 i Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud og punkt 1 i bilag 1 til aftalen, som udmøntes i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.1.1.3.

2.1.1.3. Den foreslåede ordning

2.1.1.3.1. Oprettelse af specialistfunktioner

Det foreslås, at der skal oprettes specialistfunktioner i enkelte socialtilsyn, ved, at der i socialtilsynslovens § 2, indsættes et nyt stk. 6, hvorved social- og ældreministeren gives bemyndigelse til at kunne fastsætte regler, der helt eller delvist fraviger socialtilsynslovens stk. 2 og 3 om den geografiske ansvarsplacering af socialtilsynsopgaven. Bemyndigelsen vil endvidere kunne anvendes til at fastsætte regler om placeringen af ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver.

Hensigten med bestemmelsen er at kunne samle specifikke godkendelse- og tilsynsopgaver i enkelte socialtilsyn med det formål, at det enkelte tilsyn vil kunne opnå specialistviden i forhold det konkrete område og dermed vil kunne bidrage til at sikre et mere ensartet og systematisk tilsyn og derved øge retssikkerheden for tilbuddene. Derudover er hensigten med bestemmelsen at kunne lægge særlige opgaver, som ikke er omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn, i enkelte socialtilsyn.

Bestemmelsen vil bl.a. skulle anvendes til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau om ansvarsplaceringen af specifikke opgaver med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med bestemte typer af tilbud, som er nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, og med de foreninger og private virksomheder, som er nævnt i socialtilsynslovens § 18 a. Reglerne, som vil blive fastsat i medfør af bemyndigelsen, vil udgøre en undtagelse til socialtilsynslovens § 2, stk. 2 og 3, da den tilsynsførende myndighed herefter vil være bestemt ud fra de regler, som vil blive fastsat i medfør af bemyndigelsen, og således ikke ud fra tilbuddets geografiske placering.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager arbejds giverfunktioner i ordninger efter servicelovens §§ 95 og 96, private

tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 4, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7 og pladser på efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 8, når skolen har flere end otte pladser til anbringelse. Hvis det senere viser sig hensigtsmæssigt, at ændre på opgaverne eller tilføje yderligere opgaver, vil bekendtgørelsen kunne ændres eller udvides med bestemmelser herom.

Forslaget vil medføre, at nogle tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, samt foreninger og private virksomheder, som er nævnt i socialtilsynslovens § 18 a, vil blive underlagt et andet socialtilsyn som tilsynsførende myndighed. For at sikre en hensigtsmæssig overlevering mellem socialtilsynene foreslås det, at de enkelte socialtilsyn vil skulle gives et halvt år til at gennemføre de nødvendige overleveringer og opgaveflytninger.

Social- og ældreministerens beslutning om, hvilke konkrete socialtilsyn som vil skulle varetage specialistfunktionen, vil blive truffet med inddragelse af Socialstyrelsen, som i forlængelse af udvælgelsen vil skulle understøtte og i nødvendigt omfang bidrage til at opkvalificere socialtilsynet med henblik på at opnå de kompetencer, som specialistfunktionen vil kræve for at kunne føre et kvalificeret og ensartet tilsyn.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3.

2.1.1.3.2. Forpligtelse til at indgå i tværgående initiativer og aktiviteter

Det foreslås, at de fem socialtilsyn vil skulle forpligtes til at indgå i Socialstyrelsens tværgående initiativer og aktiviteter ved, at der i socialtilsynslovens § 24 indsættes et nyt stk. 2 herom.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Socialstyrelsen vil kunne beslutte, hvilke af de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter i kraft af deres rolle som auditfunktion, og som har til hensigt at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål i § 1, som socialtilsynene vil være forpligtede til at deltage i. Hensigten med bestemmelsen vil være at skabe et mere fælles funderet og ensartet socialtilsyn og understøtte en systematisk og faglig kompetent tilsynspraksis.

Aktiviteterne, som socialtilsynene vil skulle deltage i, hvis Socialstyrelsens auditfunktion beslutter det, vil bl.a. kunne omfatte deltagelse i faglige og praksiskoordinerende netværk, implementering af nye regler, auditforløb, fagkonferencer, praksisbesøg m.v.

Antallet, omfanget og deltagerkredsen for aktiviteter med obligatorisk deltagelse vil kunne variere over tid, da dette vil bero på socialstyrelsens konkrete vurdering af, hvad

der skønnes nødvendigt for at sikre en ensartet, systematisk og fagligt kompetent praksis på et givent tilsynsfagligt område.

Socialstyrelsen vil skulle tilrettelægge aktiviteterne således, at der vil blive taget hensyn til socialtilsynets kerneopgave med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialtilsynene vil derfor som udgangspunkt skulle inddrages i planlægningen af, hvordan de understøttende aktiviteter mest hensigtsmæssigt kan tilrettelægges.

Socialstyrelsen vil som led i den løbende monitorering skulle følge op på socialtilsynenes deltagelse i aktiviteterne samt offentliggøre vurderingen heraf i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, som fremgår af det foreslåede nye stk. 4 i socialtilsynslovens § 24, jf. neden for under punkt 2.1.1.3.3.

Socialstyrelsens styrkede rolle i forhold til socialtilsynet ændrer ikke på, at Ankestyrelsen fortsat vil have en praksiskoordinerende rolle, som har til formål at sikre, at socialtilsynets afgørelser træffes i overensstemmelse med lovgivningen. Derudover vil Ankestyrelsen også fortsat skulle vejlede socialtilsynene om praksis. Da der er en sammenhæng mellem Socialstyrelsens og Ankestyrelsens opgaver i forhold til socialtilsynet forudsættes det, at der samarbejdes med henblik på at sikre en konsistent vejledning m.v. af socialtilsynet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 65.

2.1.1.3.3. Fokus på ensartethed i Socialstyrelsens rapport om socialtilsynenes virksomhed og kommunalbestyrelsernes drøftelse heraf

Det foreslås, at Socialstyrelsen i sin årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed vil skulle have særligt fokus på, om det enkelte socialtilsyns praksis er i overensstemmelse med socialtilsynslovens formål, og om der er områder, hvor socialtilsynene har en uensartet praksis. Dette foreslås gennemført ved, at der indsættes et nyt stk. 4 i socialtilsynslovens § 24.

Den foreslåede ændring vil medføre, at der i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed fremover vil skulle være et særligt fokus på, om de fem socialtilsyn hver især opfylder socialtilsynslovens formål, jf. socialtilsynslovens § 1. Heraf fremgår det, at socialtilsynet skal varetage opgaven med at godkende og føre tilsyn på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde. Da det i praksis har vist sig, at socialtilsynet på en række områder ikke har en ensartet tilgang til varetagelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn, f.eks. ift. brugen af sanktioner, og da dette har en central betydning ift. retssikkerheden for tilbuddene og borgerne, skal Socialstyrelsen i den årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed behandle ensartetheden i socialtilsynets varetagelse af godkendelses- og tilsynsopgaven særskilt.

Socialstyrelsens årlige rapport vil derudover, som det også er tilfældet i dag, bl.a. skulle indeholde en status på de fem socialtilsyns virksomhed i det forgangne år samt vise udviklingen i socialtilsynenes opgave med at godkende og føre tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier over de seneste år.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 65.

Det foreslås desuden, at Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed fremover vil skulle drøftes af den enkelte ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. lovens § 2, stk. 2, på et møde, ved, at der i socialtilsynslovens § 24 indsættes et nyt stk. 5.

Den foreslåede ændring vil medføre, at den enkelte kommunalbestyrelse, som er ansvarlig for det enkelte socialtilsyns opgavevaretagelse, vil være forpligtet til at behandle Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed på et møde. Der foreslås således et delegationsforbud i forhold til kommunalbestyrelsens behandling af rapporten, dvs. at kommunalbestyrelsen ikke vil kunne overlade behandlingen til et udvalg eller til den kommunale forvaltning.

Formålet er at sikre lokalpolitisk fokus på og ansvar for kvaliteten i socialtilsynenes opgavevaretagelse med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud. Da Socialstyrelsens årlige rapport vil skulle behandles i den enkelte kommunalbestyrelse, vil dette afstedkomme en aktiv politisk drøftelse af, om det enkelte socialtilsyns opgavevaretagelse og sagsbehandling er tilfredsstillende og i overensstemmelse med socialtilsynslovens formål, herunder om de fem socialtilsyn varetager godkendelses- og tilsynsopgaven på en ensartet måde, eller om der i den enkelte kommune eller i flere kommuner i fællesskab bør iværksættes tiltag til forbedringer heraf. Forslaget bygger således på den forventning, at kommunalbestyrelsen, på denne måde vil få større opmærksomhed på det konkrete socialtilsyns opgavevaretagelse og derfor vil træffe de nødvendige foranstaltninger til at forbedre denne.

Det foreslås, at behandlingen vil skulle ske senest tre måneder efter, at Socialstyrelsens årlige rapport er offentliggjort, således at rapporten vil blive behandlet umiddelbart i forlængelse af offentliggørelsen.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 65.

2.1.1.3.4. Bemyndigelse til at fastsætte regler om socialtilsynenes udførelse af godkendelses- og tilsynsopgaven

Det foreslås, at social- og ældreministeren gives bemyndigelse til at fastsætte regler om socialtilsynenes udførelse af deres godkendelses- og tilsynsopgave, herunder om formen og tilrettelæggelsen af denne, inden for rammerne af de til enhver tid gældende regler ved, at der i socialtilsynslovens § 24 indsættes et nyt stk. 6.

Formålet med bestemmelsen er at skabe et mere fælles funderet og ensartet socialtilsyn og understøtte en systematisk og faglig kompetent tilsynspraksis.

Det er hensigten, at bestemmelsen vil kunne anvendes til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau om formen, tilrettelæggelsen og udførelsen af socialtilsynets opgave med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven.

Reglerne vil særligt være relevante at udstede på områder, hvor der er behov for at styrke ensartetheden af socialtilsynenes godkendelses- og tilsynspraksis på tværs af de fem socialtilsyn. Reglerne vil f.eks. også kunne være relevante at udstede i de tilfælde, hvor lovgivningen overlader en bred faglig skønmæssig ramme til socialtilsynet, og hvor der således kan være behov for rammesætte dette skøn. Det kan f.eks. være regler om centrale elementer af socialtilsynenes opgavevaretagelse som f.eks. dele af kvalitetsvurderingen, dialogforpligtelsen eller det risikobaserede tilsyn.

Reglerne vil skulle udarbejdes efter inddragelse af Socialstyrelsen, som løbende følger socialtilsynets godkendelses- og tilsynspraksis i kraft af deres rolle som auditfunktion.

Omfanget og karakteren af reglerne vil kunne variere over tid, i det dette til enhver tid vil afhænge af udviklingen i praksis og hvilke opmærksomhedspunkter, det giver anledning til, f.eks. i forhold til mindre kompetent, usystematisk eller uensartet tilsynspraksis, som konstateres på baggrund af aktiviteter, henvendelser m.v.

Socialtilsynene vil skulle implementere, forankre og følge de regler, som udstedes i medfør af bemyndigelsen, i deres godkendelses- og tilsynspraksis.

Socialstyrelsen vil som led i den løbende monitorering skulle følge op på, om reglerne implementeres og følges samt offentliggøre en vurdering heraf i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 65.

2.1.1.3.5. Præciseringer af gældende regler

For at understøtte en ensartet praksis på tværs af de fem socialtilsyn vil det på visse punkter være nødvendigt at præcisere gældende regler i socialtilsynsloven, som har vist sig at skabe uklarhed eller usikkerhed i praksis.

Det foreslås således at tydeliggøre socialtilsynslovens §§ 4 og 5 om socialtilsynenes godkendelse af nye tilbud på flere punkter.

Konkret foreslås indholdet i socialtilsynets afgørelse om godkendelse af tilbud og plejefamilier præciseret med det foreslåede nye stk. 2 og stk. 3 i socialtilsynslovens § 5.

Det foreslåede nye stk. 2 vil medføre, at socialtilsynets afgørelse om godkendelse af et tilbud efter lovens § 5, stk. 1, som minimum skal omfatte

- 1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) målgruppe,
- 4) tilbudstype og
- 5) tilbuddets ydelser.

Socialtilsynets afgørelse om godkendelse af et tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, vil således som minimum skulle indeholde en beskrivelse af disse fem forhold, som skal indberettes og offentliggøres på Tilbudsportalen. Afgørelsen vil udgøre tilbuddets godkendelse.

Det foreslåede nye stk. 3 vil medføre, at socialtilsynets afgørelse om godkendelse af plejefamilier efter lovens § 5, stk. 1, som minimum skal omfatte

- 1) plejefamiliens adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) plejefamilietype og
- 4) plejefamiliens ydelser.

Socialtilsynets afgørelse om godkendelse af en plejefamilier efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1, vil således som minimum skulle indeholde en beskrivelse af disse fire forhold, som skal indberettes på Tilbudsportalen. Disse offentliggøres dog ikke. Afgørelsen vil udgøre plejefamiliens godkendelse.

Det foreslåede § 5, stk. 2 og 3, vil finde anvendelse for godkendelser, som udstedes fra tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 3, stk. 1.

De oplyste minimumskrav til godkendelsen må karakteriseres som centrale oplysninger i forhold til tilbuddets hhv. plejefamiliens godkendelse og ændringer i disse, efter at der er truffet afgørelse om godkendelse, vil altid udgøre en væsentlig ændring.

En væsentlig ændring i forhold til tilbuddets godkendelse kan derudover f.eks. vedrøre ændringer i økonomien, ændringer i ledelsen af tilbuddet, fragangen af nøglemedarbejdere eller en stigning i brugen af vikarer, som kan medføre manglende personalekompetencer i tilbuddet. For plejefamilier kan bl.a. samlivsophævelse og skilsmisse også udgøre væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen. Fælles for ændringerne er, at

de vil være relevante i forhold til socialtilsynets vurdering af tilbuddets hhv. plejefamiliens generelle kvalitet samt mulighed for fortsat at bevare godkendelsen.

Tilbuddet og plejefamilien er efter socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1, forpligtet til af egen drift at gøre socialtilsynet opmærksom på væsentlige ændringer, som med den foreslåede ændring af § 12, stk. 2, nr. 1, vil skulle meddeles straks til socialtilsynet og også indberettes straks til Tilbudsportalen, jf. Tilbudsportalsbekendtgørelsen § 8, stk. 3.

I visse tilfælde vil en ændring i tilbuddet eller plejefamilien kunne give anledning til en ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse (delvis nygodkendelse). Hvis ændringerne er grundlæggende og omfattende kan der være tale om behov for en fuldstændig ny godkendelse. Det foreslås i den forbindelse præciseret med det foreslåede nye stk. 9 i socialtilsynslovens § 5, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller efter ansøgning fra tilbuddet.

Desuden foreslås adgangen til at anvende ikkegodkendte tilbud i tre uger i akutsituationer præciseret med det foreslåede § 5, stk. 6, i socialtilsynsloven, således at det bliver tydeligt, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt. Det vil således fremgå udtrykkeligt af bestemmelsen, at den alene vil kunne anvendes i de tilfælde, hvor der er tale om et akut behov for at placere en borger i et tilbud, og hvor der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, hvorfor det pågældende tilbud dog i op til tre uger vil kunne indgå i kommunens forsyning uden godkendelse. Bestemmelsen vil således ikke kunne anvendes i de tilfælde, hvor der ønskes en fravigelse af en allerede opnået godkendelse. I tillæg hertil præciseres det med den foreslåede ændring af § 4, stk. 4, 2. pkt., i service-loven, at socialtilsynet skal orienteres straks om anvendelsen af det ikke-godkendte tilbud.

Hvis kommunalbestyrelsen ønsker at anvende et allerede godkendt tilbud til en borger, som f.eks. tilhører en anden målgruppe, herunder borgere med et andet behov, end det, som tilbuddet allerede er godkendt til, vil bestemmelsen i det foreslåede § 5, stk. 8, i socialtilsynsloven i stedet finde anvendelse. Det præciseres med det foreslåede § 5, stk. 8, at en afgørelse om at fravige en allerede opnået godkendelse ikke vil forudsætte, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets godkendelse. En afgørelse om fravigelse af en allerede opnået godkendelse vil skulle træffes på baggrund af en konkret faglig vurdering, herunder af ændringens karakter set i forhold til tilbuddets godkendelse. Hvis ændringen har en sådan karakter, at der er tale om en væsentlig ændring, vil ændringen skulle behandles herefter i stedet, og socialtilsynet vil i den forbindelse skulle vurdere, om ændringen giver anledning til en ændring af godkendelsen (delvis nygodkendelse).

Derudover foreslås det tydeliggjort med det foreslåede § 5, stk. 7, i socialtilsynsloven, at vilkår alene vil kunne fastsættes i forbindelse med godkendelse af tilbud. Vilkår vil således ikke kunne fastsættes i forbindelse med afgørelser om sanktioner eller ophør af et tilbuds godkendelse.

Endvidere foreslås det præciseret med det foreslåede 2. pkt. i § 5, stk. 11, i socialtilsynsloven, at et tilbuds eller en plejefamilies godkendelse, ud over den allerede anførte bortfaldsmulighed, som fremgår af bestemmelsens 1. pkt., endvidere vil skulle bortfalde, hvis tilbuddet eller plejefamilien konkret anmoder socialtilsynet herom. En anmodning om bortfald af godkendelse vil skulle følges op af, at socialtilsynet fjerner tilbuddet eller plejefamilien fra Tilbudsportalen, hvilket medfører, at plejefamilien eller tilbuddet fra dette tidspunkt ikke vil kunne indgå i den kommunale forsyning, og vil skulle godkendes på ny, hvis familien igen ønsker at fungere som plejefamilie. Socialtilsynet bør i den sammenhæng sikre sig, at plejefamilien eller tilbuddet er klar over konsekvensen ved at anmode om, at godkendelsen skal bortfalde

Socialtilsynets forpligtelse til at indgå i dialog med tilbuddet i forbindelse med godkendelse og det løbende driftsorienterede tydeliggøres med den foreslåede § 7, stk. 2, i socialtilsynsloven, hvoraf fremgår, at dialog vil skulle føres som led i det løbende driftsorienterede tilsyn og forud for, at der træffes afgørelser, herunder afgørelser om iværksættelse af sanktioner og ophør af godkendelse. Dialogen vil således også skulle føres frem imod og inden, at socialtilsynet varsler et tilbud om en forestående afgørelse, som f.eks. varsles i form af en agterskrivelse til tilbuddet. Dog gælder det fortsat, at socialtilsynet skal træffe afgørelse straks, hvis der er pludselig opstået viden eller begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed i tilbuddet.

Som led i socialtilsynets driftsorienterede tilsyn med tilbuddene har det siden socialtilsynsreformens ikrafttræden i 2014 været forudsat fra lovgivers side og været praksis i socialtilsynene, at socialtilsynene udarbejder en tilsynsrapport som led i det driftsorienterede tilsyn. Dette var også praksis før socialtilsynsreformens ikrafttræden, da tilsynet med tilbuddene var beliggende i hver enkelt kommune, jf. også bemærkningerne til socialtilsynslovens § 7, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 11. Tilsynsrapporten indeholder socialtilsynets vurdering af kvaliteten i det enkelte tilbud, og den samlede vurdering samt temavurderingerne i tilsynsrapporten fremgår af Tilbudsportalen sammen med oplysningen om, at tilbuddet har modtaget tilsyn fra Socialtilsynet. Forudsætningen om udarbejdelse af en tilsynsrapport foreslås tydeliggjort med det foreslåede § 7, stk. 5, i socialtilsynsloven, hvoraf det fremgår, at socialtilsynet vil skulle udarbejde en tilsynsrapport efter hvert gennemført tilsyn.

Yderligere foreslås det, at socialtilsynslovens § 10, stk. 3, præciseres med det foreslåede § 10, stk. 4, så det tydeliggøres, hvad der oprindeligt var lovgivers hensigt i overensstemmelse med grundtanken bag etableringen af socialtilsynene. Af den foreslåede bestemmelse fremgår det således, at socialtilsynet vil kunne orientere den kommune, som efter §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven har ansvar i henhold til serviceloven for den enkelte borgers ophold i tilbuddet (den visiterende eller anbringende kommune), hvis socialtilsynet i forbindelse med sit driftsorienterede tilsyn med tilbuddet bliver opmærksom på bekymrende forhold vedrørende kommunens opgaver i forhold til den enkelte borger. Der kan f.eks. være tale om, at socialtilsynet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn bliver af den opfattelse, at kommunen f.eks. ikke har visiteret en borger korrekt, ikke har udleveret relevante dele af handleplanen til tilbuddet eller ikke fører tilstrækkeligt personrettet tilsyn. Det vil fortsat være tilbuddet, der er genstand for socialtilsynets tilsyn og afgørelser og ikke den ansvarlige visiterende eller anbringende kommunes myndighedsarbejde.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 3, ikke ændrer ved socialtilsynets skærpede underretningstil kommunen i de tilfælde, hvor socialtilsynet får viden om eller grund til at antage, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, eller får kendskab til, at et barn eller en ung udsættes for vanrøgt, vold, mishandling, seksuelle overgreb m.v. eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare. Den foreslåede bestemmelse ændrer heller ikke ved, at socialtilsynet kan underrette Ankestyrelsen, hvis socialtilsynet oplever, at et barn eller en ung ikke får den hjælp, som der er behov for.

Det bemærkes derudover, at socialtilsynets videregivelse af oplysninger til kommunen aldrig må gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt til brug for kommunens indsats over for borgeren. Der skal således i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af de oplysninger, som videregives i forbindelse med orienteringer. Videregivelse af oplysninger om personer skal endvidere ske i overensstemmelse med reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (herefter databeskyttelsesforordningen) og databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

Endelig foreslås det at præcisere servicelovens § 14, stk. 4 og 5, således at Socialstyrelsen, som det oprindeligt har været lovgivers hensigt og som det også sker i praksis, har adgang til at føre stikprøvekontrol med, at tilbud og plejefamilier indberetter de oplysninger til Tilbudsportalen, som de er forpligtet til i lovgivningen. Socialstyrelsen vil som

led her i også kunne udstede påbud og markere forholdet i Tilbudsportalen, hvis den enkelte tilbud ikke indberetter de påkrævede oplysninger.

Fælles for ændringerne indeholdt i dette afsnit gælder, at der ikke vil være tale om indholdsmæssig ændring af gældende regler, men alene om præcisering og tydeliggørelse af, hvad der oprindeligt har været lovgivers intention. Derudover vil der foretaget en række konsekvensændringer i socialtilsynsloven, hvormed henvisninger til andre bestemmelser og ensretning af sprogbrug m.v. er justeret.

For nærmere beskrivelse af ændringerne i dette afsnit henvises til lovforslagets § 1, nr. 8, 9, 10, 11, 12, 14, 20, 23, 27, 32, 33 og 34 § 2, nr. 3 og 4.

2.1.2. Socialtilsynets sanktionsmuligheder styrkes

2.1.2.1. Gældende ret

Socialtilsynet skal sikre sig, at det enkelte tilbud generelt har en kvalitet, så det er ansvarligt for kommunerne og borgerne at benytte det konkrete tilbud. Dette gøres i forbindelse med godkendelse af det enkelte tilbud og det efterfølgende driftsorienterede tilsyn.

Socialtilsynet har i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn mulighed for at iværksætte forskellige former for sanktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke opfylder kravene for godkendelse eller har den påkrævede fornødne kvalitet. Det fremgår af socialtilsynsloven § 8, stk. 1-2 og § 5, stk. 7, at socialtilsynets sanktionsmuligheder omfatter afgørelse om hhv. påbud, skærpet tilsyn samtidig medudstedelse af påbud og ophør af et tilbuds godkendelse.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 8, stk. 1, at socialtilsynet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn kan træffe afgørelse om at underlægge et tilbud skærpet tilsyn, hvis konkrete forhold i tilbuddet skaber bekymring for tilbuddets kvalitet, eller hvis socialtilsynet ud fra en samlet vurdering af tilbuddet finder, at tilbuddet ikke længere har den fornødne kvalitet. Det er forudsat, at en afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn tager afsæt i forhold, som tilbuddet har mulighed for at rette op på.

Det forudsættes, at der forud for en afgørelse om skærpet tilsyn har været en dialog mellem socialtilsynet og tilbuddet om de forhold, der ligger til grund for afgørelsen om skærpet tilsyn, medmindre afgørelsen træffes på baggrund af pludselig opstået viden eller begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed. Der kan således forud for en afgørelse om skærpet tilsyn have været en længere periode med dialog med tilbuddet og et intensiveret tilsynsforløb med adskillige tilsynsbesøg.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 8, stk. 1, 3. pkt., at socialtilsynet som led i en afgørelse om skærpet tilsyn skal udstede påbud, som kan gøres til en betingelse for at tilbuddet kan bevare godkendelsen. Påbud udstedt i forbindelse med en afgørelse om skærpet tilsyn skal have indholdsmæssig sammenhæng til de forhold, der har medført en afgørelse om skærpet tilsyn og skal sikre, at tilbuddet ved, hvad der skal til, for at det skærpede tilsyn kan bortfalde, og påbuddet anses for opfyldt, så tilbuddet dermed kan bevare godkendelsen.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 8, stk. 1, 2. pkt., at en afgørelse om skærpet tilsyn højst kan gælde for en periode på tre måneder ad gangen. Perioden for det skærpede tilsyn skal fastsættes på baggrund af en individuel vurdering af det konkrete forholds karakter, og må ikke vare længere, end hvad der skønnes nødvendigt for at rette op på forholdene.

Socialtilsynet kan træffe afgørelse om at forlænge det skærpede tilsyn, hvis forholdene i det enkelte tilbud fortsat gør det nødvendigt.

Tilbuddets aktuelle status i forhold til godkendelsen, herunder oplysning om, at tilbuddet er sat under skærpet tilsyn, skal fremgå af Tilbudsportalen.

2.1.2.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Socialtilsynets kerneopgave er at bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i de tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, gennem dialog med tilbuddene, herunder med ledelsen, personalet og borgerne, men også gennem kontrol. Det er i den forbindelse afgørende, at socialtilsynet har de redskaber, som er nødvendige for at kunne føre et effektivt driftsorienteret tilsyn, og for at kunne gribe ind over for forhold i tilbuddene, som er bekymrende i forhold til den generelle kvalitet.

I praksis har der vist sig et ønske om, at socialtilsynet skal have bedre mulighed for at gribe tidligere ind over tilbud, hvor kvaliteten ikke lever op til kravene, eller hvor der konstateres forhold, som er af bekymrende karakter.

For at sikre at sociale tilbud har en høj kvalitet, er parterne bag Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud enige om, at socialtilsynet skal sikres bedre reaktionsmuligheder, når kvaliteten i tilbuddene ikke er i orden, eller der konstateres bekymrende forhold. Parterne er derfor enige om, at socialtilsynet skal have mulighed for at sætte et tilbud under skærpet tilsyn, uden at dette samtidig sker i sammenhæng med et konkret påbud. Dette skal samtidig synliggøres for de anbringende og visiterende kommuner på Tilbudsportalen, så det er tydeligt, at socialtilsynet har et skærpet fokus på det konkrete tilbud.

Der henvises til punkt 1 i Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud og punkt 1 i bilag 1 til aftalen, som udmøntes i en ændring af socialtilsynsloven, jf. nedenfor under punkt 2.1.2.3.

2.1.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at 3. pkt. i socialtilsynslovens § 8, stk. 1, ophæves.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet vil få mulighed for at sætte et tilbud under skærpet tilsyn, uden at der samtidig vil skulle udstedes ét eller flere konkrete påbud. Socialtilsynet vil dog fortsat også kunne sætte et tilbud under skærpet tilsyn samtidig med, at der træffes afgørelse om udstedelse af ét eller flere påbud.

Hensigten med forslaget er at give socialtilsynet en yderligere mulighed for at kunne sanktionere i tilfælde af, at socialtilsynet er bekymret for kvaliteten i sociale tilbud, som er omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn.

Socialtilsynet vil fortsat forud for en afgørelse om skærpet tilsyn skulle have været i dialog med tilbuddet om de forhold, der ligger til grund for afgørelsen, medmindre afgørelsen træffes på baggrund af pludselig opstået viden eller begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed.

En afgørelse om skærpet tilsyn over for et tilbud vil samtidig med, at afgørelsen træffes, skulle indberettes og offentliggøres på Tilbudsportalen, så der skabes gennemsigtighed, og det hermed synliggøres for bl.a. de anbringende og visiterende kommuner, at socialtilsynet har et skærpet fokus på det konkrete tilbuds generelle kvalitet.

En afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn vil fortsat kunne træffes for en periode på højst tre måneder ad gangen, og afgørelsen vil skulle begrundes, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der kræves, for at det skærpede tilsyn kan bortfalde. Dette er også af hensyn til retssikkerheden for borgerne og tilbuddene. Afgørelsen vil endvidere kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen vil skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 24.

2.1.3. Skærpelse af oplysningspligt, videregivelse af oplysninger og samarbejde mellem myndigheder

2.1.3.1. Gældende ret

2.1.3.1.1. Socialtilsynets videregivelse af oplysninger til visiterende eller anbringende kommune

Det fremgår af socialtilsynslovens § 10, stk. 1, at socialtilsynet skal underrette de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til serviceloven, jf. §§ 9-9 b retssikkerhedsloven, hvis socialtilsynet bliver opmærksom på bekymrende forhold i et tilbud, og når de bekymrende forhold kan berøre borgere, hvis ophold i tilbuddet kommunen har ansvaret for.

Det fremgår endvidere af socialtilsynslovens § 10, stk. 2, at socialtilsynet skal underrette de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til § 141, stk. 1, i sundhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 903 af 26. august 2019s § 141, stk. 1, hvis socialtilsynet bliver opmærksom på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 4.

Endelig fremgår det af socialtilsynslovens § 10, stk. 3, at socialtilsynet kan orientere den kommune, som har ansvar i henhold til serviceloven for den enkelte borgers ophold i tilbuddet, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven, hvis socialtilsynet bliver opmærksom på bekymrende forhold vedrørende kommunens opgaver i forhold til den enkelte borger.

Oplysninger, som indgår i en underretning fra socialtilsynet til borgerens anbringende eller visiterende kommune, vil ofte enten omhandle generelle forhold af bekymrende karakter i tilbuddet eller oplysninger om borgerens private forhold.

Socialtilsynets videregivelse af oplysninger til borgerens anbringende eller visiterende kommune i forbindelse med en underretning og kommunens efterfølgende behandling af disse oplysninger sker alene for, at kommunen kan iagttage sin opfølgning i forhold til indsatsen over for borgerne, jf. servicelovens § 148.

Det skal særligt bemærkes, at socialtilsynets videregivelse af oplysninger til borgerens anbringende eller visiterende kommune aldrig må gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt til brug for kommunens indsats over for borgeren. Der skal således i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af de oplysninger, som videregives i forbindelse med underretningen.

Fælles for videregivelse af oplysningerne om personer gælder, at dette skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

2.1.3.1.2. Socialtilsynets whistleblowerordning

Det fremgår af § 11 i socialtilsynsloven, at socialtilsynet skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet har pligt

til at oplyse beboere og ansatte om denne mulighed for at rette henvendelse til socialtilsynet. Dette bliver i praksis omtalt som socialtilsynets whistleblowerordning.

Det fremgår af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 11, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 26, at bestemmelsen skal sikre socialtilsynet det bredest mulige oplysningsgrundlag for varetagelsen af tilsynsopgaven. Samtidig skal ordningen give borgere, pårørende, ansatte og andre, der er i daglig kontakt med tilbuddet, sikkerhed for, at de ved, hvor de kan rette henvendelse, hvis de oplever en ubehagelig tone eller andre uhensigtsmæssigheder i et tilbud.

Whistleblowerordningen omhandler kun oplysninger i forhold til tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynet. Hvis en henvendelse f.eks. vedrører en plejefamilies biologiske børn, vil henvendelsen i stedet kunne være omfattet af underretningspligten efter servicelovens § 153.

Socialtilsynet har tavshedspligt med hensyn til enhver oplysning, som socialtilsynet får kendskab til i forbindelse med en henvendelse som led i whistleblowerordningen, jf. socialtilsynslovens § 11, stk. 2.

Socialtilsynet må heller ikke på noget tidspunkt over for tilbuddet eller andre oplyse, at socialtilsynet har modtaget en henvendelse om bekymrende forhold i tilbuddet, jf. socialtilsynslovens § 11, stk. 3.

Udgangspunktet er således, at den, der henvender sig anonymt til socialtilsynet og oplyser om bekymrende forhold, er sikret en absolut beskyttelse, da den pågældende har ret til og krav på at forblive anonym, og da socialtilsynet ikke må fortælle tilbuddet, som henvendelsen vedrører, eller andre, at de har modtaget en sådan henvendelse.

Med lov om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service og lov om voksenansvar for anbragte børn og unge (Opfølgning på socialtilsynsreformen m.v.), jf. Folketingstidende 2016-2017, A, L 8 som fremsat, blev der indsat et nyt stk. 4 i § 11, hvormed det blev fastsat, at personer, som har henvendt sig anonymt til socialtilsynet om bekymrende forhold i et tilbud, over for socialtilsynet kan give samtykke til, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre oplyser, at socialtilsynet har modtaget henvendelsen. Vedkommende, der henvender sig til socialtilsynet, kan også samtykke i, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre oplyser navnet på den, der har rettet henvendelse. Endelig kan vedkommende, der henvender sig til socialtilsynet, helt eller delvis samtykke i, at socialtilsynet over for tilbuddet eller andre kan videregive henvendelsens indhold.

Personen, der har henvendt sig anonymt til socialtilsynet om bekymrende forhold i et tilbud, har således selv mulighed for helt eller delvis at frasige sig sin anonymitet. Sam-

tykket til videregivelse af henvendelsens indhold kan begrænses til bestemte oplysninger eller til videregivelse til bestemte modtagere. Den person, som har henvendt sig til socialtilsynet kan således give samtykke til, at socialtilsynet kan oplyse vedkommendes navn og/eller indholdet af henvendelsen over for tilbuddet eller andre i den udstrækning, som vedkommende giver samtykke til.

Det fremgår af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 11, stk. 4, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 8 som fremsat, side 30f., at der ikke findes specifikke krav til formen for den vejledning, socialtilsynet kan give borgeren i tilfælde af opgivelse af anonymitet, og socialtilsynets vejledning kan derfor både være mundtlig og skriftlig.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 11, stk. 4, at socialtilsynet ikke må opfordre personen til at give samtykke til at fravige anonymiteten, men alene vejlede neutralt om muligheden.

Derudover fremgår det af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 11, stk. 4, at hvis socialtilsynet modtager oplysninger om bekymrende forhold for den enkelte borger i et tilbud, skal socialtilsynet efter § 11, stk. 1, i socialtilsynsloven videregive oplysningerne til den visiterende eller anbringende kommune.

Hvis socialtilsynet modtager en henvendelse om bekymrende forhold i tilbuddet, der indeholder oplysninger, som socialtilsynet efter anden lovgivning er forpligtet til at videregive til anden myndighed, viger beskyttelsen efter socialtilsynslovens § 11 for den videregivelsespligt, socialtilsynet er pålagt efter anden lovgivning. Enhver, der udøver offentlig tjeneste eller hverv, herunder socialtilsynet, er eksempelvis efter servicelovens § 153 forpligtet til at underrette vedkommende kommunalbestyrelse, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb eller kan have behov for særlig støtte af de i bestemmelsen omhandlede grunde.

Hvis socialtilsynet derimod modtager oplysninger, som socialtilsynet har adgang til, men ikke pligt til at videregive, er oplysningerne stadig omfattet af beskyttelsen i socialtilsynslovens § 11.

Hvis socialtilsynet modtager en anmodning om aktindsigt i oplysninger, der er omfattet af den særlige bestemmelse om tavshedspligt efter socialtilsynslovens § 11, stk. 2, vil der ikke være pligt til at give aktindsigt i disse oplysninger, jf. efter § 35 i offentlighedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020s § 35. Hvis en person har givet samtykke til helt eller delvist at fravige anonymiteten, vil det også medføre, at det ikke vil være muligt at undtage oplysningerne i forbindelse med en partsaktindsigt efter forvaltningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014.

Det bemærkes, at socialtilsynene har pligt til at vejlede om konsekvenserne ved at give et samtykke til helt eller delvist at fravige anonymiteten.

Socialtilsynets behandling, herunder videregivelse af oplysninger om personer indkommet via Whistleblowerordningen skal desuden ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

2.1.3.1.3. Tilbuddenes oplysningspligt

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12, stk. 1 og 2, at tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, er forpligtet til at give socialtilsynet en række oplysninger, som er nødvendige for socialtilsynet i forbindelse med socialtilsynet godkendelse og driftsorienterede tilsyn.

Tilbud, der søger om godkendelse, skal således give socialtilsynet de faglige, organisatoriske og økonomiske oplysninger om tilbuddet, som socialtilsynet anmoder om til brug for vurdering af ansøgningen.

Tilbuddene skal derudover af egen drift give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold, der lå til grund for godkendelsen. Det fremgår ikke af socialtilsynsloven, hvilke forhold som udgør en væsentlig ændring. Som eksempel herpå kan f.eks. nævnes oplysninger om ændringer i tilbuddets økonomi, organisatoriske forhold som en ny ledelse eller ændring af tilbuddets fysiske rammer.

Tilbuddene skal endvidere efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har ansvar for at yde hjælp til borgere, der har ophold i tilbud, som er nævnt i socialtilsynsloven § 4, stk. 1, nr. 1-3, jf. §§ 9-9 b i retssikkerhedsloven.

Derudover skal tilbuddene efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har visiteret borgere til behandlingsstedet.

Endelig skal tilbuddene efter anmodning give socialtilsynet de oplysninger, som er nødvendige for, at socialtilsynet kan udføre det driftsorienterede tilsyn.

Det fremgår derudover af socialtilsynslovens § 20, at videregivelse af oplysninger fra et tilbud til socialtilsynet kan ske uden samtykke fra borgeren, når videregivelsen er nødvendig for udførelse af socialtilsynets driftsorienterede tilsyn.

Det fremgår af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 11, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 14, at de oplysninger, der efter lovforslagets § 20 vil kunne videregives fra det enkelte tilbud til socialtilsynet, kan vedrøre rent private forhold om en eller flere identificerbare personer, som bor i tilbuddet.

Indsamling og behandling oplysninger om personer, herunder oplysninger om private forhold skal ske i overensstemmelse med de gældende regler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

2.1.3.1.4. Socialtilsynets samarbejde med andre myndigheder og tilsyn

I socialtilsynsloven fremgår der ikke eksplicit en forpligtelse for socialtilsynene til at samarbejde med andre myndigheder og tilsyn i relation til tilbud omfattet af socialtilsynsloven. Dette har dog været lovgivers oprindelige hensigt, og det fremgår således af bemærkningerne, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 18, at det forudsættes, at socialtilsynet koordinerer og samarbejder med tilsyn, der foretages efter andre lovgivninger.

For at sikre et godt samarbejde mellem de forskellige tilsynsmyndigheder, som hver i sær fører tilsyn på socialområdet, faciliterer Socialstyrelsen både dialogmøder, dialogfora og direktionsmøder, hvor formålet er at afdække evt. u hensigtsmæssige snitflader mellem tilsynsmyndighederne, styrke dialogen mellem tilsynsmyndighederne og orientere om ny lovgivning m.v. på de forskellige områder.

Herudover bør en tilsynsmyndighed, i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik, gøre en anden tilsynsmyndighed opmærksom på bekymrende forhold, der hører under en denne myndigheds område, og som er relevante for denne, således at myndigheden har mulighed for at vurdere, om orienteringen om de bekymrende forhold giver anledning til f.eks. tilsynsmæssige skridt.

2.1.3.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Socialtilsynet får som led i det driftsorienterede tilsyn med tilbuddene i henhold til socialtilsynsloven ofte oplysninger, som kan være relevante for andre myndigheder i deres tilsyn med tilbuddene eller borgerne i tilbuddene. Det er afgørende, at myndighederne får disse oplysninger, og at disse oplysninger inddrages i det løbende tilsyn m.v. med henblik på, at oplysningerne håndteres, og at der gribes ind over for bekymrende eller u hensigtsmæssige forhold i tilbuddene, eller når tilbuddene ikke lever op til de krav, som stilles til dem.

Samtidig er det også helt afgørende, at socialtilsynet får de oplysninger, som tilsynet har behov for at kunne føre et grundigt og effektivt driftsorienteret tilsyn. Der er i den forbindelse set eksempler på, at socialtilsynet ikke er blevet orienteret om bekymrende forhold eller hændelser i tilbuddene eller om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt i forhold til tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven.

For at sikre, at både socialtilsynet og andre tilsynsmyndigheder får de relevante og nødvendige oplysninger for at kunne føre et effektivt tilsyn med kvaliteten i tilbuddene, er parterne bag Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud enige om, at der skal iværksættes en række tiltag, der på forskellig vis skal understøtte og sikre, at oplysninger om bekymrende forhold og hændelser kommer frem til rette myndighed i rette tid, så myndigheden kan nå at gribe ind, og så oplysningerne ikke falder mellem to stole. Der er bl.a. enighed om at skærpe tilbuddenes pligt til at informere socialtilsynet om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddene, ligesom socialtilsynets pligt til at videregive oplysninger om bekymrende forhold og hændelser samt tilsynsmæssige skridt i forhold til tilbuddene skærpes. Derudover skal socialtilsynet frem over samarbejde med andre offentlige myndigheder i relation til tilbuddene, så socialtilsynet og de øvrige myndigheder sikres det bredest mulig oplysningsgrundlag i tilsynet med tilbuddene.

Der henvises til punkt 1 i Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud og punkt 1 i bilag 1 til aftalen, som udmøntes i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.1.3.3.

2.1.3.3. Den foreslåede ordning

2.1.3.3.1. Socialtilsynets videregivelse af oplysninger

Det foreslås at skærpe socialtilsynets oplysningspligt ved, at der i socialtilsynslovens § 10 indsættes et nyt stk. 3.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet, hvis tilsynet får viden om bekymrende forhold i et tilbud, vil skulle videregive denne viden til andre offentlige myndigheder, herunder kommuner og andre tilsynsmyndigheder. Socialtilsynet vil i den forbindelse skulle oplyse, om socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.

Hensigten med bestemmelsen er at sikre, at oplysninger om bekymrende forhold i sociale tilbud kommer frem til rette myndighed, så myndigheden kan nå at gribe ind i rette tid.

Pligten vil kun omfatte oplysninger, som er relevante og nødvendige for den anden offentlige myndigheds opgavevaretagelse.

Pligten vil endvidere kun omfatte de oplysninger, som socialtilsynet kommer i besiddelse af vedrørende bekymrende forhold i et tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven og oplysninger om socialtilsynets tilsynsmæssige skridt i den forbindelse.

Generelt gælder det, at videregivelse af oplysninger om identificerbare personer skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

Der henvises til forslagens § 1, nr. 27.

2.1.3.3.2. Socialtilsynets whistleblowerordning

Det foreslås endvidere, at socialtilsynet vil skulle have mulighed for at videregive oplysninger indkommet via whistleblowerordningen til andre relevante myndigheder. Dette foreslås gennemført ved, at der i socialtilsynslovens § 11 indsættes et nyt stk. 5.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet vil få mulighed for at videregive oplysninger om, at de har modtaget et whistleblow, samt de oplysninger, som de har modtaget i denne sammenhæng, til en anden offentlig myndighed uden whistleblowerens samtykke, så oplysningen ikke går tabt men behandles af den rette myndighed.

Muligheden for at videregive indholdet af whistleblowerens henvendelse vil kun omfatte oplysninger, som er relevante og nødvendige for en anden myndigheds opgavevaretagelse, og det er således kun indholdet i henvendelsen, som vil kunne videregives uden den pågældendes samtykke eller anden behandlingshjemmel.

Som anført ovenfor gælder det dog, at hvis socialtilsynet modtager en henvendelse om bekymrende forhold i tilbuddet, der indeholder oplysninger, som socialtilsynet efter anden lovgivning er forpligtet til at videregive til anden myndighed, vil beskyttelsen efter socialtilsynslovens § 11 vige for den videregivelsespligt, socialtilsynet er pålagt efter anden lovgivning.

Generelt gælder det, at videregivelse af personoplysningerne skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen samt til forslagens § 1, nr. 30.

2.1.3.3.3. Tilbuddenes oplysningspligt

Derudover foreslås det at skærpe tilbuddenes oplysningspligt ved, at der i socialtilsynslovens § 12, stk. 2, indsættes et nyt nr. 5.

Den foreslåede ændring vil medføre, at alle sociale tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, vil blive forpligtet til af egen drift og uden unødigt ophold at orientere socialtilsynet om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet, herunder om tilsynsmæssige skridt fra andre myndigheder, så socialtilsynet sikres det bredest mulige oplysningsgrundlag og dermed også bedre mulighed for at gribe ind.

Pligten vil kun omfatte oplysninger, som vedrører bekymrende forhold eller hændelser i tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, og oplysninger om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt i forhold til tilbuddet.

Pligten vil endvidere medføre, at oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i et tilbud, vil skulle videregives til socialtilsynet uden unødigt ophold, hvilket bl.a. vil medføre, at socialtilsynet vil skulle orienteres om en bekymrende hændelse i et tilbud i umiddelbar i forlængelse af hændelsen.

Generelt gælder det, at videregivelse af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen samt til forslaget § 1, nr. 37.

2.1.3.3.4. Socialtilsynets samarbejde med andre myndigheder og tilsyn

Det foreslås også at styrke samarbejdet mellem forskellige tilsynsmyndigheder, så det sikres, at oplysninger om bekymrende forhold i tilbuddene bliver håndteret. Dette foreslås gennemført ved, at der i socialtilsynslovens indsættes en ny § 20 a.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet i relevant omfang vil skulle samarbejde med andre myndigheder og tilsyn med henblik på koordinering af tilsynet med tilbuddene, herunder andre tilsynsmyndigheder, som fører tilsyn efter anden lovgivning.

Pligten til at skulle samarbejde i relevant omfang indebærer, at socialtilsynet vil skulle samarbejde med andre myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder i relation til tilbuddene, når det er relevant og med henblik på koordinering af tilsynet med tilbuddene. Socialtilsynet vil således bl.a. skulle gå i dialog med og inddrage den eller de relevante myndigheder, når det vedrører forhold i tilbud, som ikke udelukkende er relevant for socialtilsynet i det driftsorienterede tilsyn. Det vil f.eks. kunne være i forhold til medicinhåndtering, mulige overtrædelser af arbejdsmiljøloven, magtanvendelser m.v., hvor det vil kunne være relevant at koordinere tilsynsindsatsen med en anden offentlig

myndighed, herunder anbringende, visiterende eller ansvarlig kommune samt anden tilsynsmyndighed. Koordineringen med andre myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder vil sammen med forslaget om socialtilsynets skærpede oplysningspligt, som fremgår af lovforslagets nr. 25, skulle sikre, at socialtilsynet får det bedst kvalificerede og oplyste grundlag i tilsynet med det konkrete tilbud. Derudover vil den eller de myndigheder, som socialtilsynet samarbejder med, også få et bedre oplysningsgrundlag. Forslaget vil derudover skulle sikre, at de forskellige myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder samarbejder og således har en fælles hensigt om at kvalificere kvaliteten i tilbuddene og dermed ikke utilsigtet kommer til at modarbejde eller overlape hinanden.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 59.

2.1.4. Indførelse af karenperiode ved skift af adresse

2.1.4.1. Gældende ret

Det fremgår af socialtilsynslovens § 2, at socialtilsynene varetages af fem kommuner (Frederiksberg, Holbæk, Faaborg-Midtfyn, Silkeborg og Hjørring), ét socialtilsyn i hver geografisk region, som har ansvaret for at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med de af socialtilsynsloven omfattede tilbud beliggende i regionen. Det enkelte socialtilsyn fører dog ikke tilsyn med tilbud beliggende i egen kommune eller med egne tilbud beliggende i andre kommuner. Godkendelse af og tilsyn med disse tilbud føres af et af de øvrige tilsyn. På den måde sikres tilsynets uvildighed, jf. socialtilsynslovens § 1. For en nærmere beskrivelse af reglerne om fordelingen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter de gældende regler er det alene muligt for et tilbud at skifte fra et socialtilsyn til et andet (skift af tilsynsmyndighed), hvis et tilbud flytter adresse eller for en koncern eller koncernlignende konstruktions vedkommende flytter hovedadresse og derved flytter til et andet socialtilsyns område. Det er ikke muligt for to socialtilsyn at aftale, at det ene socialtilsyn overtager godkendelsen af eller tilsynet med et tilbud fra det andet og herved overdrager opgaven i forhold til det enkelte tilbud eller for koncerner og koncernlignende konstruktioners vedkommende det samlede antal tilbud, som indgår heri.

2.1.4.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

I praksis er der set eksempler på, at et tilbud eller en koncern flytter hhv. adresse eller hovedadresse til en anden region, som medfører et skift af tilsynsmyndighed, hvor tilbuddet oplever tilsynet som mindre indgribende eller for at undslippe en overhængende sanktion, f.eks. påbud eller ophør af tilbuddets godkendelse.

For at sikre, at sociale tilbud, som er godkendt af socialtilsynet, ikke kan undslippe et intensiveret tilsyn eller en overhængende sanktion ved at flytte adresse, 42

mens socialtilsynet er i gang med at følge op på bekymrende forhold i tilbuddet eller for at undgå en overhængende sanktion, er parterne bag Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud og resten af Folketingets partier enige om, at der skal indføres en karenperiode på et år, fra det tidspunkt, hvor et tilbud skifter adresse, således at tilbuddet først efter udløbet af det år vil få et andet af de fem socialtilsyn som tilsynsførende myndighed.

Da børn og unge, som er anbragt i en plejefamilie, skal beskyttes i lige så høj en grad, som børn og unge, som er anbragt på et tilbud, er det Social- og Ældreministeriets vurdering, at en karenperiode ikke kun skal omfatte tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, men også bør omfatte plejefamilier efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1, således at det sikres, at en plejefamilie ikke vil kunne undslippe en overhængende sanktion eller et intensiveret tilsyn ved at skifte adresse.

Der henvises til punkt 1 i Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud og punkt 1 i bilag 1 til aftalen, som udmøntes i en ændring af socialtilsynsloven, jf. nedenfor under punkt 2.1.4.3.

2.1.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at socialtilsynslovens § 2, stk. 4, ophæves, og det i stedet bestemmes, at hvis et tilbud eller en plejefamilie, som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, skifter adresse, eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse, og dette medfører, at tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt i et år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.

Den foreslåede ændring vil medføre, at et tilbud, plejefamilie, koncernen eller den koncernlignende konstruktion fortsat vil være underlagt det oprindelige socialtilsyn i et år frem fra oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.

Det betyder bl.a., at tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion uagtet adresseflytningen, bl.a. vil skulle have minimum ét tilsynsbesøg af det oprindelige socialtilsyn, og at dette socialtilsyn i karenperioden vil have mulighed for at træffe afgørelse om f.eks. påbud, skærpet tilsyn og ophør af godkendelse. Tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion vil således ikke kunne undslippe en overhængende sanktion f.eks. påbud eller skærpet tilsyn, ved at skifte adresse.

En ændring af tilbuddets eller plejefamiliens adresse udgør på baggrund af den foreslåede § 12, stk. 2, nr. 1, jf. den foreslåede § 5, stk. 2, nr. 1, også en væsentlig ændring, som tilbuddet hhv. plejefamilien af egent drift og straks vil skulle orientere socialtilsynet om. En ændring af koncernens hhv. den koncernlignende konstruktions hovedadresse er også en væsentlig oplysning, som socialtilsynet vil skulle orienteres om, således at socialtilsynet vil kunne vurdere, om ændringen af hovedadressen vil medføre en ændring af tilsynsmyndigheden.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 4.

2.2. Styrkelse af det økonomiske tilsyn

2.2.1. Private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter

2.2.1.1. Gældende ret

Når socialtilsynene skal vurdere sociale tilbuds generelle kvalitet, indgår også en vurdering af tilbuddets økonomi. Økonomi er således et af de otte kvalitetstemaer, som efter socialtilsynslovens § 6, stk. 2, ligger til grund for socialtilsynets godkendelse og løbende driftsorienterede tilsyn.

Det driftsorienterede tilsyn reguleres i socialtilsynsloven og socialtilsynsbekendtgørelsen. Det fremgår således af socialtilsynslovens § 6, stk. 3, at udgangspunktet for det økonomiske tilsyn er tre helt overordnede krav til tilbuddene:

- At tilbuddet er økonomisk bæredygtigt med henblik på at sikre, at tilbuddet ikke lukker alene på grund af manglende økonomi med den usikkerhed, dette ville medføre for beboerne, køberkommunerne og de ansatte.
- At tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe.
- At der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

Som led i vurderingen af, om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne økonomiske kvalitet, skal socialtilsynet, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 16, stk. 2, sikre sig,

- at revisor ikke har anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger til årsregnskabet,
- at der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne,
- at det private tilbuds soliditetsgrad er rimelig set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad, og
- at tilbuddets budget afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.

Socialtilsynet anfører sin vurdering af det enkelte tilbuds økonomi i tilsynsrapporten og i de temavurderinger, der offentliggøres på Tilbudsportalen. Vurderingerne skal lige

som vurderingerne af tilbuddets kvalitet ift. de øvrige kvalitetstemaer have en konkret karakter, så både tilbud og visiterende kommuner kan anvende vurderingerne konkret.

Private og offentlige tilbud, som søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet, skal udarbejde et årsbudget for tilbuddets virksomhed, jf. socialtilsynslovens § 16, stk. 1, der skal godkendes af socialtilsynet. Tilbuddets budget indberettes, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 18, stk. 1, på et standardskema via Tilbudsportalen.

Socialtilsynet godkender budgetterne både i forbindelse med godkendelsen og i forbindelse med det løbende driftsorienterede tilsyn, og skal, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, godkende tilbuddets årsbudget, hvis budgettet:

- sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed og
- giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Budgettet skal for både private og offentlige tilbud være realistisk og omfatte samtlige forventede indtægter og udgifter for tilbuddet.

Budgettet, der skal godkendes af socialtilsynet, svarer til grundlaget for beregning af tilbuddets takst. Socialtilsynet skal ikke godkende det enkelte tilbuds takster, men skal således indirekte godkende beregningsgrundlaget for taksterne.

Private tilbud skal derudover indsende det regnskab, de har aflagt efter årsregnskabsloven, til socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 18, stk. 1. Socialtilsynet kan stille yderligere krav til det enkelte tilbuds regnskabsaflæggelse, hvis det i særlige tilfælde vurderes nødvendigt for at sikre tilstrækkelig gennemsækelighed i tilbuddets økonomi, jf. socialtilsynslovens § 17, stk. 2.

Socialtilsynet skal ikke godkende regnskaber for de private tilbud, men socialtilsynet kan anvende oplysningerne i regnskabet i deres samlede vurdering af tilbuddets økonomi, jf. nedenfor.

Det regnskab, der sendes til socialtilsynet, skal være revideret af en godkendt revisor, jf. nedenfor under punkt 2.2.2.1.

Alle private og offentlige tilbud skal udarbejde en årsrapport, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 20, som skal registreres og offentliggøres på Tilbudsportalen.

Årsrapporten skal, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 20, stk. 2, nr. 1, indeholde følgende økonomiske nøgletal fra det seneste årsregnskab:

- a) Omsætning.

- b) Soliditetsgrad, hvis der er tale om et privat tilbud.
- c) Overskud/underskud.
- d) Overskud/underskud opgjort i procent i forhold til omsætning.
- e) Lønombkostninger til øverste ledelse.
- f) Lønombkostninger til borgerrelateret personale.
- g) Lønombkostninger til administrativt og teknisk personale.
- h) Omkostninger til vikar/vikarbureau.
- i) Samlede lønombkostninger opgjort i procent i forhold til omsætning.
- j) Omkostninger til bestyrelshonorarer.
- k) Omkostninger til kompetenceudvikling opgjort i procent i forhold til omsætning.
- l) Ejendomsombkostninger opgjort i procent i forhold til omsætning.

De økonomiske nøgletal er ens for private og offentlige tilbud med undtagelse af oplysninger om soliditetsgrad, der kun gælder for private tilbud. Socialtilsynet anvender de økonomiske nøgletal i deres tilsyn med tilbuddenes økonomi, og de visiterende kommuner kan anvende nøgletallene i forbindelse med deres overvejelser om valg af konkret tilbud til den enkelte borger.

For offentlige tilbud aflægges der ikke regnskab på tilbudsniveau, ligesom der ikke foretages revision på tilbudsniveau. De økonomiske nøgletal, jf. ovenfor, for disse tilbud hentes således fra kommunens eller regionens samlede regnskab, der er underlagt den kommunale eller regionale revision.

Socialtilsynet skal i vurderingen af, om tilbuddet har den nødvendige økonomiske kvalitet, tage udgangspunkt i de oplysninger, der fremgår af budgetskemaet, budget- og regnskabsnøgletal, revisionspåtegninger og de private tilbuds årsregnskaber, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 16, stk. 4. Hvis disse oplysninger vurderes ikke at være tilstrækkelige, kan socialtilsynet efter en konkret vurdering indhente supplerende oplysninger hos tilbuddet, driftsherren eller revisor.

Om de særlige krav der gælder for budget og regnskab for tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, henvises til punkt 2.2.4.1.

2.2.1.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Det overordnede formål med, at der skal føres tilsyn med tilbuddenes økonomi er at sikre, at offentlige midler anvendes forsvarligt og efter hensigten. Det forudsætter, at socialtilsynet kan føre tilsyn med, at tilbuddet ikke anvender sine midler til uvedkommende formål, og at husleje og andre ydelser ikke indkøbes af tilbuddet til overpris. Det forudsætter også, at der er åbenhed og gennemsigtighed med hensyn til det enkelte tilbuds økonomi, så kommunerne, når de skal vælge tilbud til den enkelte borger, også kan lægge vægt på oplysningerne om tilbuddenes økonomi, og så socialtilsynet kan føre et effektivt tilsyn.

Den gældende lovgivning giver ikke socialtilsynet tilstrækkelig indsigt i tilbuddenes økonomi eller tilstrækkelig mulighed for at gribe ind over for uforsvarlig eller uhensigtsmæssig brug af offentlige midler.

Parterne bag Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud er derfor enige om, at, der skal iværksættes en række tiltag, der på forskellig vis skal styrke socialtilsynets tilsyn med private og offentlige tilbuds økonomi og understøtte, at offentlige midler først og fremmest kommer anbragte børn og unge samt udsatte voksne og mennesker med handicap til gavn. Tiltagene skal endvidere medvirke til at sikre transparens i både offentlige og private tilbuds økonomi og understøtte, at der er sammenhæng mellem den betalte pris og kvaliteten af tilbuddets indsats.

Der er bl.a. enighed om, at socialtilsynet som led i deres tilsyn skal vurdere, om der er sammenhæng mellem pris og kvalitet i det enkelte tilbud, og hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt i forhold til kvaliteten sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe, skal socialtilsynet bemærke dette i tilsynsrapporten og på Tilbudsportalen. Derudover skal private og offentlige tilbud indberette og offentliggøre en række nye nøgletal i tilbuddets årsregnskab og på Tilbudsportalen. Socialtilsynet skal derudover også have mulighed for at gribe ind, hvis der konstateres væsentlig afvigelse mellem et offentligt eller privat tilbuds budget og regnskab/regnskabsnøgletal.

På samme måde og med samme hensigt er der enighed om, at private og offentlige sociale tilbud skal forpligtes til at indberette og offentliggøre på Tilbudsportalen, hvor meget af tilbuddets overskud, der er udbetalt som udbytte, overført til andre enheder inden for en større selvejekonstruktion eller, fsva. offentlige tilbud, er overført til andre tilbud. Kommercielle, private tilbud skal derudover forpligtes til at oplyse, hvor meget udbytte, der samlet set er udbetalt over de seneste 5 år. Oplysningerne vil, ligesom de øvrige offentligt tilgængelige oplysninger, kunne anvendes af de visiterende og anbringende kommuner i forbindelse med deres valg af tilbud til den konkrete borger. En kommune vil f.eks. på denne måde få mulighed for at inddrage oplysninger om lønsammensætningen i tilbuddet, når de skal vælge tilbud til den enkelte borger, ligesom en kommune får mulighed for at inddrage oplysninger om udbetaling af udbytte til private ejere.

Der henvises til punkt 2 i Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud og punkt 2 i bilag 1 til aftalen, som udmøntes i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.2.1.3

2.2.1.3. Den foreslåede ordning

2.2.1.3.1. Afvisning af budget på grund af enkeltposter

Det foreslås at give socialtilsynet mulighed for at nægte at godkende et tilbuds årsbudget på grund af enkeltposter, der skaber tvivl om budgettets legitimitet, ved at der i socialtilsynslovens indsættes en ny § 11 b, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 31.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet vil kunne afvise at godkende et tilbuds årsbudget med henvisning til, at enkelte poster i budgettet ikke opfylder kravene i det foreslåede nye § 11 b, stk. 2.

Det fremgår af det foreslåede nye § 11 b, stk. 2, at et tilbuds årsbudget skal opfylde følgende tre forhold, før end budgettet kan blive godkendt af socialtilsynet:

- 1) Budgettet skal sikre den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- 2) budgettet må ikke indeholde udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og
- 3) budgettet skal give mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

De tre forhold, som alle skal være opfyldt, for at socialtilsynet kan godkende årsbudgettet, og som med det foreslåede nye stk. 5 også kan medføre en afvisning af budgettet, såfremt enkelte poster ikke opfylder de tre forhold, har hidtil fremgået af socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 2.

Socialtilsynet skal i forbindelse med gennemgangen af budgettets enkeltposter vurdere disse op imod tilbuddets godkendelse, herunder den/de målgrupper, som tilbuddet er godkendt til, tilbuddets metoder og indsats m.v. Socialtilsynet kan i den forbindelse ikke pålægge et tilbud at afsætte bestemte beløb til f.eks. kompetenceudvikling, men kan afvise at godkende budgettet, herunder på baggrund af enkeltposter i budgettet som ikke opfylder de ovennævnte tre forhold. Hvis tilbuddet ikke har til hensigt at afsætte tilstrækkelige midler til f.eks. den påkrævede kompetenceudvikling, kan socialtilsynet i stedet træffe afgørelse om, at godkendelsen til en bestemt målgruppe, som tilbuddet ikke længere vurderes at være kompetent til at behandle, skal ophøre. Der vil således være tale om en ændring af tilbuddets allerede opnåede godkendelse.

Socialtilsynets afvisning af at godkende et tilbuds budget er en afgørelse, og socialtilsynet skal derfor iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder bl.a. partshøring og begrundelse for afgørelsen. Afgørelserne kan derudover påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. socialtilsynslovens § 19, stk. 1.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 31.

2.2.1.3.2. Adgang til relevante oplysninger

Socialtilsynet skal for at kunne føre et effektivt økonomisk tilsyn have adgang til alle relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomi.

Med henblik på at sikre socialtilsynet øget og tilstrækkelig indsigt i private og offentlige tilbuds økonomi foreslås det at indsætte et nyt stk. 3 i socialtilsynslovens § 12, hvormed socialtilsynets ret til indsigt i private og offentlige tilbuds og koncerners/koncernlignende konstruktioners økonomioplysninger vil blive tydeliggjort.

Det vil fortsat være gældende, jf. socialtilsynslovens § 18, stk. 6, som beskrevet nedenfor under punkt 2.2.2.1., og som med lovforslagets § 1, nr. 52, bliver § 18, stk.6, at socialtilsynet vil skulle lægge revisionspåtegningen til grund, medmindre der efter en konkret vurdering ikke er grundlag herfor.

Hvis socialtilsynet ikke vurderer, at indberettede oplysninger er fyldestgørende, eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold i tilbuddet, vil den foreslåede ændring medføre, at socialtilsynet vil kunne stille spørgsmål til oplysningerne og indhente supplerende oplysninger hos tilbud, revisor eller driftsherre.

I medfør af de foreslåede § 12, stk. 3, nr. 1 og 2, i socialtilsynsloven, vil tilbud, revisor og driftsherre, herunder den kommunale eller regionale forvaltningsansvarlige, således blive forpligtet til at give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuddenes samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomi. Tilbud, revisor og driftsherre vil endvidere blive forpligtet til at give socialtilsynet de supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, som socialtilsynet anmoder om, når socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende eller er i tvivl, om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold i tilbuddet.

Hvis anmodningen fra socialtilsynet om supplerende økonomioplysninger ikke efterkommes, vil det på baggrund af en konkret vurdering af de økonomiske forhold i det enkelte tilbud kunne medføre, at der iværksættes sanktioner over for tilbuddet. Dette kan f.eks. være i tilfælde af, at socialtilsynet vurderer, at der er en grundlæggende tvivl om de økonomiske forhold i det enkelte tilbud.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 38.

2.2.1.3.3. Yderligere regnskabsnøgletal

For at sikre transparens i både offentlige og private tilbuds økonomi foreslås der en række ændringer og præciseringer af gældende regler som beskrevet ovenfor under

punkt 2.2.1.1 om tilbuddenes pligt til at indberette og offentliggøre en række økonomiske regnskabsnøgletal på Tilbudsportalen.

For det første foreslås det præciseret med det foreslåede § 12, stk. 5, i socialtilsynsloven, at et tilbuds årlige rapport om tilbuddets virksomhed bl.a. skal indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab.

Dernæst vil økonomiske nøgletal skulle fremgå af socialtilsynsbekendtgørelsen, som vil blive ændret på følgende måder:

Det eksisterende økonomiske nøgletal ”lønomkostninger til øverste ledelse” vil blive opdelt i to nye nøgletal: lønomkostninger til øverste leder og lønomkostninger til samlet ledelse. Oplysningerne om lønomkostninger til hhv. øverste leder og samlet ledelse vil skulle omfatte den samlede lønpakke, hvilket bl.a. vil omfatte den rene løn, tillæg o.l., pension og andre personalegoder. Andre personalegoder vil f.eks. kunne være, bonus, overskudsdeling, resultatløn og lignende, firmabil, fri telefon og betalt computer på privatadressen. Sundhedsforsikring, fri avis, idræts- og motionstilbud o.l. er ligeledes elementer, som også vil kunne indgå som en del af lønpakken.

Med tilbuddets øverste leder menes den øverste ansvarlige for den daglige drift af det samlede tilbud.

Der vil blive tilføjet følgende nye regnskabsnøgletal:

- Tilbuddets samlede administrationsomkostninger.
- Tilbuddets samlede borgerrelaterede omkostninger.
- Tilbuddets samlede udgifter til kompetenceudvikling.
- Hvor meget der er udbetalt i udbytte fra kommercielle private tilbud, overført til andre enheder inden for en større selvejekonstruktion eller fsva. offentlige tilbud er overført til andre tilbud.
- Kommercielle private tilbuds samlede udbytte over de seneste 5 år.

De økonomiske nøgletal, herunder oplysningerne om udbetalt/overført udbytte vil kunne anvendes både af de visiterende og anbringende kommuner i beslutningsgrundlag, når de skal vælge konkret tilbud til den enkelte borger, hvorfor det er særligt vigtigt, at oplysningerne er retvisende. De økonomiske nøgletal anvendes endvidere af socialtilsynet i deres driftsorienterede tilsyn med tilbuddenes økonomi, som på baggrund af de foreslåede nye nøgletal vil få bedre mulighed for at vurdere, om de bør have ekstra fokus på, om der i det konkrete tilbud er tilstrækkelig sammenhæng mellem pris og kvalitet, og hvordan offentlige midler anvendes.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 39 og 40.

2.2.1.3.4. Markering af uforholdsmæssigt dyre tilbud

Det foreslås, at socialtilsynet fremover vil skulle have særligt fokus på, om private kommercielle tilbud leverer ydelser til borgerne, som står mål med kvaliteten af de ydelser, der leveres til borgerne i sammenlignelige offentlige og selvejende tilbud. Dette foreslås gennemført med det foreslåede § 11 a, stk. 5, i socialtilsynsloven.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet som led i deres driftsorienterede tilsyn vil skulle vurdere, om der er sammenhæng mellem pris og kvalitet i det enkelte private kommercielle tilbud.

Hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt til kvaliteten sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med tilbuddenes kvalitet, vil socialtilsynet skulle bemærke dette i tilbuddets tilsynsrapport og som led i offentliggørelsen af temavurderingerne på Tilbudsportalen, så det er tydeligt for de anbringende og visiterende kommuner i deres valg af tilbud til den enkelte borger, at pris og kvalitet ikke står mål med hinanden i det konkrete tilbud.

Det er centralt, at socialtilsynet i deres vurdering indrømmer det konkrete tilbud en vis margin og tilstræber en så objektiv vurdering som muligt. Det er desuden vigtigt, at markeringen på Tilbudsportalen fjernes så hurtigt som muligt, når det ikke længere er socialtilsynets vurdering, at tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt.

Vurderingen af om det enkelte kommercielle private tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med kvaliteten i tilbuddene vil bl.a. indebære, at socialtilsynet vil skulle se på, hvordan de sammenlignelige tilbuds kvalitet vurderes ift. de enkelte temaer, herunder holdt op imod den fastsatte takst for indsatserne. Socialtilsynet vil i vurderingen bl.a. også kunne se på, hvordan personalesammensætningen og bemanningen er i de sammenlignelige tilbud ift. omkostningerne hertil og ift. tilbuddets specialisering, og de vil kunne se på tilbuddenes udgifter til de fysiske rammer sammenholdt med størrelsen, kvaliteten m.v. heraf. Socialtilsynet vil også kunne anvende tilbuddenes årsbudgetter, da budgettet indgår i vurderingen af tilbuddets økonomi, og det har stor betydning for borgernes trivsel set i forhold til, om tilbuddet kan tilvejebringe de rette ressourcer i tilbuddet til at støtte borgerne.

Socialtilsynets vurdering og markering på Tilbudsportalen vil ikke medføre nogen retsvirkning for tilbuddet. Der er alene tale om en oplysning til visiterende kommuner, som vil kunne anvende oplysningen, når de skal vælge tilbud, og som kan søge yderligere oplysninger på Tilbudsportalen om socialtilsynets vurdering af tilbuddets kvalitet og om tilbuddets omkostningssammensætning via tilbuddets regnskabsnøgletal, jf. oven for under punkt 2.2.1.3.3.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 31.

2.2.2. Skærpede krav til revisor og skærpet tilsyn med tilbuddenes økonomi

2.2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af socialtilsynslovens § 18, at alle private tilbud som nævnt i lovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal have deres regnskaber revideret af en godkendt revisor. Med godkendt revisor menes, at revisor skal være godkendt i henhold til revisorlovgivningen.

Det følger af gældende regler om den kommunale og regionale revision, at kommunale og regionale tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2 og 3, er omfattet af den kommunale eller regionale revision. Efter § 42, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 (herefter kommunestyrelsesloven), omfatter den kommunale revision således alle regnskabsområder, der hører under kommunalbestyrelsen. Tilsvarende bestemmelse følger af § 28, stk. 2, i lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab, jf. lovbekendtgørelse nr. 1032 af 6. juli 2018 (herefter regionsloven).

Af socialtilsynslovens § 18, stk. 2, og § 2 i bekendtgørelse nr. 1250 af 13. november 2017 om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn (herefter revisionsbekendtgørelsen) fremgår det, at revisionen af tilbuddenes regnskaber skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionskik, og at revisor skal foretage både finansiell revision og forvaltningsrevision. God offentlig revisionskik er en fælles faglig norm, der har grundlag i rigsrevisorlovens § 3, som fastlægger, at revisionen af de virksomheder og andre aktiviteter, der falder inden for lovens område, skal omfatte tre aspekter, som betegnes finansiell revision, juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.

Med revisors påtegning af regnskabet står revisor, jf. socialtilsynslovens § 18, stk. 2, bl.a. inde for,

- at regnskabet er retvisende,
- at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis,
- at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, og ved driften af de tilbud, der er omfattet af regnskabet.

Kravene til revisionen af tilbuddenes regnskaber er uddybet i revisionsbekendtgørelsen. Heraf fremgår det bl.a., at revisor med sin påtegning af regnskabet står inde for, at

- de krav, som efter socialtilsynsbekendtgørelsens § 19 stilles til budgettet, også er opfyldt i regnskabet, og
- de økonomiske nøgletal, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 20, stk. 2, nr. 1, er i overensstemmelse med seneste revisorgodkendte årsregnskab.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 18, stk. 3, at revisor på anmodning fra socialtilsynet skal oplyse om forhold, der er behandlet i forbindelse med revisionen. Revisor har efter socialtilsynslovens § 18, stk. 3, pligt til at oplyse socialtilsynet om forhold, som revisor er blevet opmærksom på i forbindelse med revision, og som kan have betydning for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelserne for at være godkendt.

Af socialtilsynslovens § 18, stk. 4, fremgår det, at socialtilsynet lægger revisionspåtegningen til grund ved socialtilsynets gennemgang af regnskaberne, medmindre der efter en konkret vurdering ikke er grundlag herfor.

Det følger af bemærkningerne til socialtilsynslovens § 18, stk. 4, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 8 som fremsat, side 36, at hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på konkrete forhold i revisionspåtegningen eller ved tilbuddets økonomiske forhold, der gør, at socialtilsynet ikke vurderer, at oplysningerne i revisionspåtegningen er retvisende for tilbuddets aktuelle økonomiske kvalitet, er socialtilsynet berettiget og efter omstændighederne forpligtet til ikke at lægge revisionspåtegningen til grund ved gennemgangen af tilbuddets regnskab.

Det kan eksempelvis være i tilfælde, hvor det er åbenbart, at det er uoverensstemmelser mellem regnskabet og de forhold, som socialtilsynet ser i tilbuddet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn. Hvis socialtilsynet vurderer, at der er grundlag for at tilside-sætte revisionspåtegningen, har socialtilsynet mulighed for at foretage deres egne undersøgelser og vurderinger af de forhold, som ellers er omfattet af revisionspåtegningen.

Kommunale og regionale driftsherrer skal, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 16, stk. 3, indsende den kommunale eller regionale revisions beretning om revisionen af kommunens eller regionens regnskab til socialtilsynet.

2.2.2.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Socialtilsynet lægger i dag revisors påtegning til grund for deres gennemgang af private tilbuds regnskaber, som indgår i det økonomiske tilsyn. Revisors påtegning er dokumentation for, at tilbuddets årsregnskab giver et retvisende billede, herunder om revisor er enig i ledelsens oplysninger i regnskabet. Det er derfor væsentligt, at sådanne påtegninger er af faglig høj og ensartet kvalitet, så socialtilsynet kan lægge dem til grund for tilsynet. Da dette ikke altid er tilfældet i dag, er parterne bag Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud enige om, at der skal iværksættes en række tiltag, der på forskellig vis skal sikre en mere kvalificeret revision.

Der er bl.a. enighed om at skærpe kravene til revisorerne gennemgang af private tilbuds regnskaber samt at forbedre socialtilsynets mulighed for at følge op på, at revisor har forholdt sig til og påset de centrale forhold i forbindelse med revisionen

af tilbuddenes regnskaber. Socialtilsynet skal derudover have mulighed for at kræve skift af revisor, f.eks. hvis revisionen gentagne gange ikke har opfyldt de lovpligtige krav.

Der henvises til punkt 2 i Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud og punkt 2 i bilag 1 til aftalen, som udmøntes i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.2.2.3

2.2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at revisor vil skulle påse, at private tilbuds regnskaber ikke afviger i væsentlig grad fra det budget, som tilbuddene har fået godkendt af socialtilsynet. Dette foreslås gennemført med det foreslåede § 18, stk. 3, nr. 2, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 51.

Den foreslåede ændring vil medføre, at revisor fra og med årsregnskabet for 2022 for private tilbud vil skulle vurdere, om det enkelte tilbuds årsregnskab afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget.

At afvigelsen skal være ”væsentlig” vil indebære en konkret vurdering af det enkelte private tilbuds årsregnskab holdt op imod tilbuddets godkendte budget, og hvor afvigelsen vil skulle være af et sådan omfang, at det f.eks. vurderes, at budgettet ikke har været retvisende for tilbuddets økonomi.

Da budgettet danner grundlag for bl.a. beregningen af taksterne, og dermed har betydning for den pris, som de visiterende og anbringende kommuner betaler, når de vælger tilbud til borgerne, er det vigtigt, at budgettet giver et så retvisende billede som muligt, når socialtilsynet skal godkende budgettet, og så det fortsat sikres, at tilbuddet er økonomisk bæredygtigt, og at tilbuddets midler anvendes efter hensigten.

Hvis revisor på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte tilbuds årsregnskab holdt op imod tilbuddets godkendte budget kommer frem til, at tilbuddets årsregnskab afviger i væsentlig grad fra det godkendte budget, vil revisor skulle anføre det i revisionspåtegningen og i den foreslåede revisortjekliste, jf. nedenfor. Revisor vil derudover have pligt til at oplyse socialtilsynet om forholdet, jf. det gældende § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, da oplysningen om den væsentlige afvigelse mellem tilbuddets årsregnskab og budget kan have betydning for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelserne for at være godkendt. Revisor vil som led i orienteringen til socialtilsynet skulle oplyse, om revisor vurderer, at der er legitime forhold i tilbuddet, som kan begrunde den væsentlige afvigelse, samt revisors vurdering af årsagen/årsagerne til den væsentlige afvigelse.

Socialtilsynet vil som følge af orienteringen om den væsentlige afvigelse fra revisor, skulle foretage en vurdering af, om den væsentlige afvigelse giver anledning til at tage tilsynsmæssige skridt. Det forudsættes i den forbindelse, at socialtilsynet, som led i vurderingen, vil skulle gå i dialog med tilbuddet, således at tilbuddet får mulighed for at begrunde den væsentlige afvigelse. Hvis socialtilsynet vurderer, at den væsentlige afvigelse f.eks. er begrundet i legitime forhold, vil socialtilsynet kunne tage orienteringen fra revisoren til efterretning. Hvis socialtilsynet derimod ud fra en samlet konkret vurdering kommer frem til, at den væsentlige afvigelse indebærer, at tilbuddet ikke vurderes til at have den fornødne økonomiske kvalitet, eller at socialtilsynet bliver bekymret for de økonomiske forhold i tilbuddet, vil socialtilsynet i stedet kunne træffe afgørelse om at iværksætte et skærpet tilsyn over for tilbuddet, jf. socialtilsynslovens § 8.

Det følger således allerede af den gældende § 8 i socialtilsynsloven, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om at iværksætte et skærpet tilsyn, når forholdene i det enkelte tilbud tilsiger det. Disse forhold kan bl.a. være, hvis socialtilsynet er bekymret for driften af tilbuddet, herunder den økonomiske drift, eller hvis socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke har den fornødne generelle kvalitet eller den fornødne økonomiske kvalitet. Skærpet tilsyn vil således kunne være relevant at iværksætte, hvis revisor eller socialtilsynet har konstateret, at tilbuddets årsregnskab og regnskabsnøgletal afviger væsentligt fra tilbuddets godkendte budget, jf. ovenfor.

Forud for en afgørelse om skærpet tilsyn forudsættes det som hidtil, at socialtilsynet har været i dialog med tilbuddet om baggrunden for overvejelserne om det skærpede tilsyn og de forhold, der ligger til grund herfor. Derudover vil det skærpede tilsyn skulle følge de gældende regler om, at der skal træffes en afgørelse, som kan påklages, og at det skærpede tilsyn højst kan have varighed på 3 måneder ad gangen med mulighed for forlængelse. Det skærpede tilsyn vil dermed også skulle markeres på tilbuddets side på Tilbudsportalen, så det er offentligt for kommuner, borgere m.v., at socialtilsynet fører skærpet tilsyn med tilbuddet.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 51.

Det foreslås derudover, at revisor fremadrettet vil skulle udfylde en specifik udarbejdet revisortjekliste i forbindelse med revisionen af private tilbuds årsregnskaber. Dette er både, så det vil blive tydeligt for revisor, hvad revisor skal forholde sig til i forbindelse med revisionen af private tilbuds årsregnskaber, og så det vil blive gennemsigtigt for socialtilsynet, om dette er sket. Dette foreslås gennemført med den foreslåede ændring af den eksisterende bemyndigelse i § 18, stk. 5, i socialtilsynsloven, som med lovforslagets § 1, nr. 53, bliver stk. 9.

Det er hensigten, at bestemmelsen vil skulle anvendes til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau om, at revisor skal udfylde og anvende en særlig revisortjekliste i forbindelse med revisionen af det enkelte tilbuds årsregnskab. Tjeklisten vil blive udarbejdet af Social- og Ældreministeriet. Tjeklisten vil blive en del af revisionsprotokollatet til årsregnskabet, som vil skulle fremsendes til socialtilsynet.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 54.

Det foreslås endvidere, at socialtilsynet skal have mulighed for at anmode revisor om supplerende oplysninger og vurderinger, hvis socialtilsynet efter en konkret vurdering finder det nødvendigt f.eks. i det tilfælde, hvor revisorpåtegningen eller protokollen ikke opfylder reglerne i socialtilsynsloven eller revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet mangler centrale oplysninger eller vurderinger. Dette fremgår af de foreslåede § 18, stk. 5, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 54.

Bestemmelsen har til hensigt at give socialtilsynet bedre mulighed for indsigt i tilbudenes økonomi. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at revisor forpligtes til at give socialtilsynet supplerende oplysninger og vurderinger i de tilfælde, hvor socialtilsynet anmoder om det.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 52.

Endelig foreslås det, at socialtilsynet skal kunne kræve, at et privat tilbud udpeger en anden revisor, f.eks. hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i gældende regler om revisionen af de sociale tilbuds regnskaber. Det er afgørende for socialtilsynets økonomiske tilsyn, at revisionen kan lægges til grund for socialtilsynets gennemgang af årsregnskabet, og at denne ikke er mangelfuld. Dette foreslås gennemført med det foreslåede § 18, stk. 7, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 53.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om, at et privat tilbud skal udpege en anden revisor. En sådan afgørelse vil bl.a. kunne være relevant i det tilfælde, hvor revisoren gentagne gange ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til revisionen i henhold til revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet af andre årsager vurderer, at revisionspåtegningen og protokollen ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi. Det vil endvidere være relevant i det tilfælde, hvor revisor i øvrigt tilsidesætter sine pligter som revisor, herunder god revisorskik.

Socialtilsynets påbud om, at et privat tilbud skal udpege en anden revisor, er en afgørelse, som vil skulle begrundes, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der ligger til grund for socialtilsynet vurdering. Afgørelsen vil endvidere kunne påklages efter reglerne i

retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Tilsidesætter det private tilbud socialtilsynets afgørelse eller af andre årsager ikke ønsker at efterkomme socialtilsynets påbud om at udpege en anden revisor, bør socialtilsynet gå i dialog med tilbuddet herom og foretage en konkret vurdering af, om den manglende udpegning af en anden revisor f.eks. indebærer, at tilbuddet ikke vurderes til at have den fornødne økonomiske kvalitet, eller at socialtilsynet i særlig grad bliver bekymret for de økonomiske forhold i tilbuddet, hvilket vil kunne medføre, at socialtilsynet kan anvende de anførte sanktionsmuligheder i socialtilsynsloven, herunder skærpet tilsyn samt i sidste instans ophør af godkendelse.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 53.

2.2.3. Private og offentlige sociale tilbuds konkrete omkostninger

2.2.3.1. Gældende ret

Efter socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, skal socialtilsynet godkende private og offentlige tilbuds årsbudget, hvis budgettet

- 1) sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- 2) ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og
- 3) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Om posterne er uvedkommende for tilbuddets virksomhed skal bl.a. holdes op imod, at socialtilsynet også skal vurdere kvaliteten af tilbuddets fysiske rammer, tilbuddets kompetenceniveau og kvaliteten af den pædagogiske indsats.

Som led i godkendelsen af årsbudgettet skal socialtilsynet, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 3, påse,

- at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
- at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang,
- at goodwill ikke medregnes, og
- at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår.

Ift. lejeudgifter kan både udlejer og lejer efter de gældende regler i lov om leje af erhvervslokaler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. af 11. oktober 2018 (herefter erhvervsleje-loven) forlange lejen reguleret til markedslejen. Dette kræver bl.a., at lejen er væsentlig

lavere eller højere end markedslejen, og at det ikke i erhvervslejekontrakten er aftalt, at erhvervslejeovens § 13 ikke finder anvendelse.

Hvis revisor eller socialtilsynet finder, at tilbuddets husleje overstiger markedslejen, kan socialtilsynet efter reglerne i socialtilsynslovens § 8, stk. 2, give tilbuddet et påbud om at søge lejen nedsat efter ovenstående regler, jf. ovenfor.

2.2.3.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

For at sikre, at flest muligt offentlig midler anvendes til den borgerrettede indsats og dermed først og fremmest kommer udsatte børn, unge og voksne og mennesker med handicap i tilbuddene til gavn, er parterne bag Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud enige om, at det er nødvendigt, at socialtilsynet forholder sig til private og offentlige sociale tilbuds konkrete omkostninger bl.a. ved, at socialtilsynet skal godkende større vedligeholdelsesopgaver i tilbuddene og vurdere ledelsens samlede lønpakke, som skal offentliggøres på Tilbudsportalen ligesom det allerede i dag er tilfældet med vederlag til bestyrelsesmedlemmer.

Der henvises til punkt 2 i Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud og punkt 2 i bilag 1 til aftalen, som udmøntes i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.2.3.3.

2.2.3.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.3.1. Større reparationer og vedligehold

Det foreslås, at socialtilsynet vil skulle godkende større vedligehold af et privat tilbuds fysiske rammer med den foreslåede bestemmelse i socialtilsynslovens § 16 b.

Forslaget har til hensigt at sikre, at offentlige midler først og fremmest kommer beboerne og brugerne af de sociale tilbud til gavn og bl.a. ikke anvendes på større forbedringer af de fysiske rammer, som alene kommer ejerne af den faste ejendom til gode.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet skal forelægges og godkende private tilbuds større vedligehold og reparationer af den faste ejendom, inden disse iværksættes.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at det kun er større reparationer og vedligehold, som skal forelægges og godkendes af socialtilsynet. Det vil således være det enkelte private tilbud, som skal forelægge vedligeholdelses- eller reparationsopgaven for socialtilsynet, herunder oplysninger om opgavens omfang og omkostningerne forbundet hermed i det tilfælde, hvor opgaven har en sådan karakter og et sådant omfang, at den må karakteriseres som ”større”.

Vurderingen af om opgaven må anses for ”større”, vil indebære en konkret vurdering af opgavens omfang og omkostninger forbundet hermed holdt op i mod tilbuddets økonomi. I vurderingen kan også indgå, om opgaven medfører grundlæggende eller større ændringer af tilbuddets inden- og udendørs indretning og faciliteter f.eks. i form af større ombygninger af eksisterende fysiske rammer, nye/større tekniske installationen i eksisterende bade-, køkken- og opholdsrum m.v., etablering af særlige faciliteter for fritids- og sportsaktiviteter m.v.

Socialtilsynet vil på baggrund af forelæggelsen fra det private tilbud skulle foretage en konkret vurdering af, om formålet med vedligeholdelses- eller reparationsopgaven, og om den reelt vil komme brugerne og borgerne i det enkelte tilbud til gavn.

Socialtilsynet vil derudover også skulle se på, om opgavens omfang og omkostning har en substantiel størrelse i forhold til tilbuddets økonomi, eller om det f.eks. vil medføre, at tilbuddet ikke længere vil være økonomisk bæredygtigt. Socialtilsynet vil på baggrund af den konkrete vurdering af opgavens omfang og omkostning holdt op imod tilbuddets økonomi skulle træffe afgørelse om, hvorvidt vedligeholdelses- eller reparationsopgaven kan godkendes og dermed igangsættes eller ej. Det forudsættes, at socialtilsynet oplyser sagen fuldt ud, inden der træffes afgørelse, herunder ved at bede om yderligere oplysninger fra tilbuddet og gå i dialog med tilbuddet om opgaven, således at tilbuddet har mulighed for at oplyse, om opgaven f.eks. har en akut karakter eller er begrundet i andre legitime forhold.

Socialtilsynets afgørelse om iværksættelse af større vedligehold og reparationer, vil skulle begrundes, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der ligger til grund for socialtilsynets vurdering. Afgørelsen vil endvidere kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og høring.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 49.

2.2.3.3.2. Løn til ledelse

Med det foreslåede § 11 a, stk. 3, i socialtilsynsloven, foreslås det, at socialtilsynet vil skulle forholde sig til ledelsens samlede lønpakke i private tilbud, og at denne vurdering vil skulle offentliggøres på Tilbudsportalen, ligesom det allerede gælder for vederlag til bestyrelsesmedlemmer.

Forslaget har til hensigt at sikre, at offentlige midler først og fremmest kommer beboerne og brugerne af de sociale tilbud til gavn og bl.a. ikke anvendes på usædvanlig høje lønninger.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet, som led i sin vurdering af, om private tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, også vil skulle vurdere tilbudets udgifter til løn til ledelsen og offentliggøre denne vurdering som led i offentliggørelsen af temavurderingerne på Tilbudsportalen, så de anbringende og visiterende kommuner kan anvende oplysningen i deres beslutningsgrundlag, når de skal vælge tilbud til den enkelte borger og således f.eks. i disse overvejelser kan inddrage og overveje lønpakkers betydning og relevans set i forhold til tilbuddets ydelser i øvrigt, herunder kompetencer hos personalet.

Det er centralt, at socialtilsynet er forsigtige og så objektive som muligt i deres vurdering, og at den offentliggjorte vurdering på Tilbudsportalen opdateres, så den til stadighed er aktuel og retvisende.

Socialtilsynets konkrete vurdering af det private tilbuds ledelses samlede lønpakke vil indebære, at socialtilsynet både skal se på selve lønnen, men også på pension og andre goder. Om den samlede lønpakke henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.3, hvor forslag om nyt regnskabsnøgletal for samlet lønpakke til øverste leder er beskrevet.

Socialtilsynet vil bl.a. i sin vurdering skulle sammenligne ledelsens løn med andre private tilbuds lønomkostninger til deres ledelse. Socialtilsynet kan i den forbindelse se på de gennemsnitlige lønomkostninger i sammenlignelige tilbud f.eks. tilbud af samme størrelse og til samme målgruppe.

Socialtilsynet vil skulle offentliggøre vurderingen af ledelsens samlede lønpakke på Tilbudsportalen. Vurderingen vil skulle indeholde en beskrivelse af, hvad den samlede lønpakke omfatter, og om tilbuddets lønomkostninger til ledelsen vurderes at være rimelige sammenholdt med lignende tilbuds lønomkostninger, eller om lønomkostningerne til ledelsen vurderes at ligge henholdsvis over eller under gennemsnittet.

Socialtilsynets vurdering af tilbuddets samlede omkostninger til løn til ledelse vil ikke have nogen retsvirkning ift. tilbuddet. Der er alene tale om en oplysning til visiterende kommuner, som vil kunne anvende oplysningen, når de skal vælge tilbud, og som kan søge yderligere oplysninger på Tilbudsportalen om socialtilsynets vurdering af tilbudets kvalitet og om tilbuddets omkostningssammensætning via tilbuddets regnskabsnøgletal, jf. oven for punkt 2.2.1.3.3.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 31.

2.2.3.3.3. Indhentelse af valuarvurderinger

Det foreslås, at socialtilsynet skal have udtrykkelig mulighed for at indhente uafhængige valuarvurderinger i forbindelse med vurderingen af et tilbuds udgifter til

leje af den faste ejendom, så socialtilsynet i tvivlstilfælde har en reel mulighed for at vurdere, om udgifterne oversiger markedslejen. Dette gennemføres med det foreslåede § 11 b, stk. 4, i socialtilsynsloven.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet til brug for vurderingen af, om et tilbuds udgifter til leje af den faste ejendom, jf. stk. 3, nr. 1, overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen), vil kunne indhente uafhængige valuarvurderinger, som vil skulle betales af tilbuddet.

Den uafhængige valuarvurdering vil herefter kunne indgå i socialtilsynets samlede vurderingsgrundlag og vil kunne anvendes i forbindelse med vurderingen af markedsleje for at sikre overensstemmelse mellem de oplysninger, der skal indberettes i budgetskemaet og de regnskabsnøgletal, der skal indberettes på Tilbudsportalen, så de giver mulighed for at vurdere tilbuddets budgetoverholdelse.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 31.

2.2.4. Koncerner og koncernlignende konstruktioner

2.2.4.1. Gældende ret

Efter § 6 i lov om aktie- og anpartsselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 763 af 23. juli 2019 (herefter selskabsloven), er en koncern defineret på følgende måde: ”et moderselskab udgør sammen med en eller flere dattervirksomheder en koncern. En virksomhed kan kun have ét direkte moderselskab. Hvis flere selskaber opfylder et eller flere af kriterierne i § 7, er det alene det selskab, som faktisk udøver den bestemmende indflydelse over virksomhedens økonomiske og driftsmæssige beslutninger, der anses for at være moderselskab.” Der er således tale om et koncernforhold, hvis et kapitalselskab har bestemmende indflydelse over eksempelvis et andet kapitalselskab gennem besiddelse af kapitalandele.

I overensstemmelse med de selskabsretlige regler foreligger der en koncern, som er relevant i socialtilsynssammenhæng, hvis en privat virksomhed, et selskab, en forening eller en organisation ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse over flere virksomheder, hvoraf en eller flere er et tilbud underlagt socialtilsyn, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4.

”Koncernlignende konstruktion” er et begreb, som kun anvendes i forbindelse med socialtilsynet. Begrebet er ikke defineret i lovgivningen, men det er forudsat i socialtilsynsloven, at disse konstruktioner eksisterer, og det er i praksis antaget, at der er tale om en koncernlignende konstruktion, når der ikke er tale om en koncern i selskabsretlig forstand, og

- en eller flere fysiske personer ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse over flere tilbud, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds, herunder sammenfald ved nærtstående familiemedlemmer, og
- der sker en ikke ubetydelig samhandel herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v. mellem den koncernlignende konstruktions enheder.

Til forskel fra store tilbud med flere afdelinger, skal de enkelte tilbud i en koncern eller en koncernlignende konstruktion godkendes selvstændigt efter socialtilsynsloven.

Betydningen af, at et eller flere tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion er, at koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder samt den samlede koncern/koncernlignende konstruktion bliver omfattet af ét socialtilsyn, uanset hvor i landet de ligger, og at der sikres indsigt i økonomi og samhandel også imellem forbundne virksomheder, som ikke indgår i koncerner i selskabsretlig forstand. Hvis en koncern eller en koncernlignende konstruktion omfatter andre aktiviteter end tilbud og ydelser efter serviceloven, er disse alene omfattet af socialtilsynet i det omfang, der udveksles ydelser og betaling mellem de tilbud, der skal godkendes efter socialtilsynsloven og koncernenes eller den koncernlignende konstruktions øvrige enheder.

Koncerner og koncernlignende konstruktioner skal efter socialtilsynslovens § 16, stk. 2, udarbejde en særlig koncernnote med udgangspunkt i tilbuddenes budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene og samhandlen mellem koncernens enkelte dele skal fremgå, sådan at socialtilsynet som led i det økonomiske tilsyn med det enkelte tilbud kan sikre sig, at samhandlen foregår på markedsvilkår. Revisor skal desuden for private tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, påse, at samhandel mellem enhederne sker på markedsvilkår.

Der skal derudover, som det gælder for alle private og offentlige tilbud, opstilles budget for det enkelte tilbud, som skal godkendes af socialtilsynet.

Socialtilsynet skal ikke modtage regnskaber for koncernen eller den koncernlignende konstruktion som sådan eller for enheder i koncernen eller den koncernlignende konstruktion, som ikke i sig selv er underlagt socialtilsynet, men kan indhente supplerende oplysninger om samhandlen mellem de enkelte enheder, hvis der er behov for det for at kunne vurdere tilbuddets økonomiske kvalitet.

2.2.4.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

Det kan være vanskeligt for socialtilsynet at gennemskue koncerner og koncernlignende konstruktioner både ift. pengestrømme mellem enheder, og ift. om tilbuddene indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion. I praksis er der bl.a. set eksempler på,

at der er betalt en overpris for leje af vikarer fra koncernen eller den koncernlignende konstruktions eget vikarbureau. For at styrke socialtilsynets mulighed for at føre et effektivt tilsyn med private sociale tilbud, der er del af en koncern eller koncernlignende konstruktion, så der bl.a. sikres en øget transparens i tilbuddenes økonomi, er parterne bag Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud enige om, at, der skal iværksættes en række tiltag, der på forskellig vis skal skærpe kravene til private sociale tilbud, som indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, og som skal understøtte og sikre, at socialtilsynet får mulighed for at føre et mere effektivt tilsyn med disse tilbud, og at der skabes en øget gennemsigtighed i disse tilbuds økonomi, så det kan vurderes, om offentlige midler først og fremmest går til indsatsen i tilbuddene, og så dette er tydeligt for bl.a. de anbringende og visiterende kommuner, når de vælger tilbud til den enkelte borger.

Der er bl.a. enighed om, at det skal tydeliggøres, at samhandel mellem enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion ikke må ske til overpris. En sådan samhandel kan f.eks. være vikardækning, koncerninterne lån eller leje af bygninger. Derfor skal der også udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i tilbuddenes årsregnskaaber, som skal synliggøre den faktisk foretagne samhandel mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, så revisor og socialtilsyn kan sikre, at samhandlen ikke sker til overpris. Derudover skal begrebet ”koncernlignende konstruktion” defineres i socialtilsynsloven for derved at tydeliggøre, hvornår tilbud indgår i disse, og i tillæg hertil skal tilbuddene forpligtes til at give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for vurderingen af, om et tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Der henvises til punkt 2 i Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud og punkt 2 i bilag 1 til aftalen, som udmøntes i en række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.2.4.3

2.2.4.3. Den foreslåede ordning

2.2.4.3.1. Definition af koncernlignende konstruktion og oplysningspligt for tilbud, der indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Det foreslås at definere begrebet ”koncernlignende konstruktion” i socialtilsynsloven med det foreslåede § 2 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, som er en kodificering af socialtilsynenes praksis og i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis.

I det foreslåede nye § 2 a, stk. 1, i socialtilsynsloven defineres en ”koncernlignende konstruktion” som følger:

- 1) der er ikke tale om en koncern i selskabsretlig forstand,
- 2) der sker en ikke ubetydelig samhandel mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, og andre virksomheder herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og

3) der er en eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse over tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2 flere tilbud, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds, herunder sammenfald ved nærtstående i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det ansvarlige socialtilsyn, jf. det foreslåede § 2, stk. 3, nr. 6, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, vil skulle træffe afgørelse om, hvorvidt private tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, indgår koncernlignende konstruktioner.

Socialtilsynets afgørelse om, hvorvidt der er tale om en koncernlignende konstruktion vil kunne påklages til Ankestyrelsen, og vil også skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om begrundelse, partshøring m.v.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 3, nr. 6, i socialtilsynsloven vil medføre, at det ansvarlige socialtilsyn for private tilbud, som i indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, er socialtilsynet der, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse.

Koncerner vil, jf. det foreslåede § 2 a, stk. 3, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 6, have hovedadresse der, hvor koncernens moderselskab har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13.

Koncernlignende konstruktioner vil, jf. det foreslåede § 2 a, stk. 3, 2. pkt., i socialtilsynsloven have hovedadresse der, hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.

Socialtilsynet vil, inden godkendelsesprocessen i forhold til det enkelte tilbud indledes, skulle tage stilling til, om der er tale om en koncern eller en koncernlignende konstruktion. Dette vil kunne have betydning for, hvilket af de fem socialtilsyn der er kompetent ift. opgaven.

Til brug for socialtilsynets vurdering af, hvorvidt et tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion og for at kunne fastslå koncernen eller den koncernlignende konstruktions hovedadresse, foreslås det med det foreslåede § 2 a, stk. 2, i socialtilsynsloven, at private tilbud skal give det ansvarlige socialtilsyn de nødvendige oplysninger

Den foreslåede bestemmelse vil således medføre en oplysningspligt for private tilbud til at give socialtilsynet de oplysninger, som socialtilsynet har behov for til at kunne vurdere, om det enkelte tilbud indgår i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 3 og 6.

2.2.4.3.2. Samhandel mellem enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion

Det foreslås at gennemføre en række ændringer i socialtilsynsloven, som skal sikre, at interne handler mellem enheder inden for en koncern eller koncernlignende konstruktion sker på en måde, så der ikke betales overpris for varer, ydelser m.v., så der på denne måde overføres penge til koncernens øvrige enheder, uden at dette fremgår tydeligt, og der således er transparens herom.

Samhandel inden for en koncern eller en koncernlignende konstruktion vil typisk ikke være handel med de sociale tilbuds kerneydelser, ydelser og pladser til borgere efter serviceloven, men med andre ydelser, som tilbuddet også ville kunne købe uden for koncernen eller den koncernlignende konstruktion. Det kan f.eks. være vikarydelser eller rengøring, hvis der i koncernen eller den koncernlignende konstruktion indgår et vikarbureau eller en rengøringsfirma.

Det vil således i de foreslåede nye § 11 b, stk. 3, nr. 4, og i det foreslåede nye § 18, stk. 3, nr. 10 i socialtilsynsloven blive præciseret, at samhandel inden for en koncern eller en koncernlignende konstruktion skal ske på markedsvilkår forstået sådan, at der ikke mellem koncernen eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder kan afregnes til højere priser, end der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter.

Præciseringen er i overensstemmelse med § 2, stk. 1, i lov om påligningen af indkomstskat til staten, jf. lbk. nr. 806 af 8. august 2019, som regulerer prisfastsættelsen for handel mellem koncernforbundne virksomheder med henblik på at sikre, at indtjeningen og skattebetalingen, sker i de rigtige selskaber.

Med det foreslåede § 11 b, stk. 3, nr. 4, i socialtilsynsloven foreslås det således, at socialtilsynet som led i godkendelsen af et tilbuds årsbudget vil skulle påse, at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter. Socialtilsynet vil både skulle påse dette som led i godkendelsen af et tilbud og som led i det driftsorienterede tilsyn med tilbuddene, hvor socialtilsynet hvert år skal godkende tilbuddets årsbudget.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i sammenhæng med det foreslåede § 17, stk. 2, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 50, som beskrevet under punkt 2.2.4.3.3, hvorefter koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. den foreslåede nye § 2 a, stk. 1, i lov om socialtilsyn, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, med udgangspunkt i årsregnskaberne for de enkelte tilbud, jf. 17, stk. 1, skal udarbejde en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte dele skal fremgå med henblik på at gøre det muligt for socialtilsynet at få

overblik over samhandel og aktiviteter på tværs af de enkelte virksomheder i koncernen eller den koncernlignende konstruktion.

Hvis socialtilsynet konstaterer, at koncerninterne handler mellem tilbuddet og andre enheder inden for koncernen eller den koncernlignende konstruktion ikke sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter, vil dette medføre, at socialtilsynet vil skulle træffe afgørelse om, at socialtilsynet ikke kan godkende tilbuddets budget. Socialtilsynet vil i den forbindelse skulle begrunde over for tilbuddet, hvorfor budgettet ikke kan godkendes, og hvad der skal til, for at budgettet vil kunne godkendes.

Da godkendelse af tilbuddets budget er en betingelse for at blive og forblive godkendt, vil et ikkegodkendt budget medføre, at socialtilsynet vil kunne anvende sanktionsmulighederne i socialtilsynsloven, som i sidste ende betyder, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 31.

Derudover foreslås det med det foreslåede § 18, stk. 3, nr. 10, i socialtilsynsloven, at revisor ved den afsluttende revision af private tilbuds regnskaber også vil skulle påse, at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter.

Bestemmelsens del om, at revisor skal påse, at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår, fremgår allerede af den gældende § 4, stk. 2, nr. 9, i revisionsbekendtgørelsen, hvorfor denne bestemmelse som konsekvens heraf vil blive ophævet.

Den foreslåede bestemmelse viderefører således allerede gældende ret, og medfører, at revisor vil skulle påse, at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion ikke sker til en højere pris end, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter.

Hvis revisor ved den afsluttende revision af et privat tilbuds årsregnskab konstaterer, at afregninger mellem enkelte enheder i koncernen eller den koncernlignende konstruktion ikke sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter, vil revisor skulle anføre det i revisionspåtegningen og i den foreslåede revisortjekliste, jf. ovenfor. Revisor har derudover pligt til at oplyse socialtilsynet om forholdet, jf. den gældende § 18, stk. 3, i

socialtilsynsloven, da oplysningen kan have betydning for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelserne for at være godkendt.

Socialtilsynet vil som følge af orienteringen fra revisor skulle foretage en vurdering af, om denne giver anledning til tilsynsmæssige skridt. Det forudsættes i den forbindelse, at socialtilsynet som led i overvejselsen om iværksættelse af eventuelle sanktioner over for tilbuddet går i dialog med tilbuddet, således at tilbuddet får mulighed for at oplyse sagen yderligere.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 51.

2.2.4.3.3. Udarbejdelse af koncernnote med udgangspunkt i tilbuddenes årsregnskaber

Det foreslås, at koncerner eller koncernlignende konstruktioner skal have pligt til at udarbejde en koncernnote med udgangspunkt i de private tilbuds årsregnskaber. Koncernnoten vil skulle synliggøre den faktisk foretagne samhandel mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, så revisor og socialtilsynet vil kunne sikre, at samhandlen ikke sker til en overpris ift. markedsprisen. Dette gennemføres med det foreslåede § 17, stk. 2, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 50.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. § 2 a, stk. 1, med udgangspunkt i årsregnskaberne for de enkelte private tilbud, jf. 17, stk. 1, vil skulle udarbejde en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte dele vil skulle fremgå.

Koncernnoten vil skulle beskrive de koncernforbundne (interne) handler, hvilket vil omfatte de enkelte transaktioner imellem enhederne inden for koncernen. De enkelte koncernnoter vil skulle beskrive, hvilken post der er tale om f.eks. leje af bygninger eller lønomkostninger til vikarer og beløbets størrelse.

Koncernnoten skal kunne danne grundlag for, at revisor og socialtilsynet kan vurdere, om koncerninterne handler er sket på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter, jf. ovenfor under punkt 2.2.4.3.2.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 50.

2.2.5. Organisering, ledelse og bestyrelser i private sociale tilbud

2.2.5.1. Gældende ret

Det følger af servicelovens § 4, at det er kommunalbestyrelsen, der har forsyningsforpligtelsen med tilbud efter serviceloven, og som derfor f.eks. skal stille en plads til rådighed, når der er truffet afgørelse om, at en borger skal have midlertidigt eller længevarende døgnophold efter serviceloven. Samarbejdet med andre tilbud

end den visiterende kommunes egne tilbud foregår i udgangspunktet i form af aftaler om køb af enkeltpladser til konkrete borgere på baggrund af kommunens afgørelse om hjælp og støtte efter serviceloven til borgeren.

Kommunalbestyrelsen kan, jf. servicelovens § 4, stk. 2, opfylde sin forsyningsforpligtelse ved at anvende sine egne tilbud eller ved at samarbejde med andre kommuners tilbud, regioners tilbud eller private tilbud. Alle servicelovens døgntilbud og enkelte ambulante tilbud skal være godkendt af socialtilsynet, for at kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med dem om køb af pladser. Dette fremgår både af socialtilsynslovens § 5, stk. 2, og servicelovens § 4, stk. 3.

Socialtilsynets godkendelse ligger til grund for tilsynets løbende driftsorienterede tilsyn med tilbuddene, jf. socialtilsynslovens § 7. Godkendelsen er ikke tidsbegrænset, men socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af godkendelsen, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse.

Med socialtilsynets godkendelse har tilbuddet mulighed for at indgå aftaler med visiterende kommuner, men tilbuddet er ikke med godkendelsen garanteret aftaler med kommunerne og dermed en indtægt.

Der stilles som udgangspunkt ikke krav til private tilbuds drifts-/organiseringsformer, dog er der for én enkelt type tilbud i serviceloven opstillet krav om en bestemt drift-/organiseringsform. Det følger således af servicelovens § 66, stk. 3, at døgninstitutioner for børn og unge efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7, skal være kommunale, regionale eller selvejende institutioner med driftsaftale med en kommune eller en region. Alle andre private tilbud har valgfrihed i forhold til at oprette sig inden for en bred vifte af virksomhedsformer, som ikke er reguleret i den sociale lovgivning.

Kommercielle private tilbud er tilbud etableret i virksomhedsformer, der i udgangspunktet er etableret med det formål at tjene penge, som kan udloddes som udbytte eller fortjeneste til ejerkredsen. Disse tilbud kan oprettes i forskellige virksomhedsformer som f.eks. kapitalselskaber, ApS og A/S eller personligt ejede virksomheder som f.eks. enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber. Der kan også være tale om virksomheder med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder. De kommercielle private tilbuds forhold er reguleret i bl.a. selskabs- og skattelovgivningen. Der stilles alene i begrænset omfang, jf. nedenfor, krav i socialtilsynsloven til de kommercielle tilbuds organisatoriske forhold i form af krav til bestyrelser og vedtægter.

Ikke-kommercielle tilbud er tilbud, som ikke er etableret med henblik på at tjene penge til en privat ejerkreds. På det sociale område er der således en lang tradition for, at foreninger, almennyttige organisationer o.l. opretter og driver sociale tilbud som selvejende institutioner, herunder som fonde.

Selvejende institutioner kan defineres som virksomheder eller sammenslutninger, der har egen formue men ingen ejerkreds som kan øve indflydelse på institutionens aktiviteter. Den selvejende institutions øverste myndighed er som oftest bestyrelsen, og der er således ingen udenfor den selvejende institution, der økonomisk eller organisatorisk har bestemmende indflydelse over institutionen. Den selvejende institution skal udøve sin virksomhed i overensstemmelse med det formål, der fremgår af institutionens vedtægter.

Der knytter sig særlige retsvirkninger til, at en selvejende institution er oprettet som fond. En fond defineres, jf. § 1, stk. 2 i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 20. september 2019 (herefter erhvervsfondsloven), og § 1, stk. 2 i lov om finde og visse foreninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 2020 af 11. december 2020 (herefter fondsloven), som *”en juridisk person, som besidder en formue, der er uigenkaldeligt udskilt fra stifterens formue, til varetagelse af et eller flere i vedtægten bestemte formål, som skal kunne efterleves i en længere årrække, hvor rådighedsbeføjelserne over fonden tilkommer en i forhold til stifter selvstændig ledelse, og hvor ingen fysisk eller juridisk person uden for fonden har ejendomsretten til fondens formue.”* Denne definition gælder også for de fonde, der er omfattet af socialtilsynets særlige tilsynsforpligtelse med tilbud oprettet som fonde, jf. socialtilsynslovens § 15.

En selvejende institution vil være omfattet af det almindelige driftsorienterede tilsyn, uanset at tilbuddet ikke betragtes som en fond efter socialtilsynslovens § 15.

Som det fremgår ovenfor, skal en døgninstitution for børn og unge, som ikke er kommunal eller regional (offentlig), oprettes som selvejende institution og have en driftsaftale, som ofte af historiske årsager benævnes ”driftsoverenskomst”, med en kommune eller en region. Andre private tilbud kan indgå driftsaftale med en kommune eller en region, men er ikke forpligtede til at gøre dette.

Når en kommune, jf. ovenfor, vælger at indgå en driftsaftale med en anden kommunes tilbud, et regions tilbud eller et privat tilbud, har aftaleparterne valgfrihed i forhold til udformning og indhold, da dette ikke er reguleret i den gældende lovgivning.

Der er dog enkelte oplysninger, som typisk fremgår af alle driftsaftaler. Disse er:

- Definition af målgruppen på tilbuddet og/eller efter hvilken servicelovsbestemmelse tilbuddet er oprettet.
- Om det er kommunen/regionen eller tilbuddet selv, der fastlægger budgettet (hele eller dele af det), og hvem der skal godkende dette, samt om det konkrete beløb, kommunen giver i driftstilskud.
- Oplysninger om, hvorvidt tilbuddet selv eller kommunen/regionen ansætter og godkender lederen og øvrige medarbejdere på tilbuddet.

Andre bestemmelser om driften ses at indgå i nogle men langt fra alle driftsaftaler:

- Antallet af pladser på tilbuddet samt hvor mange af de pladser kommunen/regionen har råderet over.
- Andre forhold end driftsmæssige: Bestemmelser om medarbejdernes kompetencer, uddannelseskrav, metodevalgt etc.

Selv om et privat tilbud som f.eks. en selvejende institution har driftsaftale med en kommune eller en region, er der stadig tale om et privat tilbud, som skal følge gældende regler for private tilbud med mindre andet er bestemt. F.eks. skal udgifterne til disse institutioner optages på den pågældende kommunes/regions budget og regnskab, og løn- og ansættelsesvilkår er underlagt hhv. kommunernes og regionernes lønningsnævn.

En driftsaftale indskrænker ikke socialtilsynets tilsynsforpligtelse, lige som tilbuddet og kommunen eller regionen ikke kan aftale sig ud af krav i socialtilsynsloven, serviceloven eller anden lovgivning i øvrigt.

I socialtilsynsloven stilles der som nævnt i meget begrænset omfang krav til sociale tilbuds vedtægter og bestyrelsessammensætning.

Det følger således af socialtilsynslovens § 13, stk. 1, at private tilbud, som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber, skal have en vedtægt. Bestemmelsens stk. 2 stiller krav til indholdet i vedtægterne, som bl.a. skal indeholde regler om bestyrelsens sammensætning i tilbuddet. I forbindelse med godkendelse af det private tilbud skal socialtilsynet sikre sig, at vedtægterne indeholder de regler og procedurer, som fremgår af bestemmelsen. Der gælder i den forbindelse særlige regler for godkendelse af vedtægter for tilbud organiseret som fonde, jf. socialtilsynslovens § 15.

Derudover stilles der i socialtilsynslovens § 14 krav til private tilbuds bestyrelser. Bestyrelsen skal således sammensættes, så lederen og dennes nærtstående ikke kan udgøre flertallet i bestyrelsen, og så der er mindst ét medlem, der er uafhængigt af lederen. Lederen må derudover ikke have stemmeret i bestyrelsen. Socialtilsynet kan endvidere kun godkende tilbud oprettet som aktieselskab eller anpartsselskab, hvis selskabet har en bestyrelse, der opfylder disse betingelser. Der gælder ikke krav om tilstedeværelsen af en bestyrelse i enkeltmandsvirksomheder. Socialtilsynet skal alene sikre sig, at kravene til bestyrelsessammensætningen er opfyldt, men skal ikke derudover godkende bestyrelsens sammensætning. I tillæg til kravene i socialtilsynsloven fremgår det også af temaet ”Organisation og ledelse” i socialtilsynets kvalitetsmodel, at socialtilsynet bl.a. skal se på, om det enkelte private tilbud har en kompetent og aktiv bestyrelse, og om ledelsen har relevante kompetencer i forhold til at lede tilbuddet, når de vurderer tilbuddets kvalitet.

2.2.5.2. Social- og Ældreministeriets overvejelser

For at sikre, at sociale tilbud drives forsvarligt, og at offentlige midler anvendes forsvarligt og efter hensigten og dermed kommer anbragte børn og unge samt udsatte voksne og mennesker med handicap til gavn, er parterne bag Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud enige om, at, der skal iværksættes en række tiltag, der på forskellig vis skal understøtte dette.

Aftaleparterne er bl.a. enige om, at tilbud, der drives som en personligt ejede virksomheder (f.eks. enkeltmands virksomheder og interessentskaber), fremadrettet skal drives i en virksomhedsform, hvor der er klar adskillelse mellem ejers og tilbuddets økonomi, så det bliver muligt for socialtilsynet at føre et effektivt tilsyn med tilbuddenes økonomi. Dette indebærer, at eksisterende tilbud oprettet som personligt ejede virksomheder fremadrettet skal ændre deres virksomhedsform, så de inden udgangen af 2024 drives som enten selvejende institutioner som beskrevet ovenfor under punkt 2.2.5.1 herunder fonde, som kan være omfattet af fondsloven eller erhvervsfondsloven, forening, kapital-selskaber, eller virksomheder med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder. For nye tilbud indebærer dette, at det fra lovens ikrafttræden ikke længere vil være muligt at oprette et privat tilbud som en personligt ejet virksomhed.

Aftaleparterne er også enige om særligt at følge den udvikling, hvor store udenlandske selskaber opkøber sociale tilbud, og vil derfor løbende følge udviklingen i det samlede tilbudsbillede. Derfor vil kommercielle private tilbud fremover bl.a. skulle afgive oplysninger om tilbuddets ejerforhold på Tilbudsportalen, herunder om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet.

En væsentlig forudsætning for sociale tilbud af god kvalitet er en hensigtsmæssig organisering samt en kompetent og ansvarlig ledelse. En kompetent og ansvarlig ledelse er blandt andet kendetegnet ved, med tilbuddets målgruppe for øje, at drive tilbuddet fagligt og økonomisk forsvarligt, sætte rammerne for tilbuddets strategiske udvikling og varetage den daglige drift på sikker vis. Aftaleparterne er enige om, at der er behov for at understøtte dette ved at stille nye og skærpede krav til ledelse og bestyrelse i sociale tilbud. Dette skal ske med henblik på at sikre kvalificeret ledelse af tilbuddene, som fokuserer på at levere en kvalificeret indsats til beboere og brugere. Der skal derfor stilles krav til sammensætningen af private sociale tilbuds bestyrelser, bl.a. i form af krav om minimum en medarbejderrepræsentant. Derudover skal personer, der inden for de seneste fem år har indgået i ledelse eller bestyrelse af et tilbud, som er blevet lukket af socialtilsynet, ikke have mulighed for at indgå i ledelse eller bestyrelse af tilbud, som er godkendt eller vil godkendes af socialtilsynet.

Der henvises til punkt 2 i Aftale om styrkelse af socialtilsynet og styrkelse af det økonomiske tilsyn med sociale tilbud og punkt 2 i bilag 1 til aftalen, som udmøntes i en

række ændringer af socialtilsynsloven og serviceloven, jf. nedenfor under punkt 2.2.5.3.

2.2.5.3. Den foreslåede ordning

2.2.5.3.1. Krav til virksomhedsform

Da det ikke er muligt for socialtilsynet i tilstrækkelig grad at føre et effektivt og grundigt tilsyn med økonomien i sociale tilbud, der drives i form af personligt ejede virksomheder, da der ikke er en klar adskillelse mellem ejers og tilbuddets økonomi, foreslås det, at det fremadrettet ikke skal være muligt at oprette private tilbud som en personligt ejet virksomhed, og at eksisterende private tilbud, som i dag drives som personligt ejet virksomhed, i stedet skal drives som enten selvejende institutioner, foreninger, kapital-selskaber eller virksomheder med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, og at denne nye virksomhedsform skal være effektueret inden udgangen af 2024. Dette foreslås gennemført med den foreslåede nye § 12 b, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 41, og § 3, stk. 2 og 3.

Den foreslåede bestemmelse i § 12 b, i socialtilsynsloven, vil medføre, at det vil være en betingelse for, at socialtilsynet kan godkende nye private tilbud, som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, at tilbuddet drives som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartsselskab partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar.

Bestemmelsen vil gælde for private tilbud, som er omfattet af socialtilsynets godkendelse, jf. § 4, stk.1, nr. 2-4. Bestemmelsen vil således ikke gælde for offentlige tilbud eller for plejefamilier.

Bestemmelsen og dermed betingelsen for godkendelse vil, jf. lovforslagets § 3, stk. 2 og 3, gælde fra og med lovens ikrafttræden den 1. januar 2022. Nye private tilbud, der godkendes af socialtilsynet fra og med den 1. januar 2022, vil således skulle drives som selvejende institution, forening, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomheder med begrænset ansvar for at kunne blive godkendt af socialtilsynet. Tilbuddet vil til brug for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelsen, skulle give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug herfor. De øvrige betingelser i socialtilsynsloven, herunder de foreslåede nye krav til bestyrelsessammensætning m.v., jf. ovenfor, vil fortsat også skulle være opfyldt, således at socialtilsynet inden godkendelsen skal sikre sig, at tilbuddet vurderes til at vil have den fornødne generelle kvalitet til tilbuddets målgruppe/målgrupper.

Private tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, og som allerede er godkendt af socialtilsynet, og som er oprettet som personligt ejet virksomhed, vil ligeledes med virkning fra og med lovens ikrafttræden den 1. januar 2022 skulle drives som selvejende institution, foreninger, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomheder med begrænset ansvar, jf. den foreslåede § 12 b, i socialtilsynsloven, for at kunne bevare socialtilsynets godkendelse.

For at sikre allerede godkendte private tilbud, som drives i form af en personligt ejet virksomhed, en hensigtsmæssig tid til at overgå til en anden af de nævnte virksomhedsformer, foreslås det med lovforslagets § 3, stk. 2 og 3, at indrømme allerede godkendte private tilbud, som drives i form af en personligt ejet virksomhed en periode fra den 1. januar 2022 og frem til den 1. januar 2025 til foretage og gennemføre de nødvendige handlinger.

Socialtilsynet vil som led i det løbende driftsorienterede tilsyn med disse tilbud kunne gå i dialog med dem om overgangen til en anden af de nævnte virksomhedsformer.

Socialtilsynet vil skulle påse, at de omfattede tilbud er overgået til én af de nævnte virksomhedsformer i den foreslåede § 12 b, i socialtilsynsloven, inden den 1. januar 2025. Da et tilbuds overgang fra én virksomhedsform til en anden virksomhedsform, vil udgøre en væsentlig ændring i forhold til tilbuddets godkendelse, vil tilbuddet skulle oplyse socialtilsynet herom, og socialtilsynet vil bl.a. skulle vurdere, om ændringen vil medføre en ændring af tilbuddets godkendelse. Socialtilsynet vil derudover, som det også følger af gældende regler, skulle påse, at tilbuddet fortsat opfylder de øvrige krav til at være godkendt, herunder de foreslåede krav til bestyrelsessammensætning, vedtægt, økonomi m.v.

Hvis et allerede godkendt privat tilbud, som drives i form af en personligt ejet virksomhed, ikke opfylder kravet til virksomhedsform, jf. den foreslåede § 12 b, inden for det foreslåede tidsrum, vil godkendelsen bortfalde med virkning fra den 1. januar 2025, uden at der forud herfor vil skulle træffes afgørelse herom. Bortfald af godkendelsen vil derfor heller ikke kunne påklages.

Med en 3-årig overgangsperiode sikres det, at de private tilbud har mulighed for at opfylde deres forpligtelser over for de kommuner, som de har indgået aftaler med. Det antages således som udgangspunkt, at opsigelsesvarsler i eksisterende aftaler ikke overstiger 3 år.

For personligt ejede virksomheder, som inden lovens ikrafttræden den 1. januar 2022 har indgået aftaler med kommuner, der har en tidsmæssig udstrækning, så de ikke kan nå at blive opsagt inden 1. januar 2025, fastsættes en undtagelsesordning, som betyder, at virksomheden skal omlægges senest ved opsigelsesfristens udløb.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 41, og § 3, stk. 2 og 3.

2.2.5.3.2. Krav til private tilbuds ledelse og bestyrelser

Det foreslås at skærpe socialtilsynslovens krav til private tilbuds ledelse og bestyrelser på flere punkter. Dette med henblik på at sikre en kvalificeret og ansvarsbevidst ledelse og drift af tilbuddene, som har fokus på at levere en kvalificeret indsats til tilbuddets beboere og brugere og for at sikre, at private tilbuds bestyrelser er uafhængige af lederen af tilbuddet og ejerne af tilbuddets faste ejendom og dermed kan være med til at sikre, at bestyrelserne påtager sig deres rolle og ansvar som medansvarlige for ledelsen af tilbuddet i forhold til både faglige, økonomiske og organisatoriske forhold og som sparring for tilbuddets daglige ledelse.

For det første foreslås det, at § 14 i socialtilsynsloven om tilbuddenes bestyrelsessammensætning nyaffattes, således at der både opstilles nye og skærpede krav til bestyrelsessammensætningen, og så eksisterende krav præciseres.

Den foreslåede ændring af § 14, stk. 1, vil medføre, at alle private tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, vil skulle have en bestyrelse, der skal være sammensat på en måde, så flertallet af bestyrelsens medlemmer er uafhængige af tilbuddets leder. Med tilbuddets leder menes den øverste ansvarlige for den daglige drift af det samlede tilbud.

Der vil derudover skulle være minimum én repræsentant for tilbuddets medarbejdergruppe repræsenteret i bestyrelsen. Medarbejderrepræsentanten skal vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere. Forslaget vil betyde, at medarbejderne får mulighed for at ytre sig der, hvor beslutningerne for tilbuddet træffes, og bringe deres faglighed ind i bestyrelsesarbejdet.

Vurderingen af bestyrelsesmedlemmernes uafhængighed af lederen vil bl.a. indebære en konkret vurdering af det pågældende bestyrelsesmedlems relation til lederen. Vurderingen vil skulle hvile på en samlet vurdering af forholdet mellem lederen og bestyrelsesmedlemmerne, og er ikke alene et formelt spørgsmål om familierelationer.

Tilbuddets leder må fortsat ikke have stemmeret i bestyrelsen, jf. det foreslåede § 14, stk. 2.

Det foreslåede stk. 3 i § 14, vil medføre, at følgende personer fremover ikke vil kunne være medlem af et privat tilbuds bestyrelse:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

For at sikre en hensigtsmæssig tid for private tilbud til at indrette sig på de nye krav til bestyrelsens sammensætning foreslås det med lovforslagets § 3, stk. 1 og 4, at de nye krav, jf. den foreslåede § 14 skal gælde fra 1. januar 2022. Det betyder, at alle udpegninger af nye bestyrelsesmedlemmer fra og med lovens ikrafttræden vil skulle ske efter de foreslåede nye regler. Den samlede bestyrelse i alle private tilbud, som er omfattet af den foreslåede § 12 b, skal opfylde kravene i den foreslåede § 14 med virkning fra den 1. januar 2025.

Den foreslåede § 14 vil kun gælde for private tilbud, jf. den foreslåede § 12 b, jf. den gældende § 4, stk. 1, nr. 2-4, i socialtilsynsloven.

Da det fremgår af den gældende § 5, i socialtilsynsloven, at tilbud, der søger om godkendelse af socialtilsynet, skal opfylde betingelserne i socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18, vil socialtilsynet i forbindelse med godkendelse af nye tilbud som hidtil skulle sikre sig, at kravene til bestyrelsessammensætningen er opfyldt. Socialtilsynet vil til brug for denne vurdering kunne anmode tilbuddet om supplerende oplysninger, hvis det er relevant og nødvendigt. Socialtilsynet vil endvidere i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn skulle påse, at kravene til bestyrelsessammensætningen er opfyldt, og såfremt dette ikke er tilfældet, bør socialtilsynet gå i dialog med tilbuddet herom, og socialtilsynet vil derudover også kunne træffe afgørelse om iværksættelse af sanktioner, herunder udstedelse af påbud til tilbuddet.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 43, og § 3, stk. 1 og 4.

Socialtilsynet har som nævnt i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn mulighed for i sidste ende at træffe afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 7, og tilbuddet dermed ikke har den fornødne kvalitet. I 2019 traf de fem socialtilsyn i alt 10 afgørelser om ophør af et tilbuds godkendelse. Socialstyrelsen oplyser i deres årsrapport for 2019 om socialtilsynenes virksomhed, at afgørelserne er udtryk for alvorlig bekymring for borgernes sundhed og trivsel, hvilket er begrundet i flere forskellige forhold på én gang, og forhold der falder inden for flere og i nogle tilfælde alle kvalitetstemaer i kvalitetsmodellen.

I praksis er der set eksempler på, at ledere og bestyrelsesmedlemmer i tilbud, som er bragt til ophør af socialtilsynet, efterfølgende har etableret nye tilbud, uden at socialtilsynet har haft mulighed for at afvise dette med henvisning til tidligere kritisable forhold og praksis.

Derfor foreslås det med den nye § 14 a i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 44, at personer, der inden for de seneste fem år har været ansat som leder af et tilbud, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af godkendelsen, ikke må ansættes som leder af eller indgå i bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller søger om godkendelse af socialtilsynet.

Hensynet bag den foreslåede bestemmelse er at sikre, at ledelsen af sociale tilbud, der sammen med bestyrelsen har det overordnede ansvar for at drive sociale tilbud, udfører denne opgave på en forsvarlig og ansvarsbevist måde med fokus rettet på at sikre en god kvalitet for borgerne i det enkelte tilbud, hvilket bl.a. fordrer samarbejde med socialtilsynet og en vilje til at rette op på forhold, som socialtilsynet påpeger, ikke lever op til kravene.

Bestemmelsen vil gælde for ledere og bestyrelsesmedlemmer i private tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, jf. også den foreslåede § 12 b, og som ansættes i ledelsen eller indtræder i bestyrelsen fra og med lovens ikrafttræden.

Bestemmelsen vil alene finde anvendelse i de helt særlige og få tilfælde, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, som efter de gældende regler kan ske, hvis et tilbud ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt, og dermed ikke har den fornødne generelle kvalitet, som ledelsen og bestyrelsen har det overordnede ansvar for at sikre, jf. ovenfor. Forud for en sådan afgørelse forudsættes det som hidtil, at der har pågået en dialog med tilbuddet, herunder med ledelsen og/eller bestyrelsen af tilbuddet, med mulighed for at rette op på og kommentere på de forhold, som vil ligge til grund for et eventuelt ophør af godkendelsen. Afgørelsen vil skulle opfylde de gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder indeholde en begrundelse for afgørelsen.

Bestemmelsen vil, jf. det foreslåede § 3, stk. 5, i socialtilsynsloven, have virkning fremadrettet og vil således gælde for ledere, der ansættes, eller bestyrelsesmedlemmer, der udpeges, fra og med lovens ikrafttræden. Dette vil gælde uanset, om socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af tilbuddet før eller efter lovens ikrafttræden.

Er et tilbud således ophørt før eller efter lovens ikrafttræden på baggrund af socialtilsynets afgørelse herom, vil eksempelvis den tidligere leder af dette tilbud ikke kunne opnå ansættelse som leder af et andet tilbud inden for en periode af 5 år fra det tidspunkt, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophøret.

Det vil være op til det konkrete tilbud, hvor den pågældende person ønsker ansættelse som leder eller indtræden i bestyrelsen, at undersøge, om den pågældende person har været leder af eller har indgået i bestyrelse af et andet privat tilbud, som socialtilsynet har bragt til ophør inden for de seneste fem år.

Da den foreslåede bestemmelse i § 14 a vil udgøre en betingelse for at blive og forblive godkendt, jf. den gældende § 5 i socialtilsynsloven, vil tilbuddets manglende overholdelse af den foreslåede bestemmelse kunne medføre, at socialtilsynet vil kunne anvende sanktionsmulighederne i socialtilsynsloven, herunder udstedelse af påbud og ophør af tilbuddets godkendelse. Socialtilsynet vil i medfør heraf også skulle påse, at den foreslåede bestemmelse er overholdt i forbindelse med nye tilbud, der søger om godkendelse fra og med lovens ikrafttræden, og i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn med allerede godkendte tilbud. Socialtilsynet vil i den forbindelse skulle lægge den information, som tilbuddet oplyser, til grund for vurderingen heraf. Det vil således være op til det enkelte private tilbud at oplyse og godtgøre, at tilbuddet opfylder kravet i bestemmelsen.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 44.

2.2.5.3.3. Oplysninger om ejerforhold

Med henblik på at skabe en øget gennemsigtighed om ejerforholdene i sociale tilbud og for at kunne følge udviklingen i tilbud, som er ejet af hhv. virksomheder i Danmark og fra udlandet, foreslås det med den foreslåede § 12 ci i socialtilsynsloven, at private tilbuds ejerforhold skal oplyses på Tilbudsportalen.

Den foreslåede ændring vil medføre, at private tilbud med undtagelse af tilbud, der drives som selvejende institutioner, vil skulle indberette og offentliggøre deres ejerforhold på Tilbudsportalen. Dette vil omfatte, at tilbuddet vil skulle angive, om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet. De indberettede oplysninger vil blive offentliggjort og vil kunne blive anvendt i statistisk øjemed og til at følge udviklingen i tilbuds billedet på socialområdet.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 41.

2.2.5.3.4. Indgåelse af driftsaftaler

Det foreslås alle steder i socialtilsynslovens § 2 og i servicelovens § 5, stk. 8, § 66, stk. 3, og § 148 a, stk. 2, at præcisere, at en aftale mellem en kommune eller regionsråd på den ene side og et offentligt eller privat tilbud på den anden side om driften af tilbuddet betegnes ”driftsaftale”.

Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet vil således fortsat kunne vælge at indgå driftsaftale med en anden kommunes tilbud, et regionalt tilbud eller et privat tilbud, herunder med en selvejende institution.

Der vil også fortsat være valgfrihed i forhold til udformning og indhold af aftalen. Det er dog centralt, at der er tale om en generel aftale om drift af tilbuddet, 77

og det er i den forbindelse hensigtsmæssigt, hvis aftalen bl.a. indeholder følgende oplysninger:

- Definition af målgruppen på tilbuddet og/eller efter hvilken servicelovsbestemmelse tilbuddet er oprettet.
- Hvem der fastlægger og godkender budgettet, samt om der er tale om det fulde budget eller dele af budgettet.
- Det konkrete beløb, som gives i driftstilskud.
- Oplysninger om, hvorvidt tilbuddet selv eller kommunen/regionen ansætter og godkender lederen og øvrige medarbejdere på tilbuddet.
- Antallet af pladser på tilbuddet, og hvor mange af de pladser kommunen/regionen har råderet over.
- Øvrige oplysninger om medarbejdernes kompetencer, uddannelseskraft, metodevalgt m.v.

Indgåelse af en driftsaftale vil fortsat ikke medføre nogen indskrænkninger i socialtilsynets tilsynsforpligtelse, ligesom tilbuddet og kommunen/regionen fortsat ikke vil kunne aftale sig ud af krav i socialtilsynsloven, serviceloven eller anden lovgivning i øvrigt.

Der henvises til forslaget § 1, nr. 2, og § 2, nr. 2, 5 og 6.

3. Lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen

3.1. Gældende ret

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og for ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

I forordningens artikel 5, stk. 1, er fastsat en række grundlæggende principper, der gælder for al behandling af personoplysninger, som omfattes af forordningen. Bestemmelsen fastsætter således, at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede. Den fastsætter endvidere, at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål. Personoplysninger skal også være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles. Endvidere gælder, at personoplysninger skal være korrekte og om nødvendigt ajourførte, og der skal tages ethvert rimeligt skridt for at sikre, at personoplysninger, der er urigtige i forhold til de formål, hvortil de behandles, straks slettes eller berigtiges.

Af databeskyttelsesforordningens artikel 6 fremgår de generelle betingelser for, hvornår behandling af almindelige, ikke-følsomme personoplysninger må finde sted. Af bestemmelsen følger, at behandling kun er lovlige, hvis mindst en af betingelserne i stk. 1, litra a-f er opfyldt, herunder hvis behandling er nødvendig for at overholde

en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. stk. 1, litra c, eller som er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. stk. 1, litra e. Det fremgår i den forbindelse af præambelbetragtning nr. 45, at hvis behandling foretages i overensstemmelse med en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, eller hvis behandling er nødvendig for at udføre en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, bør behandlingen have et retsgrundlag i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret.

Efter forordningens artikel 6, stk. 2 og 3, er det muligt i medfør af artikel 6, stk. 1, litra c og e, om behandling af personoplysninger på baggrund af en retlig forpligtelse eller i samfundets interesse, at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser, end forordningen indeholder. Den foreslåede persondatabehandling vil ligge inden for rammerne af den hjemmel, der er nævnt i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, idet behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse.

Videregivelse og behandling af følsomme personoplysninger samt personoplysninger vedr. straffedomme og lovovertrædelser er reguleret i henholdsvis forordningens artikel 9 og 10. De oplysninger, der omfattes af artikel 9, er personoplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering. Forordningens artikel 10 omfatter behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1. Databeskyttelsesforordningens artikel 10 suppleres af databeskyttelseslovens § 8. Efter § 8, stk. 1, i databeskyttelsesloven må der for den offentlige forvaltning ikke behandles oplysninger om strafbare forhold, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver. Efter bestemmelsens stk. 2 må sådanne oplysninger som udgangspunkt ikke videregives. Efter bestemmelsens nr. 2 og 3 kan videregivelse af oplysningerne dog ske, hvis videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår, eller hvis videregivelsen er nødvendig for udførelsen af en myndigheds virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, er behandling af følsomme oplysninger forbudt. Der vil dog kunne ske lovlig behandling, hvis f.eks. den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke til behandling af sådanne oplysninger, jf. artikel 9, stk. 2, litra a, eller behandling vedrører personoplysninger, som tydeligvis er offentliggjort af den registrerede selv, jf. artikel 9, stk. 2, litra e.

Databeskyttelseslovens § 7 supplerer bestemmelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 9. Bl.a. er det i § 7, stk. 2, fastsat, at behandling af oplysninger omfattet af artikel 9, stk. 1, kan ske, hvis behandling er nødvendig for at overholde den dataansvarliges eller den registreredes arbejdsretlige forpligtelser og specifikke rettigheder, jf. forordningens artikel 9, stk. 2, litra b.

Oplysningspligten databeskyttelsesforordningens artikel 14 indebærer som udgangspunkt, at myndighederne vil have pligt til at give en række oplysninger til personer, som måtte være omtalt i en henvendelse, hvilket f.eks. kan forekomme, hvis en bekymret borger omtaler en eller flere personer i sin henvendelse.

Som undtagelse hertil fremgår det af databeskyttelseslovens § 22, stk. 1, og 2, at bestemmelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 1-3, artikel 14, stk. 1-4, artikel 15 og artikel 34 ikke gælder, hvis den registreredes interesse i oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv, eller afgørende hensyn til offentlige interesser, som f.eks. efterforskning og retsforfølgning af strafbare handlinger.

Udgangspunktet om oplysningspligt finder endvidere ikke anvendelse, jf. forordningens artikel 14, stk. 5, litra b, hvis og i det omfang udgangspunktet sandsynligvis vil gøre det umuligt eller i alvorlig grad vil hindre opfyldelse af formålene med denne behandling. Dette kunne f.eks. forekomme i forbindelse med politimæssig efterforskning af en konkret sag. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis en underretning efter en konkret vurdering kan skade en efterforskning eller forfølgning af en lovovertrædelse.

3.2. Om de foreslåede ændringsforhold til databeskyttelseslovgivningen

Oplysningerne, som socialtilsynet vil kunne skulle behandle efter lovforslagets § 1, nr. 8, 10, 11, 12, 14, 18, 22, 26, 27, 28, 30, 34, 35, 37 og § 2, nr. 3 og 4, kan både omfatte såkaldt almindelige personoplysninger, herunder bl.a. navne og kontaktoplysninger på personer. Derudover kan der indgå særlige kategorier af personoplysninger, herunder bl.a. oplysninger om race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, helbredsoplysninger eller seksuelle forhold eller seksuel overbevisning. Det vurderes, at der vil være hjemmel til en behandling af de omtalte personoplysninger i henhold til databeskyttelsesforordningen artikel 6, 9 og 10. og databeskyttelseslovens § 7. Der kan også indgå CPR-numre som led i socialtilsynets varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn eller i forbindelse med varetagelse af whistleblowerordningen. Det vurderes, at der vil være hjemmel til behandling af CPR-numre i henhold til databeskyttelseslovens § 11, hvorefter en offentlig myndighed kan behandle oplysninger om personnumre med henblik på entydig identifikation.

De foreslåede ændringer i socialtilsynslovens § 10, stk. 2 og stk. 4 samt § 11, stk. 5, vil indebære en udvidet adgang til at videregive oplysninger, herunder personoplysninger og oplysninger om den enkelte borger i et tilbud samt oplysninger indkommet via whistleblowerordningen. Generelt i forhold til disse foreslåede ændringer bemærkes det, at videregivelsen skal ske under iagttagelse af de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder principperne om, at videregivelse af personoplysninger aldrig må gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for relevant og nødvendigt.

Såfremt socialtilsynet kommer i besiddelse af personoplysninger, som ikke er indsamlet hos den pågældende selv f.eks. på baggrund af en henvendelse via whistleblowerordningen eller på baggrund af den foreslåede orienteringspligt i det foreslåede § 12, stk. 2, nr. 3 og 5, i socialtilsynsloven, skal socialtilsynet som udgangspunkt orientere den pågældende om socialtilsynets behandling af vedkommendes personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 14.

Socialtilsynet vil i forbindelse med varetagelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn samt administrationen af whistleblowerordningen ikke kunne opbevare større mængder af oplysninger om de pågældende personer, end hvad der er behov for i den konkrete sag. Ministeriets opfattelse er på den baggrund, at kravene om dataminimering og proportionalitet i databehandlingen således vil være opfyldt. Samtidig bemærkes, at socialtilsynet som udgangspunkt skal slette de oplysninger, som ikke skal gemmes som følge af en anden retlig forpligtelse, f.eks. hvis oplysningerne er journaliseringspligtige, når det vurderes, at der ikke længere er behov for dem, hvilket varetager hensynet om opbevaringsbegrænsning.

Endelig skal det generelt bemærkes, at de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven ligeledes skal iagttages, når socialtilsynet behandler personoplysninger som led i varetagelsen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn eller som led i whistleblowerordningen.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at medføre kommunale og statslige merudgifter. De samlede offentlige merudgifter skønnes fuldt indfaset at udgøre 13 mio. kr. årligt og varigt. Hovedparten af de kommunale merudgifter skønnes at være afledte takststigninger på sociale tilbud sfa. højere tilsynstakster grundet lovforslagets større krav til Socialtilsynets tilsynsvirksomhed, yderligere og skærpede krav til tilbuddene og revisors revision af tilbuddenes regnskaber. De statslige udgifter er forbundet med tilpasningen af den eksisterende it-løsning Tilbudsportalen.

Lovforslaget vurderes ikke at medføre implementeringskonsekvenser for regioner, og det har ingen selvstyremæssige konsekvenser for kommunerne.

Da socialtilsynene er kommunalt forankrede, og der med lovforslaget stilles nogle yderligere krav til forhold, som tilsynet skal vurdere som led i godkendelse af og driftsorienterede tilsyn med sociale tilbud, vil dette medføre øgede sagsgange, som vil have nogle negative driftskonsekvenser. Dette er dog i begrænset omfang, da lovforslaget også på en række punkter vil medføre positive driftskonsekvenser i form af mere effektive og ensartede sagsgange.

Lovforslaget vurderes at have digitaliseringsrelaterede konsekvenser i forhold til den eksisterende it-løsning Tilbudsportalen, som vil skulle tilpasses på baggrund af de foreslåede ændringer. Ændringerne i Tilbudsportalen vil blive foretaget parallelt med behandlingen af lovforslaget, så de foreslåede ændringer kan understøttes teknisk og dataskytmæssigt forsvarligt og være klar samtidig med ikrafttrædelsen af loven.

I relation til principperne for digitaliseringsklar lovgivning opfylder lovforslaget princippet om klare og enkle regler, da det fortsat vil være muligt bl.a. at foretage elektronisk indberetning af oplysninger til socialtilsynet via Tilbudsportalen, men lovforslaget opfylder ikke princippet om automatisk sagsbehandling. Dette skyldes, at det er nødvendigt, at de involverede myndigheder behandler hver sag individuelt, hvilket indebærer faglige skøn, hvorfor der ikke kan sagsbehandles efter objektive kriterier. De øvrige principper for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevante for lovforslaget.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes at medføre, at private virksomheder, som driver tilbud på socialområdet, får en meropgave ift. regnskabsaflæggelse, revisionskrav, skærpet oplysningspligt over for socialtilsynet m.v. De administrative konsekvenser for erhvervslivet vurderes at være under 4 mio. kr. årligt. Omkostningerne for erhvervslivet vurderes at kunne overføres til tilbuddenes takster, hvorfor virksomhedernes merudgifter dækkes af kommunerne, som kompenseres herfor. Derudover vurderes forslaget, om at private tilbud ikke kan drives som personligt drevne virksomheder med virkning fra den 1. januar 2025, at medføre økonomiske konsekvenser for de berørte private ejere af tilbuddene, da tilbuddene, for at kunne bestå, fremadrettet skal drives i form af et kapitalselskab eller som en selvejende institution. Omkostningerne forbundet hermed vurderes at kunne overføres til de berørte tilbuds takster, som dækkes af kommunerne, der kompenseres herfor.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes ikke at være relevante for lovforslaget.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ikke miljø- eller naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den XX. juli 2021 til den XX. august 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F - Fagligt Fælles Forbund, Alkohol & Samfund, Ankestyrelsen, Bedre Psykiatri Brugerforeningen for aktive stofbrugere, BUPL Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund – forbundet for pædagoger og klubfolk, Børne- og kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Dansk Arbejdsgiverforening Dansk Erhverv, Dansk Friskoleforening, Danske Handicaporganisationer (DH), Dansk Industri (DI), Danske Regioner, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein (De tyske mindretalsskoler) Efterskoleforeningen, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Fag og Arbejde (FOA), Fonden NOVAVI, Foreningen af døgn- og dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD), Foreningen af Frie fagskoler, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Foreningen af Kristne Friskoler i Danmark, Frie, FSR – danske revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), Landsorganisation af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsforeningen for Socialpædagoger (LFS), LEV, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af VæreSteder (LVS), Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS), Plejefamiliernes Landsforening (PLF), Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af boformer for hjemløse i Danmark (SBH), SAND – De hjemløses landsorganisation, Selveje Danmark, SIND - Landsforeningen for psykisk sundhed, Socialt Lederforum, Socialtilsyn Hovedstaden, Frederiksberg Kommune, Socialtilsyn Midt, Silkeborg Kommune, Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune, Socialtilsyn Syd, Faaborg-Midtfyn Kommune Socialtilsyn Øst, Holbæk Kommune, Socialpædagogernes Landsforbund, TABUKA - Landsforeningen for nuværende og tidligere anbragte, Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF).

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
--	--------------------------------------	-----------------------------------

	(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	(hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ca. 13 mio. kr. årligt fuldt indfaset.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Med lovforslaget ensortes og effektiviseres en række sagsgange, som vil have positive implementeringskonsekvenser	Med lovforslaget stilles yderligere krav, som medfører øgede sagsgange, som vil have nogle negative implementeringskonsekvenser.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Under 4 mio. kr. årligt fuldt indfaset. Netto ingen konsekvenser, da omkostningerne vurderes at kunne overføres til de berørte tilbudstakster, som dækkes af kommunerne, der kompenseres herfor.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Socialtilsynslovens § 2 indeholder regler om fordelingen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med plejefamilier og tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Det følger således af § 2, at socialtilsynet varetages af fem kommuner (Frederiksberg, Holbæk, Faaborg-Midtfyn, Silkeborg og Hjørring), ét socialtilsyn i hver geografisk region. Hertil gælder en række undtagelser. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om ansvarsfordelingen, herunder om de enkelte undtagelser henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Som en konsekvens af, at det foreslås at indsætte et nyt *stk. 6* i socialtilsynslovens § 2, hvorved social- og ældreministeren vil få bemyndigelse til at fastsætte regler om ansvarsplaceringen af specifikke opgaver med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med visse typer af tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, samt foreninger og private virksomheder, som er nævnt i socialtilsynslovens § 18 a, foreslås det at ændre henvisningen i socialtilsynslovens § 2, *stk. 2*, fra *stk. 3 og 4* til *stk. 3, 4 og 6*, således at det er tydeligt, at det er de nævnte tilfælde i socialtilsynslovens § 2, *stk. 3, 4* og det foreslåede *stk. 6*, hvor hovedreglen om ansvarsplaceringen af socialtilsynsopgaven ikke finder anvendelse.

Forslaget er alene af teknisk karakter og medfører således ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 4.

Til nr. 2

Det fremgår forudsætningsvist af socialtilsynslovens § 2, *stk. 3, nr. 1-5*, at kommunerne har mulighed for at indgå driftsaftaler med andre kommuners tilbud, regionale tilbud eller private tilbud forstået som generelle aftaler om drift af det pågældende tilbud. I disse bestemmelser betegnes en driftsaftale som en ”aftale med tilbuddet om køb af samtlige pladser.”

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.5.1.

Det følger af den foreslåede ændring af § 2, stk. 3, nr. 1-5, i socialtilsynsloven, at den type aftaler mellem kommuner og tilbud fremover vil skulle betegnes ”driftsaftaler”.

Forslaget vil medføre en mere hensigtsmæssig og konsistent begrebsanvendelse, og vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer. Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 2, 5 og 6.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Socialtilsynslovens § 2 indeholder regler om fordelingen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med plejefamilier og tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Det følger af § 2, stk. 4, at private tilbud, der drives af koncerner eller koncernlignende konstruktioner, hører under socialtilsynet i den region, hvor koncernen har sin hovedadresse. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om ansvarsfordelingen henvises til punkt 2.1.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af det foreslåede § 2, stk. 3, nr. 6, i socialtilsynsloven, at private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. den foreslåede § 2 a, stk. 1, vil høre under socialtilsynet i den region, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse, jf. det foreslåede § 2 a, stk. 3, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af det gældende § 2, stk. 4, i socialtilsynsloven.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 3, nr. 6, vil medføre, at det ansvarlige socialtilsyn for private tilbud, som i indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, vil være socialtilsynet der, hvor koncernen eller den koncernlignende konstruktion har sin hovedadresse.

Koncerner vil, jf. det foreslåede § 2 a, stk. 3, 1. pkt., have hovedadresse der, hvor koncernens moderselskab har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13.

Koncernlignende konstruktioner vil, jf. det foreslåede § 2 a, stk. 3, 2. pkt., have hovedadresse der, hvor det tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.

Til nr. 4

Socialtilsynslovens § 2 indeholder regler om fordelingen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med plejefamilier og tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Det følger således af § 2, at socialtilsynet varetages af fem kommuner (Frederiksberg, Holbæk, Faaborg-Midtfyn, Silkeborg og Hjørring), ét socialtilsyn i hver geografisk region. Hertil gælder en række undtagelser. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om ansvarsfordelingen, herunder om de enkelte undtagelser henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter de gældende regler er det alene muligt for et tilbud at skifte fra et socialtilsyn til et andet (ændring af tilsynsmyndighed), hvis et tilbud eller en plejefamilie fysisk flytter adresse eller for en koncern eller koncernlignende konstruktions vedkommende flytter hovedadresse og derved flytter til et andet socialtilsyns område.

Det følger af det foreslåede § 2, *stk. 4*, i socialtilsynsloven, at hvis et tilbud eller en plejefamilie som nævnt i § 4, stk. 1, skifter adresse, eller en koncern eller koncernlignende konstruktion skifter hovedadresse, og dette medfører, at tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion bliver underlagt driftsorienteret tilsyn af et andet socialtilsyn, vil tilbuddet, plejefamilien, koncernen eller den koncernlignende konstruktion fortsat høre under det socialtilsyn, som det hidtil har været underlagt, jf. socialtilsynslovens stk. 2, 3 eller 6, i et år fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.

Forslaget vil medføre, at tilbud, plejefamilier, koncerner og koncernlignende konstruktioner, som efter lovforslagets ikrafttræden flytter adresse, fortsat vil være underlagt det oprindelige socialtilsyn i en periode på ét år, som løber fra det tidspunkt, hvor oplysningen om adresseændringen er tilgængelig for socialtilsynet.

Oplysningen om ændring af adresse anses for at være tilgængelig for socialtilsynet på det tidspunkt, hvor socialtilsynet først blive bekendt med denne ændring.

Da en ændring af tilbuddets eller plejefamiliens adresse i medfør af det foreslåede § 5, stk. 2, nr. 1, og stk. 3, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, også vil udgøre en væsentlig ændring i forhold til tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, vil tilbuddet eller plejefamilien af egen drift skulle give socialtilsynet oplysning herom straks, og oplysningen skal også straks indberettes til Tilbudsportalen. En ændring af koncernens hhv. den koncernlignende konstruktions hovedadresse, som defineret i den foreslåede § 2 a, er også en væsentlig oplysning, som socialtilsynet vil skulle orienteres om, således at socialtilsynet vil kunne vurdere, om ændringen af hovedadressen vil medføre en ændring af tilsynsmyndigheden.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Socialtilsynslovens § 2, indeholder regler om fordelingen af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med plejefamilier og tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Det følger således af § 2, at socialtilsynet varetages af fem kommuner (Frederiksberg, Holbæk, Faaborg-Midtfyn, Silkeborg og Hjørring), ét socialtilsyn i hver geografisk region. Hertil gælder en række undtagelser. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om ansvarsfordelingen, herunder om de enkelte undtagelser henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 2, *stk. 6*, i socialtilsynsloven, at social- og ældreministeren vil kunne fastsætte regler, der helt eller delvist fraviger socialtilsynslovens § 2, stk. 2 og 3 om den geografiske ansvarsplacering af socialtilsynsopgaven. Social- og ældreministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om ansvaret for varetagelsen af særlige opgaver

Det er hensigten at udnytte den foreslåede bemyndigelse til at fastsætte regler, på bekendtgørelsesniveau om ansvarsplaceringen af specifikke opgaver med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med visse typer af tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, samt foreninger og private virksomheder, som er nævnt i socialtilsynslovens § 18 a.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter servicelovens §§ 95 og 96, private tilbud, der indgår i koncerner eller koncernlignende konstruktioner, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 4, sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7, og pladser på efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, jf. servicelovens § 66, stk. 1, nr. 8, når skolen har flere end otte pladser til anbringelse. Hvis det senere viser sig hensigtsmæssigt, at ændre på eller tilføje yderligere opgaver, vil bekendtgørelsen kunne ændres eller udvides med bestemmelser herom.

Social- og ældreministerens beslutning om, hvilke konkrete socialtilsyn som skal varetage specialistfunktionen, vil blive truffet med inddragelse af Socialstyrelsen, som i forlængelse af udvælgelsen skal understøtte og i nødvendigt omfang bidrage til at opkvalificere socialtilsynet med henblik på at opnå de kompetencer, som specialistfunktionen kræver for at kunne føre et kompetent, systematisk og ensartet tilsyn.

Reglerne, som vil blive fastsat i medfør af bemyndigelsen, vil udgøre en undtagelse til socialtilsynslovens § 2, stk. 2 og 3, da den tilsynsførende myndighed vil være bestemt ud fra de regler, som fastsættes i medfør af bemyndigelsen, og således ikke ud fra tilbuddets geografiske placering. Dette vil også medføre, at nogle tilbud, 89

som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, samt foreninger og private virksomheder, som er nævnt i socialtilsynslovens § 18 a, vil blive underlagt et andet socialtilsyn som tilsynsførende myndighed.

De typer af tilbud samt foreninger og private virksomheder, som det er hensigten af undtage fra hovedreglen i § 2, stk. 2 og 3, vil ikke fremadrettet kunne skifte tilsynsmyndighed ved at skifte adresse, da disse tilbud samt foreninger og private virksomheder udelukkende vil være omfattet af godkendelse og tilsyn fra det pågældende socialtilsyn, som social- og ældreministeren beslutter.

Sagsforberedende arbejde, der ikke har karakter af myndighedsudøvelse, vil som hidtil kunne udføres af et af de øvrige socialtilsyn på vegne af det socialtilsyn, der har kompetencen til at behandle den pågældende sag. Der kan f.eks. være tale om, at udføre sagsforberedende tilsynsopgaver, f.eks. sagsoplysning, tilsynsbesøg og tekniske undersøgelser for et andet socialtilsyn, når det f.eks. af geografiske årsager vurderes som den mest hensigtsmæssige brug af ressourcer. Det vil fortsat alene være dele af det sagsforberedende og det praktiske arbejde i forbindelse med godkendelses- og tilsynsopgaven, der kan udføres af et af de andre socialtilsyn på vegne af det ansvarlige socialtilsyn. Det socialtilsyn, som er ansvarlig for godkendelse af og tilsynet med det enkelte tilbud, vil derfor også fortsat skulle træffe eventuelle afgørelser, ligesom sagsskridt, der har karakter af myndighedsopgaver, heller ikke kan overlades til et andet socialtilsyn.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Socialtilsynslovens § 2, stk. 3, og § 16, stk. 2, forudsætter, at private tilbud under socialtilsynet kan indgå i koncernlignende konstruktioner. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om koncernlignende konstruktioner henvises til punkt 2.2.4.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye § 2 a, stk. 1, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet, jf. det foreslåede § 2, stk. 3, nr. 6, i socialtilsynsloven vil skulle træffe afgørelse om, hvorvidt private tilbud efter lovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, indgår i koncernlignende konstruktioner. Det følger desuden af forslaget, at der vil være en koncernlignende konstruktion, hvis

- 1) der ikke er en koncern i selskabsretlig forstand,
- 2) der mellem et eller flere private tilbud, jf. § 4, stk. 1, nr. 2-4, og andre private juridiske virksomheder sker en ikke ubetydelig samhandel herunder køb, salg, leje og udleje af varer, ydelser, aktiver, fast ejendom m.v., og

3) der er én eller flere fysiske personer, der ejer eller på anden måde har økonomisk og driftsmæssig bestemmende indflydelse over flere tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2, eller der er sammenfald i bestyrelses-, leder- eller ejerkreds, herunder sammenfald ved nærtstående i tilbud og virksomheder nævnt i nr. 2.

Det følger af det foreslåede § 2 a, *stk. 2*, i socialtilsynsloven, at private tilbud, jf. § 4, *stk. 1*, nr. 2-4, vil skulle give socialtilsynet de nødvendige oplysninger til brug for socialtilsynets vurdering af, om et tilbud indgår i en koncern eller en koncernlignende konstruktion, jf. det foreslåede § 2 a, *stk. 1*.

Det følger af det foreslåede § 2 a, *stk. 3, 1. pkt.*, at koncerner vil have hovedadresse der, hvor koncernens moderselskab har hjemsted, jf. selskabslovens § 5, nr. 13.

Af det foreslåede § 2 a, *stk. 3, 2. pkt.*, følger det, koncernlignende konstruktioner vil have hovedadresse der, hvor det tilbud, jf. § 4, *stk. 1*, nr. 2-4, der først har søgt om godkendelse, jf. § 5, har adresse.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynet i forbindelse med behandlingen af en ansøgning fra et tilbud, der kan tænkes at indgå i en koncernlignende konstruktion, vil skulle vurdere, om betingelserne i det foreslåede § 2 a, *stk. 1*, er opfyldt. Til det brug vil det konkrete tilbud og andre private tilbud, som i givet fald også kunne tænkes at indgå i den koncernlignende konstruktion, skulle give socialtilsynet de nødvendige og ønskede oplysninger.

Socialtilsynet vil desuden skulle undersøge, om der indgår andre private tilbud, jf. socialtilsynslovens § 2, *stk. 1*, nr. 2-4, i den overvejede koncernlignende konstruktion. Hvis det er tilfældet, vil den koncernlignende konstruktion, jf. det foreslåede § 2 a, *stk. 3, 2. pkt.*, have hovedadresse der, hvor det tilbud, som først har søgt om godkendelse efter socialtilsynslovens § 5, har adresse. Det vil kunne betyde, at det er et andet socialtilsyn, der, jf. det foreslåede § 2, *stk. 3, nr. 6*, vil være kompetent ift. at vurdere, om der er tale om en koncernlignende konstruktion, og i givet fald også vil være det kompetente socialtilsyn ift. godkendelse af og tilsyn med de tilbud, der indgår i den koncernlignende konstruktion.

Konsekvenserne af, at der er tale om en koncern eller en koncernlignende konstruktion vil være, at der, jf. det foreslåede § 16, *stk. 3*, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 48, vil skulle udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i koncernenhedernes budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte dele vil skulle fremgå. På samme måde vil der med det foreslåede nye § 17, *stk. 2*, jf. lovforslagets § 1, nr. 50, skulle udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i årsregnskaberne, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte dele vil skulle fremgå.

Herudover vil både socialtilsyn og revisor skulle påse, at samhandel mellem koncernens enkelte enheder sker i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter, jf. det foreslåede § 11 b, stk. 3, nr. 4, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 31, og det foreslåede § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 51.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.4.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Godkendelsen af tilbud som generelt egnede indebærer en vurdering af, om tilbuddet samlet set opfylder betingelserne for godkendelse, som fremgår af socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18. Vurderingen efter § 6 indebærer, at socialtilsynet skal tage stilling til, om det er sandsynligt, at tilbuddet vil kunne eller fortsat kan levere den fornødne kvalitet i indsatsen inden for de temaer, der fremgår af bestemmelsen. Socialtilsynets kvalitetsvurdering, jf. § 6, suppleres for private tilbud, dog ikke for plejefamilier, af enkelte formelle krav til bl.a. opstilling af budget, krav til bestyrelser m.v., jf. lovens §§ 12-18. Der findes endvidere krav efter anden lovgivning, som tilbuddene skal opfylde. Det gælder f.eks. krav til arbejdsmiljø, fødevaretilladelser m.v. Socialtilsynet skal ikke gennemgå disse forhold, som hører under andre tilsyn, men påser som led i godkendelsen, om tilbuddet har opnået eller er i gang med at opnå nødvendige tilladelser fra andre myndigheder. For en nærmere beskrivelse af gældende ret om socialtilsynets godkendelse af tilbud omfattet af socialtilsynsloven henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Som en konsekvens af, at det foreslås at indsætte §§ 11 a og 11 b i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 31, som fra lovforslaget ikrafttræden vil udgøre betingelser for at kunne blive godkendt af socialtilsynets som generelt egnet tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, foreslås det at ændre henvisningen §§ 6 og 12-18 i § 5, stk. 1 og 7 til §§ 6 og 11 a-18, således at det er tydeligt, at det er de nævnte betingelser i socialtilsynslovens §§ 6 og 11 a-18, som vil udgøre betingelser, der skal være opfyldt af tilbuddet for at kunne få socialtilsynets godkendelse som generelt egnet tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, jf. § 5. Forslaget er alene af teknisk karakter.

Der henvises i øvrigt til bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 31.

Til nr. 8

Socialtilsynslovens § 5, stk. 1, indeholder regler om socialtilsynets godkendelse af tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, jf. § 4, stk. 1, herunder hvilke krav et tilbud

skal opfylde, for at opnå socialtilsynets godkendelse. Godkendelsen indebærer en vurdering af, om tilbuddet er generelt egnet til at modtage borgere i tilbuddets målgruppe inden for rammerne af godkendelsen i overensstemmelse med de krav, der følger af socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18. Indholdet af socialtilsynets afgørelse om godkendelse af et tilbud fremgår dog ikke af de gældende regler. For en nærmere beskrivelse af gældende ret om socialtilsynets godkendelse af tilbud omfattet af socialtilsynsloven henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede § 5, *stk. 2*, i socialtilsynsloven, at godkendelse efter lovens § 5, *stk. 1*, af tilbud, jf. § 4, *stk. 1*, nr. 2-4, som minimum skal omfatte

- 1) tilbuddets adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) målgruppe,
- 4) tilbudstype og
- 5) tilbuddets ydelser.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en afgørelse om godkendelse af et tilbud efter socialtilsynslovens § 4, *stk. 1*, nr. 2-4, som minimum vil skulle indeholde en beskrivelse af disse fem forhold, som skal indberettes og offentliggøres på Tilbudsportalen. Afgørelsen vil således udgøre tilbuddets godkendelse.

Det følger endvidere af det foreslåede § 5, *stk. 3*, i socialtilsynsloven, at godkendelse efter lovens § 5, *stk. 1*, af plejefamilier efter lovens § 4, *stk. 1*, nr. 1, som minimum skal omfatte

- 1) plejefamiliens adresse og fysiske rammer,
- 2) antal pladser,
- 3) plejefamilietype og
- 4) plejefamiliens ydelser.

Det bemærkes særligt i forhold til ”plejefamiliens ydelser”, at dette omfatter den indsats, som plejefamilien er godkendt til at kunne levere f.eks. aflastning.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at en afgørelse om godkendelse af en plejefamilie efter socialtilsynslovens § 4, *stk. 1*, nr. 1, som minimum vil skulle indeholde en beskrivelse af disse fire forhold, som skal indberettes på Tilbudsportalen. Disse offentliggøres dog ikke. Afgørelsen vil udgøre plejefamiliens godkendelse.

Det foreslåede § 5, *stk. 2* og *3*, vil finde anvendelse for godkendelser, som udstedes fra og med lovens ikrafttræden, jf. lovforslagets § 3, *stk. 1*.

Kravene til tilbuddets hhv. plejefamiliens godkendelse, som fremgår af det foreslåede § 5, *stk. 2* og *3*, vil udgøre minimumskrav. Hvis socialtilsynet på baggrund

af en konkret vurdering af forholdene i det enkelte tilbud eller plejefamilie finder, at det er relevant, at godkendelsen skal indeholde yderligere forhold f.eks. om tilbuddets personale, tilbuddets metoder, plejefamiliens særlige forhold eller andet relevant, bør dette tillige fremgå af godkendelsen.

De oplyste forhold må karakteriseres som centrale oplysninger i forhold til tilbuddets hhv. plejefamiliens godkendelse og ændringer i disse, efter at der er truffet afgørelse om godkendelse, vil derfor altid udgøre en væsentlig ændring i tilbuddets hhv. plejefamiliens godkendelse, som tilbuddet hhv. plejefamilien efter den foreslåede ændring af § 12, stk. 2, nr. 1, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 34, vil være forpligtet til af egen drift og straks at gøre socialtilsynet opmærksom på. Ændringen skal derudover også straks indberettes til Tilbudsportalen, jf. § 8, stk. 3, i Tilbudsportalbekendtgørelsen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 34.

Til nr. 9

Socialtilsynslovens § 5, stk. 4, indeholder regler om, at socialtilsynet, når særlige grunde taler for det, kan træffe afgørelse om, at ikkegodkendte tilbud, som er nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1-3, og som kommunalbestyrelsen i akutsituationer har visiteret borgere til i en periode på op til tre uger, jf. servicelovens § 4, stk. 4, kan anvendes i yderligere tre uger.

Med det foreslåede § 5, stk. 6, i socialtilsynsloven, præciseres det, at tilbud og plejefamilier, som er nævnt i lovens § 4, stk. 1, nr. 1-3, og som ikke er godkendt af socialtilsynet, vil kunne anvendes i en periode på op til tre uger i akutsituationer, og at denne periode vil kunne forlænges med yderligere op til tre uger.

Forslaget indebærer ingen indholdsmæssig ændring, men er alene en præcisering af gældende ret, således at det er tydeligt, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt.

Bestemmelsen vil således alene kunne anvendes i de tilfælde, hvor der er tale om et akut behov for at placere en borger i et tilbud, og hvor der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, hvorfor det pågældende tilbud dog i op til tre uger vil kunne indgå i kommunens forsyning uden godkendelse. Efter udløbet af perioden vil den pågældende borger derfor skulle placeres i et tilbud, som allerede er godkendt. De særlige grunde, som vil kunne begrunde en forlængelse af perioden med yderligere tre uger, kan f.eks. være, at etablering af et egnet tilbud er i gang, og at der er højst tre uger til, at det kan tages i brug, eller at den ansvarlige kommunalbestyrelse ved med sikkerhed, at der inden for tre uger vil blive en plads ledig i et egnet, godkendt tilbud.

Bestemmelsen vil ikke kunne anvendes i de tilfælde, hvor der ønskes en fravigelse af en allerede opnået godkendelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Socialtilsynslovens § 5, stk. 5, indeholder regler om, at socialtilsynet i forbindelse med en afgørelse om godkendelse af et tilbud, kan fastsætte vilkår, som skal opfyldes af tilbuddet, for at godkendelsen kan opretholdes. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med det foreslåede § 5, stk. 7, 1. pkt., i socialtilsynsloven, præciseres det, at socialtilsynet i forbindelse med godkendelsen efter socialtilsynslovens § 5, stk. 1, kan fastsætte vilkår, hvis opfyldelse er en betingelse for at bevare godkendelsen. Med det foreslåede § 5, stk. 7, 2. pkt., i socialtilsynsloven, præciseres det, at socialtilsynet kan knytte frister til opfyldelsen af de fastsatte vilkår. Hertil præciseres det med den foreslåede § 5, stk. 7, 3. pkt., i socialtilsynsloven, at vilkår alene kan fastsættes i forbindelse med godkendelse af et tilbud.

Der er ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer med de foreslåede ændringer af 1. og 2. pkt. i § 5, stk. 7.

Med det foreslåede 3. pkt. i § 5, stk. 7, tydeliggøres det i overensstemmelse med hidtidig praksis, og i overensstemmelse med, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt, at vilkår alene kan fastsættes i forbindelse med, at der træffes afgørelse om godkendelse af et tilbud. Før socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om godkendelse med vilkår (en betinget godkendelse), vil det skulle anses for overvejende sandsynligt, at tilbuddet vil kunne opfylde vilkåret eller vilkårene. Vilkåret skal desuden formuleres klart, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der kræves for at blive endeligt godkendt, og hvornår det således kan forventes at ske, da manglende opfyldelse af et eller flere vilkår vil medføre, at der gives afslag på endelig godkendelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Socialtilsynslovens § 5, stk. 6, indeholder regler om, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om, at en allerede meddelt godkendelse kan fraviges inden for konkrete angivne betingelser eller inden for en konkret afgrænset periode. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede § 5, stk. 8, 1. pkt., i socialtilsynsloven, at der indsættes en henvisning til stk. 7. Der er tale om en teknisk ændring, hvor med der henvises til stk. 7, som omhandler socialtilsynets mulighed for at træffe afgørelse om, at et ikkegodkendt tilbud kan anvendes i yderligere tre uger i akutsituationer, hvor der ikke er et egnet, godkendt tilbud til den pågældende borger.

Det følger af det foreslåede § 5, stk. 8, 2. pkt., i socialtilsynsloven, at henvisningen til stk. 5 udgår. Der er tale om en teknisk ændring, da der ved en fejl er henvist til det gældende stk. 5, som omhandler, at vilkår kun kan fastsættes i forbindelse med godkendelse af et tilbud.

Det følger af det foreslåede § 5, stk. 8, 3. pkt., i socialtilsynsloven, at en afgørelse om fravigelse af godkendelse ikke forudsætter, at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse, jf. lovens § 5, stk. 9.

Med det foreslåede nye 3. punktum tydeliggøres det i overensstemmelse med, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt, at socialtilsynet vil kunne træffe en afgørelse om at fravige en allerede opnået godkendelse, uden at der forinden har været ansøgt om en væsentlig ændring af tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse.

En afgørelse om fravigelse af en allerede opnået godkendelse vil fortsat skulle træffes på baggrund af en konkret faglig vurdering, herunder af ændringens karakter set i forhold til tilbuddets godkendelse. Hvis ændringen har en sådan karakter, at der er tale om en væsentlig ændring, vil ændringen skulle behandles herefter i stedet, og socialtilsynet vil i den forbindelse skulle vurdere, om ændringen giver anledning til en ændring af godkendelsen (delvis nygodkendelse).

Socialtilsynet vil fortsat i forbindelse med en afgørelse om fravigelse af godkendelse kunne fastsætte betingelser, som skal kunne opfyldes, for at godkendelsen kan fraviges. Der vil også fortsat kunne knyttes frister til den eller de fastsatte betingelser. Afgørelsen om fravigelse af godkendelse vil skulle bortfalde, når betingelserne ikke længere er opfyldt eller den fastsatte periode er udløbet.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Socialtilsynslovens § 5 indeholder regler om socialtilsynets godkendelse af tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Bestemmelsen indeholder dog ikke regler om ændring af en allerede opnået godkendelse f.eks. i det tilfælde, hvor der sker en ændring i et tilbud, som er så grundlæggende og omfattende set i forhold til den allerede

opnåede godkendelse. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede § 5, stk. 9, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om ændring af et tilbuds godkendelse, jf. lovens § 5, stk. 1, når der er sket væsentlige ændringer i forhold til tilbuddets eksisterende godkendelse eller efter ansøgning fra tilbuddet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at det præciseres, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om ændring af en allerede opnået godkendelse (delvis nygodkendelse) i de tilfælde, hvor en ændring i tilbuddet er væsentlig og derfor giver anledning hertil, eller i det tilfælde hvor det enkelte tilbud ansøger socialtilsynet om en ændring af godkendelsen.

En væsentlig ændring i forhold til tilbuddets eller plejefamiliens godkendelse vil for der første kunne vedrøre de oplistede forhold, som fremgår af det foreslåede § 5, stk. 2 og 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 8. Væsentlige ændringer kan derudover vedrøre ændringer i økonomien, fragangen af nøglemedarbejdere eller en stigning i antallet af vikarer. For plejefamilier kan bl.a. samlivsophævelse og skilsmisse også udgøre væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen. Fælles for ændringerne gælder som hidtil, at de vil være grundlæggende eller omfattende i forhold til den allerede opnåede godkendelse, og socialtilsynet vil derfor skulle vurdere ændringen i forhold til tilbuddets hhv. plejefamiliens generelle kvalitet samt mulighed for en ændring af godkendelsen eller muligheden for fortsat at bevare den allerede opnåede godkendelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Socialtilsynslovens § 5, stk. 7, indeholder regler om, at socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse. Ophør af en godkendelse medfører, at tilbuddet ikke længere kan indgå i den kommunale forsyning. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede § 5, stk. 10, i socialtilsynsloven, at Socialtilsynet vil skulle træffe afgørelse om ophør af godkendelsen af et tilbud, hvis tilbuddet ikke længere opfylder betingelserne for godkendelse, jf. stk. 1, jf. §§ 6 og 11a-18.

Den foreslåede ændring indebærer ingen indholdsmæssig ændringer. Med den foreslåede bestemmelse tydeliggøres det således, hvad der oprindeligt har været lovgivers hen-

sigt. Socialtilsynet vil således på baggrund af en samlet konkret vurdering som udgangspunkt skulle træffe afgørelse om ophør af et tilbuds godkendelse i det tilfælde, hvor et tilbud ikke længere opfylder socialtilsynslovens betingelser for at være godkendt. Som det mindre i det mere kan socialtilsynet dog også efter den foreslåede bestemmelse og på baggrund af en samlet konkret vurdering i stedet træffe afgørelse om at udstede påbud, hvis det skønnes, at tilbuddet vil kunne rette op på forholdene, inden at tilbuddets godkendelse alternativt bringes til ophør, hvorefter tilbuddet må lukke.

Forud for en afgørelse om ophør af en godkendelse forudsættes det som hidtil, at socialtilsynet har været i dialog med tilbuddet om baggrunden for overvejelserne om ophør af godkendelsen, samt at tilbuddet har fået mulighed for at rette op på de forhold, der ligger til grund herfor.

Det forudsættes også som hidtil, at ophør sker med rimelig frist, så både tilbuddet, borgerne og de visiterende og anbringende kommuner har mulighed for at indrette sig herpå. Socialtilsynet vil dog også kunne bringe godkendelse til ophør straks i de tilfælde, hvor særlige forhold gør dette påkrævet, herunder pludselig opstået begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed.

Ophør af en godkendelse er en afgørelse og kan derfor påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet, høring og begrundelse.

Ophør af en godkendelse vil fortsat have den virkning, at tilbuddet skal tages af Tilbudsportalen, og at tilbuddet ikke længere kan indgå i den kommunale forsyning.

Til nr. 14

Socialtilsynslovens § 5, stk. 8, indeholder regler om, hvornår et tilbuds eller en plejefamilies godkendelse bortfalder og som konsekvens heraf derfor ikke længere kan indgå i den kommunale forsyning. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede § 5, *stk. 11, 2. pkt.*, i socialtilsynsloven, at godkendelsen endvidere bortfalder, hvis tilbuddet eller plejefamilien anmoder socialtilsynet herom.

En anmodning om bortfald af en godkendelse skal følges op af, at socialtilsynet fjerner tilbuddet eller plejefamilien fra Tilbudsportalen, hvilket medfører, at plejefamilien eller tilbuddet fra dette tidspunktet ikke kan indgå i den kommunale forsyning. I den forbindelse er det vigtigt, at socialtilsynet sikrer sig, at plejefamilien eller tilbuddet reelt ønsker at ophøre. En plejefamilie eller et tilbud kan således f.eks. i stedet ønske, 98

at pladserne står tomme i en periode, uden at godkendelsen bringes til ophør. Hvis en konkret godkendelse bortfalder på baggrund af en anmodning herom, og plejefamilien eller tilbuddet efterfølgende ønsker at kunne indgå i den kommunale forsyning på ny, vil plejefamilien eller tilbuddet skulle søge om godkendelse af socialtilsynet, og ved godkendelse skal tilbuddet eller plejefamilien indberettes og offentliggøres på Tilbudsportalen.

Til nr. 15

Socialtilsynslovens § 5, stk. 9, indeholder en bemyndigelse til social- og ældreministeren til at fastsætte nærmere regler om socialtilsynets tilrettelæggelse af godkendelsen og socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen og om socialtilsynets afgørelser efter stk. 4. Som en konsekvens af de på hinanden følgende ændringer i socialtilsynslovens § 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 8-14, foreslås det at ændre henvisningen i socialtilsynslovens § 5, stk. 9, som vil blive stk. 12, fra stk. 4 til stk. 5, således at det er tydeligt, at bemyndigelsen også giver mulighed for at fastsætte regler om socialtilsynets afgørelser om anvendelsen af tilbud og plejefamilier, som ikke er godkendt af socialtilsynet, i akutsituationer.

Til nr. 16

Socialtilsynslovens § 5 a indeholder de overordnede betingelser for, at plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, kan godkendes. Dette fremgår således også af overskriften hertil.

Socialtilsynslovens § 6 indeholder derimod regler om den kvalitetsmodel, som socialtilsynet vurderer tilbuddenes kvalitet ud fra.

Da §§ 5 a og 6 således har forskelligt sigte, da de vedrører hhv. godkendelse af plejefamilier og kvaliteten i sociale tilbud, foreslås det at indsætte overskriften ”*Vurdering af kvaliteten*” efter § 5 a, hvorved det tydeliggøres, at socialtilsynets vurdering af sociale tilbuds kvalitet fremgår af den følgende bestemmelse i § 6.

Til nr. 17

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 18, hvor det foreslås, at socialtilsynslovens § 6, stk. 3, ophæves, og § 6, stk. 4 og 5 derfor bliver § 6, stk. 3, og 4, foreslås det at ændre henvisningen i socialtilsynslovens § 6, stk. 2, nr. 5 og 7 fra stk. 4 til stk. 3, således at det er tydeligt, at socialtilsynet ikke fører tilsyn med tilbuddets organisation, ledelse og økonomi, jf. stk. 2, nr. 5 og 7, og §§ 11 a-18 i tilbud, som er omfattet af § 66, stk. 1, nr. 8, i serviceloven.

Til nr. 18

Socialtilsynslovens § 6, stk. 3, indeholder regler om, hvad socialtilsynet skal tage stilling til i forbindelse med vurderingen af, om tilbud omfattet af lovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne økonomiske kvalitet.

Som konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 31, hvor reglerne om socialtilsynets økonomiske tilsyn foreslås samlet i de foreslåede nye §§ 11 a og 11 b i socialtilsynsloven, foreslås det at ophæve det gældende § 6, stk. 3 i socialtilsynsloven. Reglerne vil fremover fremgå af det foreslåede nye § 11 a, stk. 1.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 31.

Til nr. 19

Socialtilsynslovens § 7, stk. 1, 2. og 3. pkt., indeholder regler om, at socialtilsynet, som led i det driftsorienterede tilsyn både skal føre kontrol med forholdene i tilbuddene og indgå i dialog med tilbuddene, og at dialogen skal bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddene. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af § 7, *stk. 1*, i socialtilsynsloven, at *2. og 3. pkt.* ophæves.

Der er alene tale om en teknikalitet, da indholdet af de ophævede to punktummer i stedet foreslås at fremgå, af det foreslåede § 7, stk. 2, i socialtilsynsloven, jf. i lovforslagets § 1, nr. 18.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 20.

Til nr. 20

Socialtilsynslovens § 7 indeholder regler om varetagelsen og tilrettelæggelsen af socialtilsynets opgave med at føre driftsorienterede tilsyn med tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede § 7, *stk. 2*, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet både skal føre kontrol med forholdene i tilbuddet og indgå i dialog med tilbuddet. Dialogen skal

bidrage til at fastholde og udvikle kvaliteten i tilbuddet. Dialog skal føres som led i det løbende driftsorienterede tilsyn og forud for, at der træffes afgørelser.

Med den foreslåede bestemmelse tydeliggøres det i overensstemmelse med, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt, at socialtilsynet har en udtrykkelig forpligtelse til at indgå i dialog med tilbuddene både i forbindelse med godkendelse af og driftsorienteret tilsyn med tilbuddene. Dialogen vil således skulle føres som led i det løbende driftsorienterede tilsyn og forud for, at der varsles om en kommende afgørelse samt forud for, at der træffes afgørelser, herunder afgørelser om iværksættelse af sanktioner og ophør af godkendelse. Dog gælder det som hidtil, at socialtilsynet skal træffe afgørelse om udstedelse af påbud, skærpet tilsyn eller ophør af et tilbuds godkendelse straks, hvis der er pludselig opstået viden eller begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed i tilbuddet.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 21

Socialtilsynslovens § 7, stk. 2, nr. 2, indeholder regler om, at socialtilsynet ved varetagelse af tilsynsopgaven skal indhente relevant information og herunder indhente oplysninger fra tilbuddet, herunder tilbuddets seneste årsrapport, jf. lovens § 12, stk. 4.

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 38, hvorefter det gældende § 12, stk. 4, vil blive stk. 5, foreslås det, at henvisningen hertil i socialtilsynslovens § 7, stk. 2, nr. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 21, vil blive stk. 3, nr. 2, konsekvensændres.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 22

Det fremgår af socialtilsynslovens § 7, stk. 2, nr. 4, at socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynsopgaven skal indhente relevant information, herunder indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, fra de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.

Det følger af det foreslåede § 7, stk. 2, nr. 4, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet ved varetagelsen af tilsynsopgaven vil skulle indhente relevant information, herunder indhente oplysninger om tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, fra de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at socialtilsynet vil kunne indhente nødvendige oplysninger fra kommuner, som har borgere i behandling for alkoholmisbrug efter sundhedslovens § 141. Det er imidlertid ikke alle borgere, som modtager behandling for alkoholmisbrug, som visiteres af kommunen inden opstart af behandlingen. Borgere, som modtager ambulante behandling for et alkoholbehandlingsmisbrug, kan rette henvendelse direkte til et behandlingssted uden forudgående visitation fra kommunen.

Der er således ikke tale om en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen, men alene en ændring der skal sikre, at der ikke er tvivl om, at socialtilsynet kan indhente oplysninger fra kommuner, hvis borgere modtager behandling for et alkoholmisbrug på behandlingsstedet, også selvom der er tale om borgere, der ikke er visiteret af kommunen forud for behandlingen.

Til nr. 23

Socialtilsynslovens § 7 indeholder regler om varetagelsen og tilrettelæggelsen af socialtilsynets opgave med at føre driftsorienterede tilsyn med tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. Som led i socialtilsynets driftsorienterede tilsyn med tilbuddene er det praksis, at socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport. Denne praksis, som også gjaldt før socialtilsynsreformens ikrafttræden i 2014, da tilsynet med tilbuddene blev varetaget af hver enkelt kommune, fremgår dog ikke eksplicit af socialtilsynsloven.

Det følger af den foreslåede § 7, stk. 5, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet udarbejder en tilsynsrapport efter hvert gennemført tilsyn.

Med den foreslåede bestemmelse vil lovgivers forudsætning om udarbejdelse af tilsynsrapport som led i det driftsorienterede tilsyn blive tydeliggjort i socialtilsynsloven i overensstemmelse med gældende praksis.

Tilsynsrapporten vil således skulle udarbejdes i forlængelse af et gennemført tilsyn. Et "tilsyn" vil f.eks. kunne omfatte den situation, hvor socialtilsynet har aflagt ét årligt tilsynsbesøg, jf. det foreslåede § 7, stk. 4, og hvor socialtilsynet ud fra en samlet konkret vurdering af tilbuddets kvalitet finder, at dette er tilstrækkeligt. Et "tilsyn" vil også kunne omfatte den situation, hvor socialtilsynet vurderer, at der er behov for at fokusere på et enkelt tema i kvalitetsmodellen ift. det enkelte tilbud, og hvor dette ikke fordrer et fysisk tilsynsbesøg. Derudover kan et "tilsyn" f.eks. også omfatte den situation, hvor socialtilsynet aflægger flere på hinanden følgende tilsynsbesøg eller har iværksat et intensiveret tilsyn over en længere periode, hvorefter tilsynsforløbet vil skulle afsluttes med en tilsynsrapport.

Tilsynsrapporten vil fortsat skulle indeholde socialtilsynets vurdering af kvaliteten i det enkelte tilbud eller plejefamilie samt øvrige relevante forhold f.eks. stamoplysninger om tilbuddet/plejefamilien, vurdering af kvaliteten inden for alle temaer, kriterier og indikatorer i kvalitetsmodellen, scorerne for hver indikator og på temaniveau, vurdering af tilbuddets økonomiske kvalitet, oplysninger om datakilder, der ligger til grund for kvalitetsvurderingen, samt eventuelle udviklingspunkter for tilbuddets og plejefamiliens kvalitet.

Tilsynsrapporten vil fortsat skulle sendes i faktuel høring i det enkelte tilbud eller plejefamilie. Såfremt tilbuddet eller plejefamilien har bemærkninger til tilsynsrapporten i den faglige høring, vil socialtilsynet skulle vurdere, om det giver anledning til ændringer i tilsynsrapporten og foretage disse, inden den samlede vurdering samt temavurderingerne i tilsynsrapporten herefter skal indberettes og offentliggøres fsva. tilbud på Tilbudsportalen, hvoraf det vil fremgå at tilbuddet har modtaget tilsyn fra Socialtilsynet.

Tilsynsrapporten vil ikke have karakter af en afgørelse i forvaltningslovens forstand, da tilsynsrapporten ikke fastsætter, hvad der er eller skal være ret for det enkelte tilbud. Hvis et udført tilsyn, herunder konklusionen af tilsynsrapporten giver anledning til at iværksætte en sanktion over for tilbuddet eller plejefamilien f.eks. i form af påbud eller skærpet tilsyn, vil dette skulle meddeles tilbuddet eller plejefamilien i en særskilt afgørelse, og socialtilsynet skal i denne forbindelse iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder f.eks. partshøring, samt at afgørelsen skal indeholde en begrundelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 24

Socialtilsynsloven § 8, stk. 1, og § 9 i socialtilsynsbekendtgørelsen indeholder regler om socialtilsynets mulighed for at træffe afgørelse om at iværksætte et skærpet tilsyn over for et tilbud for en periode på højst tre måneder ad gangen. Som led i afgørelsen om skærpet tilsyn, skal socialtilsynet træffe afgørelse om at udstede påbud til tilbuddet, som skal have en indholdsmæssig sammenhæng til de forhold, som har medført afgørelsen om skærpet tilsyn. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Da det efter de gældende regler ikke er muligt at træffe afgørelse om skærpet tilsyn, uden at der som led i afgørelsen skal træffes afgørelse om udstedelse af påbud, foreslås det med ændringen af § 8, *stk. 1*, i socialtilsynsloven, at det gældende *3. pkt.* ophæves.

Den foreslåede ændring vil medføre, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om at iværksætte skærpet tilsyn over for et tilbud, uden at der som led heri skal

træffes afgørelse om udstedelse af ét eller flere påbud. Socialtilsynet vil dog også fortsat kunne sætte et tilbud under skærpet tilsyn samtidig med, at der træffes afgørelse om udstedelse af ét eller flere påbud.

Socialtilsynet skal fortsat forud for en afgørelse om skærpet tilsyn have været i dialog med tilbuddet om de forhold, der ligger til grund for afgørelsen om iværksættelse af skærpet tilsyn, medmindre afgørelsen træffes på baggrund af pludselig opstået viden eller begrundet mistanke om strafbare forhold eller akut risiko for borgernes sikkerhed og sundhed.

En afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn vil som hidtil kunne træffes for en periode på højst tre måneder ad gangen. Det skærpede tilsyn skal tage afsæt i forhold, som det enkelte tilbud har mulighed for at rette op på, og dette skal fremgå af begrundelsen for afgørelsen, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der kræves, for at det skærpede tilsyn kan bortfalde. Perioden for det skærpede tilsyn skal fastsættes på baggrund af en konkret og individuel vurdering af det/de konkrete forholds karakter, og perioden må ikke vare længere, end hvad der skønnes nødvendigt for at rette op på forholdene og under alle omstændigheder ikke vare længere end tre måneder ad gangen. Dette er særligt af hensyn til retssikkerheden for borgerne og tilbuddene. Socialtilsynet kan træffe afgørelse om at forlænge det skærpede tilsyn, hvis forholdene i det enkelte tilbud fortsat gør det nødvendigt.

Såfremt et tilbud ikke kan opfylde de forhold, som har begrundet iværksættelsen af det skærpede tilsyn, vil dette dog ikke nødvendigvis have konsekvenser for tilbuddets mulighed for at bevare godkendelsen. Dette vil være en konkret og individuel vurdering af det/de konkrete forholds karakter i det enkelte tilbud. Det bemærkes i den forbindelse, at såfremt der træffes afgørelse om udstedelse af påbud, og dette ikke kan opfyldes af tilbuddet, vil dette fortsat skulle have den konsekvens, at tilbuddets godkendelse skal bringes til ophør.

En afgørelse om skærpet tilsyn over for et tilbud vil, samtidig med at afgørelsen træffes, skulle indberettes og offentliggøres på Tilbudsportalen, så der skabes gennemsigtighed, og det hermed synliggøres for bl.a. de anbringende og visiterende kommuner, at socialtilsynet har et skærpet fokus på det konkrete tilbuds generelle kvalitet.

En afgørelse om skærpet tilsyn vil kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet, høring og begrundelse for afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25

Socialtilsynslovens § 9 indeholder regler om, at hvert af de fem socialtilsyn skal udarbejde en årsrapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreboligområde, der indgås mellem kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet, jf. servicelovens § 6.

Som en konsekvens af, at reglerne om rammeaftalerne på det sociale område og det almene ældreboligområde med vedtagelsen af lov nr. 1544 af 19. december 2017 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v. og lov om psykologer m.v. (Ændring af reglerne om udvidet lån til betaling af handicapbil, forsøg på det sociale område, stikprøvekontrol af indberetninger til Tilbudsportalen og forenkling af rammeaftalekonceptet samt demensmærkning m.v.) er ændret, så rammeaftalerne indgås hvert andet år, foreslås det i § 9, stk. 1, 2. pkt., i socialtilsynsloven at ændre ”årligt” til ”hvert andet år”.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 26

Socialtilsynslovens § 10 indeholder regler om socialtilsynets videregivelse af oplysninger om bekymrende og u hensigtsmæssige forhold i tilbuddene til de relevante kommuner, som har ansvaret for de enkelte borgere i tilbuddene. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det fremgår af socialtilsynslovens § 10, stk. 2, at bliver socialtilsynet opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, skal socialtilsynet underrette de kommuner, som har visiteret borgere til behandlingsstedet i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1.

Det følger af det foreslåede nyaffattede § 10, stk. 2, i socialtilsynsloven, at hvis socialtilsynet bliver opmærksomt på bekymrende forhold på et behandlingssted, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4, vil socialtilsynet skulle underrette de kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at socialtilsynet har en underretningspligt til kommuner, hvis borgere modtager behandling for alkoholmisbrug på behandlingsstedet, hvor socialtilsynet er blevet opmærksomt på bekymrende forhold.

Det er imidlertid ikke alle borgere, som modtager behandling for alkoholmisbrug, som visiteres af kommunen inden opstart af behandlingen. Borgere, som modtager ambulante behandling for et alkoholbehandlingsmisbrug, kan rette henvendelse direkte til et behandlingssted uden forudgående visitation fra kommunen.

Der er således ikke tale om en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen, men alene en ændring der skal sikre, at der ikke er tvivl om, at socialtilsynet skal underrette alle kommuner, hvis borgere modtager behandling for et alkoholmisbrug på behandlingsstedet, også selvom der er tale om borgere, der ikke er visiteret af kommunen forud for behandlingen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 27

Socialtilsynslovens § 10 indeholder regler om socialtilsynets videregivelse af oplysninger om bekymrende og uhensigtsmæssige forhold i tilbuddene til de relevante kommuner, som har ansvaret for de enkelte borgere i tilbuddene. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede § 10, stk. 3, i socialtilsynsloven, at hvis socialtilsynet får viden om bekymrende forhold i et tilbud, jf. § 4, stk. 1, som er nødvendige og relevante for en anden offentlig myndighed, skal socialtilsynet videregive oplysningerne til denne anden myndighed, herunder oplysninger om, hvorvidt socialtilsynet har taget tilsynsmæssige skridt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet vil være forpligtet til at videregive den viden, som tilsynet er i besiddelse af, om bekymrende forhold i et tilbud og om socialtilsynets tilsynsmæssige skridt i forhold til et tilbud til andre offentlige myndigheder, herunder kommuner og andre tilsynsmyndigheder.

Pligten vil kun omfatte oplysninger, som er relevante og nødvendige for den anden offentlige myndigheds opgavevaretagelse.

Pligten vil endvidere kun omfatte oplysninger, som socialtilsynet kommer i besiddelse af vedrørende bekymrende forhold i et tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven og oplysninger om socialtilsynets tilsynsmæssige skridt.

Bekymrende forhold, som kan være relevante og nødvendige for en anden offentlig myndighed, kan bl.a. være oplysninger om medicinbehandling, mulige overtrædelser af

arbejdsmiljøloven eller den enkelte borgers ophold i tilbuddet. Oplysninger om socialtilsynets tilsynsmæssige skridt omfatter bl.a. iværksatte sanktioner, herunder skærpet tilsyn og påbud samt oplysninger om socialtilsynets intensiverede tilsyn med et tilbud, hvor socialtilsynet er bekymret for den generelle kvalitet.

Generelt gælder det, at videregivelse af oplysninger om identificerbare personer skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Der henvises i den forbindelse til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 28

Socialtilsynslovens § 10, stk. 3, indeholder regler om, at socialtilsynet kan orientere den relevante ansvarlige visiterende eller anbringende kommune om bekymrende forhold vedrørende kommunens opgaver i forhold til den enkelte borger i det enkelte tilbud. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med den foreslåede § 10, stk. 4, i socialtilsynsloven, foretages der udelukkende redaktionelle ændringer med henblik på at tydeliggøre bestemmelsens indhold i overensstemmelse med lovgivers oprindelige hensigt. Forslaget indebærer således ingen indholdsmæssige ændringer.

Bestemmelsen vil dermed fortsat indebære en mulighed, men ikke en pligt for socialtilsynet til at orientere den ansvarlige visiterende eller anbringende kommune om uhenigtsmæssige forhold vedrørende den ansvarlige kommunes opgaver i forhold til den enkelte borger. Der kan f.eks. være tale om, at socialtilsynet i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn bliver af den opfattelse, at kommunen f.eks. ikke har visiteret en borger korrekt, ikke har udleveret relevante dele af handleplanen til tilbuddet, eller ikke fører tilstrækkeligt personrettet tilsyn.

Muligheden for at orientere den ansvarlige, visiterende eller anbringende kommune vedrører uhenigtsmæssige forhold, der relaterer sig til de visiterende kommuners opgaver i forhold til de enkelte borgere i tilbuddet. Forholdene vedrører således ikke det enkelte tilbud. Det vil fortsat være tilbuddet, der er genstand for socialtilsynets tilsyn og afgørelser og ikke den pågældende kommunes myndighedsarbejde.

Socialtilsynets videregivelse af oplysninger til kommunen må aldrig gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt til brug for kommunens indsats over for borgeren. Der skal således i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af de oplysninger, som videregives i forbindelse med orienteringer. Videregivelse af oplysninger om personer skal endvidere ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 og punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 29

Socialtilsynslovens § 11 indeholder regler om, at socialtilsynet skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i de tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med den foreslåede ændring af § 11, stk. 1, *1. pkt.*, i socialtilsynsloven, foretages der udelukkende redaktionelle ændringer og således ingen indholdsmæssige ændringer. Med ændringen præciseres det, at socialtilsynet i hver region skal have en whistleblowerordning, hvor et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt til om bekymrende forhold i tilbud, som er omfattet af socialtilsynets godkendelse og tilsyn. Hvert socialtilsyn skal fortsat have både et telefonnummer og en e-mail, hvor henvendelserne kan rettes anonymt til.

Med den foreslåede ændring af § 11, stk. 1, *2. pkt.*, i socialtilsynsloven, præciseres det, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt, at socialtilsynet skal oplyse beboere, ansatte m.fl. i det enkelte tilbud om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter denne bestemmelses 1. pkt. Det er således ikke kun beboere og ansatte i tilbuddene, som socialtilsynet skal oplyse om muligheden for at rette henvendelse til whistleblowerordningen. Denne oplysningspligt omfatter også øvrige personer som f.eks. pårørende til beboerne. Oplysning om muligheden for at rette henvendelse til whistleblowerordningen kan f.eks. ske ved opslag på en fælles opslagstavle i de enkelte tilbud, på socialtilsynets hjemmeside, i en informationspjece om tilbuddet eller på anden måde, hvor såvel beboere, personale som pårørende og andre har adgang til oplysningerne.

Til nr. 30

Socialtilsynslovens § 11 indeholder regler om socialtilsynets whistleblowerordning, hvortil personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekym-

rende forhold i de tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven. Socialtilsynet har tavshedspligt med hensyn til enhver oplysning, som socialtilsynet får kendskab til i forbindelse med en henvendelse som led i whistleblowerordningen. Socialtilsynet må heller ikke på noget tidspunkt over for tilbuddet eller andre oplyse, at socialtilsynet har modtaget en henvendelse om bekymrende forhold i tilbuddet. Udgangspunktet er således, at der gælder en absolut beskyttelse af whistlebloweren og et forbud mod videregivelse af oplysninger modtaget som led heri. Den person, som har henvendt sig til socialtilsynet kan dog vælge at give samtykke til, at socialtilsynet kan oplyse vedkommendes navn og/eller indholdet af henvendelsen over for tilbuddet eller andre i den udstrækning, som vedkommende giver samtykke til. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede § 11, stk. 5, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet, uden samtykke fra den, der har henvendt sig, jf. stk. 1, kan videregive henvendelsens indhold til en anden offentlig myndighed, hvis indholdet er relevant og nødvendigt for den anden myndigheds opgavevaretagelse.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet vil få mulighed for at videregive oplysninger om, at de har modtaget et whistleblower, samt de oplysninger, som de har modtaget i den sammenhæng, til en anden myndighed uden samtykke fra den person, som har henvendt sig. Det er således kun indholdet i henvendelsen samt oplysningen om, at der er modtaget et whistleblower, som vil kunne videregives uden den pågældende whistleblowers samtykke eller anden behandlingshjemmel.

Muligheden for at videregive indholdet af whistleblowerens henvendelse vil kun gælde for oplysninger, som er relevante og nødvendige for en anden myndigheds opgavevaretagelse. Det kan f.eks. være oplysninger om medicinbehandling, mulige overtrædelser af arbejdsmiljøloven, strafferetlige anliggender m.v.

Hvis socialtilsynet modtager en henvendelse om bekymrende forhold i et tilbud, der indeholder oplysninger, som socialtilsynet efter anden lovgivning er forpligtet til at videregive til anden myndighed, vil disse fortsat skulle videregives under alle omstændigheder.

Generelt gælder det derudover, at videregivelse af personoplysningerne skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen samt til punkt 2.1.3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 31

Socialtilsynslovens § 6, stk. 2, og socialtilsynsbekendtgørelsens §§ 16 og 19 indeholder regler om socialtilsynets godkendelse af de økonomiske forhold i tilbud som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, herunder om socialtilsynets godkendelse af tilbuddenes årsbudgetter. Socialtilsynslovens § 15 indeholder regler om socialtilsynets vurdering af, om de plejefamilier, som er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1, i socialtilsynsloven, har den fornødne økonomiske kvalitet.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om det økonomiske tilsyn henvises til punkt 2.2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

For at sikre et styrket fokus på det økonomiske tilsyn foreslås det at samle de gældende bestemmelser suppleret af nye i de foreslåede nye §§ 11 a og 11 b.

Det følger af det foreslåede § 11 a, stk. 1, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet ved vurderingen af, om de tilbud, som er nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, har den fornødne kvalitet, jf. lovens § 6, stk. 2, nr. 7, vil skulle tage stilling til,

- 1) om tilbuddet er økonomisk bæredygtigt,
- 2) om tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe, og
- 3) om der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi.

At tilbuddet er økonomisk bæredygtigt vil betyde, at tilbuddet også på sigt generelt vurderes at have økonomiske rammer, der sikrer, at tilbuddet kan levere ydelser af den kvalitet, der er aftalt i forhold til den enkelte, og at kunne opfylde økonomiske krav fra tredjemand.

At tilbuddets økonomi giver mulighed for den fornødne kvalitet i tilbuddet i forhold til prisen og i forhold til tilbuddets målgruppe, vil betyde, at der er sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer, og at godkendelsen af metoder, målgrupper m.v. og godkendelsen af økonomien skal ses i sammenhæng.

At der er gennemsigtighed i tilbuddets økonomi vil bl.a. betyde, at økonomien skal være gennemskuelig, så socialtilsynet kan foretage en kvalificeret vurdering af økonomien, og således at kommunerne har mulighed for at gennemskue oplysningerne om tilbuddets økonomi til brug for deres valg af tilbud.

Den foreslåede bestemmelse svarer til det gældende § 6, stk. 2, i socialtilsynsloven, og § 16, stk. 1, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det følger af det foreslåede § 11 a, *stk. 2*, at socialtilsynet som led i vurderingen efter det foreslåede § 11 a, *stk. 1* skal sikre sig,

- 1) at revisor ikke har anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger til årsregnskabet,
- 2) at der ifølge tilbuddets årsbudget er et rimeligt forhold mellem den forventede omsætning og omkostningerne,
- 3) at det private tilbuds soliditetsgrad er rimelig set i forhold til tilbuddets alder og specialiseringsgrad, og
- 4) at tilbuddets budget afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer.

Der er tale om konkrete forhold, som socialtilsynet vil skulle sikre sig er til stede, fordi alle fire forhold hver især er indikatorer for, at tilbuddet kan levere en tilstrækkelig økonomisk kvalitet.

Den foreslåede bestemmelse svarer til det gældende § 16, *stk. 2*, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det følger af det foreslåede nye § 11 a, *stk. 3*, at socialtilsynet som led i sin vurdering af, om private tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, vil skulle vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen og offentliggøre deres vurdering på Tilbudsportalen.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet, som led i sin vurdering af, om private tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, også vil skulle vurdere tilbuddets udgifter til løn til ledelsen og offentliggøre denne vurdering som led i offentliggørelsen af temavurderingerne på Tilbudsportalen, så de anbringende og visiterende kommuner kan anvende oplysningen i deres beslutningsgrundlag, når de skal vælge tilbud til den enkelte borger og således f.eks. i disse overvejelser kan inddrage og overveje lønpakkers betydning og relevans set i forhold til tilbuddets ydelser i øvrigt, herunder kompetencer hos personalet.

Det er centralt, at socialtilsynet i deres vurdering indrømmer det konkrete tilbud en vis margin og tilstræber en så objektiv vurdering som muligt, samt at den offentliggjorte vurdering på Tilbudsportalen opdateres, så den til stadighed er aktuel og retvisende.

Socialtilsynets konkrete vurdering af det private tilbuds ledelses samlede lønpakke vil indebære, at socialtilsynet både skal se på selve lønnen, men også på pension og andre goder. Om den samlede lønpakke henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.3.

Socialtilsynet vil bl.a. i sin vurdering skulle sammenligne ledelsens løn med andre private tilbuds lønomkostninger til deres ledelse. Socialtilsynet kan i den

forbindelse se på de gennemsnitlige lønomkostninger i sammenlignelige tilbud f.eks. tilbud af samme størrelse og til samme målgruppe.

Vurderingen vil skulle indeholde en beskrivelse af, hvad den samlede lønpakke omfatter, og om tilbuddets lønomkostninger til ledelsen vurderes at være rimelige sammenholdt med lignende tilbuds lønomkostninger, eller om lønomkostningerne til ledelsen vurderes at ligge henholdsvis over eller under gennemsnittet.

Socialtilsynets vurdering af tilbuddets samlede omkostninger til løn til ledelse vil ikke have noget retsvirkning ift. tilbuddet. Der er alene tale om en oplysning til visiterende kommuner, som vil kunne anvende oplysningen, når de skal vælge tilbud, og som kan søge yderligere oplysninger på Tilbudsportalen om socialtilsynets vurdering af tilbuddets kvalitet og om tilbuddets omkostningssammensætning via tilbuddets regnskabsnøgletal, jf. oven for punkt 2.2.1.3.3.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.3.3.2.

Det følger af det foreslåede § 11 a, *stk. 4*, at socialtilsynet i sin vurdering af, om tilbuddet har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. socialtilsynslovens § 6, *stk. 2*, nr. 7, vil skulle tage udgangspunkt i de oplysninger, der fremgår af budgetske maet, budget- og regnskabsnøgletal, revisionspåtegninger og de private tilbuds årsregnskaber. Hvis disse oplysninger vurderes ikke at være tilstrækkelige, vil socialtilsynet efter en konkret vurdering kunne indhente supplerende oplysninger hos tilbuddet, driftsherren og revisor.

De nævnte oplysninger bør som udgangspunkt være tilstrækkelige for socialtilsynet til at kunne foretage en vurdering af kvaliteten af tilbuddenes økonomi, og socialtilsynet skal derfor foretage en konkret vurdering af behovet for yderligere oplysninger og ikke anmode om flere eller mere omfattende oplysninger end nødvendigt.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende § 16, *stk. 4*, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det følger af det foreslåede nye § 11 a, *stk. 5*, at hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med tilbuddets kvalitet, vil socialtilsynet skulle bemærke dette i tilsynsrapporten, jf. det foreslåede § 7, *stk. 5*, jf. lovforslagets § 1, nr. 23, og på Tilbudsportalen, jf. socialtilsynslovens § 22, *stk. 2*.

Hvis socialtilsynet vurderer, at et tilbud er uforholdsmæssigt dyrt til kvaliteten sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med tilbuddenes kvalitet, vil socialtilsynet skulle bemærke dette i tilbuddets tilsynsrapport og som led i offentliggørelsen af temavurderingerne på Tilbudsportalen, 112

så det er tydeligt for de anbringende og visiterende kommuner i deres valg af tilbud til den enkelte borger, at pris og kvalitet ikke står mål med hinanden i det konkrete tilbud.

Det er centralt, at socialtilsynet i deres vurdering indrømmer det konkrete tilbud en vis margin og tilstræber en så objektiv vurdering som muligt. Det er desuden vigtigt, at markeringen på Tilbudsportalen fjernes så hurtigt som muligt, når det ikke længere er socialtilsynets vurdering, at tilbuddet er uforholdsmæssigt dyrt.

Vurderingen af om det enkelte kommercielle private tilbud er uforholdsmæssigt dyrt sammenlignet med andre tilbud af samme type og til samme målgruppe og sammenholdt med kvaliteten i tilbuddene vil bl.a. indebære, at socialtilsynet vil skulle se på, hvordan de sammenlignelige tilbuds kvalitet vurderes ift. de enkelte temaer, herunder holdt op imod den fastsatte takst for indsatserne. Socialtilsynet vil i vurderingen bl.a. også kunne se på, hvordan personalesammensætningen og bemanningen er i de sammenlignelige tilbud ift. omkostningerne hertil og ift. tilbuddets specialisering, og de vil kunne se på tilbuddenes udgifter til de fysiske rammer sammenholdt med størrelsen, kvaliteten m.v. heraf. Socialtilsynet vil også kunne anvende tilbuddenes årsbudgetter, da budgettet indgår i vurderingen af tilbuddets økonomi, og det har stor betydning for borgernes trivsel set i forhold til, om tilbuddet kan tilvejebringe de rette ressourcer i tilbuddet til at støtte borgerne.

Der vil for tilbuddet ikke være nogen retsvirkning forbundet med socialtilsynet vurdering og markering af tilbuddet som uforholdsmæssigt dyrt. Der er alene tale om en oplysning til visiterende kommuner, som vil kunne anvende oplysningen, når de skal vælge tilbud, og som kan søge yderligere oplysninger på Tilbudsportalen om socialtilsynets vurdering af tilbuddets kvalitet og om tilbuddets omkostningssammensætning via tilbuddets regnskabsnøgletal, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.3.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.4.

Det fremgår af det foreslåede § 11 b, stk. 1, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet vil skulle godkende tilbuddets årsbudget, jf. § 16, stk. 1, som led i godkendelsen af tilbuddet, jf. § 5, stk. 1, og det driftsorienterede tilsyn, jf. § 7, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende § 19, stk. 1, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det fremgår af det foreslåede § 11 b, stk. 2, at socialtilsynet vil skulle godkende tilbuddets årsbudget, hvis budgettet

1) sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,

- 2) ikke indeholder udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og
- 3) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

Der er tale om en udtømmende liste over absolutte krav til både private og offentlige tilbuds årsbudgetter som betingelse for godkendelse. Det er således et krav, at budgettet opfylder alle tre krav samtidig, for at kunne blive godkendt. Kravene gælder både offentlige og private tilbud.

Den foreslåede bestemmelse svarer med enkelte sproglige ændringer til den gældende § 19, stk. 2, i socialtilsynsbekendtgørelsen, og der er ikke med forslaget tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det fremgår af det foreslåede § 11 b, *stk. 3*, at socialtilsynet som led i godkendelsen af årsbudgettet vil skulle påse,

- 1) at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
- 2) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang,
- 3) at goodwill ikke medregnes, og
- 4) at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter.

Bestemmelsen vil skulle sikre, at tilbuddets udgifter først og fremmest anvendes til indsatsen for tilbuddenes brugere og beboere.

For så vidt angår nr. 4 om afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.4.3.2.

Den foreslåede bestemmelse svarer i udgangspunktet til den gældende § 19, stk. 3, i socialtilsynsbekendtgørelsen. Der er med forslaget ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer.

Det fremgår af det foreslåede nye § 11 b, *stk. 4*, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet til brug for vurderingen af, om tilbuddets udgifter til leje af den faste ejendom, jf. det foreslåede § 11 b, stk. 3, nr. 1, overstiger markedslejen, vil kunne indhente uafhængige valuarvurderinger, som betales af tilbuddet.

Den uafhængige valuarvurdering vil herefter kunne indgå i socialtilsynets samlede vurderingsgrundlag og vil kunne anvendes i forbindelse med vurderingen af markedsleje

for at sikre overensstemmelse mellem de oplysninger, der skal indberettes i budgetske-maet og de regnskabsnøgletal, der skal indberettes på Tilbudsportalen, så de giver mu-lighed for at vurdere tilbuddets budgetoverholdelse.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.3.3.3.

Det fremgår af det foreslåede nye § 11 b, *stk. 5*, at socialtilsynet vil skulle godkende tilbuddets årsbudget i sin helhed, men dog vil kunne afvise at godkende budgettet med henvisning til, at budgettet på baggrund af enkelte poster ikke opfylder kravene i det foreslåede § 11 b, *stk. 2*.

Socialtilsynet vil i forbindelse med gennemgangen af budgettets enkeltposter skulle vur-derer disse op imod tilbuddets godkendelse, herunder den/de målgrupper, som tilbuddet er godkendt til, tilbuddets metoder og indsats m.v. Socialtilsynet vil i den forbindelse ikke kunne pålægge et tilbud at afsætte bestemte beløb til f.eks. kompetenceudvikling, men kan afvise at godkende budgettet, herunder på baggrund af enkeltposter i budgettet som ikke opfylder de ovennævnte tre forhold. Hvis tilbuddet ikke har til hensigt at af-sætte tilstrækkelige midler til f.eks. den påkrævede kompetenceudvikling, vil socialtil-synet i stedet kunne træffe afgørelse om, at godkendelsen til en bestemt målgruppe, som tilbuddet ikke længere vurderes at være kompetent til at behandle, skal ophøre. Der vil således være tale om en ændring af tilbuddets allerede opnåede godkendelse.

Socialtilsynets afvisning af at godkende et tilbuds budget vil være en afgørelse, og so-cialtilsynet skal derfor iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder bl.a. partshøring og begrundelse for afgørelsen. Afgørelserne kan derudover påklages efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det so-ciale område, jf. socialtilsynslovens § 19, *stk. 1*.

Det følger af den foreslåede nye § 11 c, at socialtilsynet ved vurderingen af, om de plejefamilier, som er nævnt i socialtilsynslovens § 4, *stk. 1*, nr. 1, har den fornødne økonomiske kvalitet, jf. lovens § 6, *stk. 2*, nr. 8, vil skulle foretage en overordnet vur-dering af, om plejefamiliens økonomi giver grundlag for en stabil anbringelse.

Forslaget vil medføre, at der fortsat er en økonomisk dimension i tilsynet med plejefa-milierne. Formålet med det økonomiske tilsyn med plejefamilier er at sikre, at plejefa-milien har økonomiske ressourcer til at sikre en stabil anbringelse for det eller de børn og unge, der anbringes hos dem.

Ved socialtilsynets overordnede vurdering af plejefamiliernes økonomi vil socialtilsynet især skulle være opmærksom på, om der er sket eller er risiko for væsentlige ændringer i familiens økonomi, der har betydning for familiens økonomiske situation og forudsæt-ninger for at have den fornødne kvalitet.

Der vil være tale om en overordnet og samlet vurdering af plejefamiliens økonomi og ikke en detaljeret styring af, hvordan plejefamilierne anvender deres disponible indkomst, eller hvordan plejefamilien har indrettet deres økonomi. Det økonomiske tilsyn med plejefamilierne skal således holdes op imod, at der er tale om privatpersoners økonomi.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da den foreslåede bestemmelse svarer til socialtilsynsbekendtgørelsens § 15.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.1.3.1.

Til nr. 32

Socialtilsynslovens § 12, stk. 1, indeholder regler om tilbuddenes oplysningspligt over for socialtilsynet, herunder pligten til at egen drift give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold, der lå til grund for godkendelsen, jf. lovens § 5, stk. 1. Oplysningspligten gælder for sociale tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 1, 1. led, at der efter ”tilbud” indsættes ”og plejefamilier, jf. § 4, stk. 1”. Der er udelukkende tale om en præcisering af gældende ret, således at det er tydeligt, at oplysningspligten over for socialtilsynet både gælder for tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, og for plejefamilier efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1. Der foretages således ingen indholdsmæssige ændringer.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 1, 2. led, at der efter ”godkendelse” indsættes ”eller som er godkendt”. Der er udelukkende tale om en præcisering af, hvad der oprindeligt har været lovgivers hensigt, således at det er tydeligt, at oplysningspligten over for socialtilsynet både gælder i forbindelse med ansøgning om godkendelse, og efter at der er truffet afgørelse om godkendelse af et tilbud eller en plejefamilie.

Til nr. 33

Socialtilsynslovens § 12, stk. 2, indeholder regler om tilbuddenes oplysningspligt over for socialtilsynet, herunder pligten til at oplyse om væsentlige ændringer i tilbuddene. Oplysningspligten gælder for sociale tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, at der efter ”tilbud” indsættes ”og plejefamilier”. Der er udelukkende tale om en præcisering af gældende ret, således at det er tydeligt, at pligten til at oplyse om væsentlige ændringer både gælder for tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, og for plejefamilier efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 1. Der foretages således ingen indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 34

Socialtilsynslovens § 12, stk. 2, indeholder regler om tilbuddenes oplysningspligt over for socialtilsynet, herunder pligten til at oplyse om væsentlige ændringer i tilbuddene. Oplysningspligten gælder for sociale tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1, *1. led*, at tilbud, som er godkendt efter § 5, af egen drift og straks skal give socialtilsynet oplysninger om væsentlige ændringer i forhold, der lå til grund for godkendelsen.

Tilbud og plejefamilier, som er omfattet af socialtilsynsloven, skal således fortsat orientere socialtilsynet om væsentlig ændringer i tilbuddet eller plejefamilien set i forhold til den allerede meddelte godkendelse. Med den foreslåede ændring tydeliggøres det, at orienteringen til socialtilsynet skal ske straks, hvilket er i overensstemmelse med, at oplysningen også straks skal indberettes til Tilbudsportalen, jf. Tilbudsportalsbekendtgørelsens § 8, stk. 3.

Denne oplysningspligt skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 5, stk. 2 og 3, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, hvorefter minimumskravene til et tilbuds hhv. plejefamilie godkendelse vil fremgå af. De oplyste minimumskrav må karakteriseres som centrale oplysninger i forhold til tilbuddets hhv. plejefamiliens godkendelse og ændringer i disse efter, at der er truffet afgørelse om godkendelse, vil altid udgøre en væsentlig ændring.

En væsentlig ændring i forhold til tilbuddets godkendelse kan derudover vedrøre ændringer i økonomien, fragangen af nøglemedarbejdere eller en stigning i antallet af vikarer, som kan medføre manglende personalekompetencer i tilbuddet. For plejefamilier kan bl.a. samlivsophævelse og skilsmisse også udgøre væsentlige ændringer i forhold til godkendelsen. Fælles for ændringerne er, at de vil være relevante i forhold til socialtilsynets vurdering af tilbuddets hhv. plejefamiliens generelle kvalitet samt mulighed for fortsat at bevare godkendelsen.

Med den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 1, 2. led, foretages der udelukkende en redaktionel ændring, således at det er tydeligt, at væsentlige ændringer skal ses i forhold til den allerede meddelte godkendelse, jf. den foreslåede § 5, stk. 2 og 3. Ændringen er udtryk for en præcisering af gældende ret, og der foretages således ingen indholdsmæssige ændringer.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 35

Det fremgår af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 3, at tilbud, der er godkendt efter § 5, efter anmodning skal give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der i henhold til sundhedslovens § 141, stk. 1, har visiteret borgere til behandlingsstedet.

Det følger af den foreslåede ændring af § 12, stk. 2, nr. 3, i socialtilsynsloven, at tilbud, der er godkendt efter § 5, efter anmodning vil skulle give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har borgere, som modtager behandling på behandlingsstedet.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at tilbud vil give socialtilsynet oplysninger om hvilke kommuner der har borgere i behandling for alkoholmisbrug på det pågældende behandlingssted.

Det er imidlertid ikke alle borgere, som modtager behandling for alkoholmisbrug, som visiteres af kommunen inden opstart af behandlingen. Borgere, som modtager ambulante behandling for et alkoholbehandlingsmisbrug, kan rette henvendelse direkte til et behandlingssted uden forudgående visitation fra kommunen.

Der er således ikke tale om en indholdsmæssig ændring af bestemmelsen, men alene en ændring der vil skulle sikre, at der ikke er tvivl om, at behandlingsstedet skal give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har borgere i behandling for alkoholmisbrug på det pågældende behandlingssted, også selvom der er tale om borgere, der ikke er visiteret af kommunen forud for behandlingen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 36

Socialtilsynslovens § 12, stk. 2, indeholder regler om tilbuddenes oplysningspligt over for socialtilsynet, herunder pligten til at oplyse om væsentlige ændringer i tilbuddene. Oplysningspligten gælder for sociale tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Som en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 37, foreslås et nyt nr. 5 indsat i § 12, stk. 2, i socialtilsynsloven, foreslås det at tilføje et ”og” i § 12, stk. 2, nr. 4.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 37

Socialtilsynslovens § 12, stk. 1 og 2, indeholder regler om, at tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, er forpligtet til at give socialtilsynet en række oplysninger, som er nødvendige for socialtilsynet i forbindelse med socialtilsynets godkendelse og driftsorienterede tilsyn. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede § 12, stk. 2, nr. 5, i socialtilsynsloven, at tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, af egen drift og uden unødigt ophold, skal give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet samt om, hvorvidt andre tilsynsyndigheder har foretaget tilsynsmæssige skridt over for tilbuddet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, forpligtes til af egen drift til at orientere socialtilsynet om bekymrende forhold og hændelser i det enkelte tilbud. Dette omfatter også en pligt til af egen drift at orientere socialtilsynet om tilsynsmæssige skridt fra andre myndigheder, herunder fra andre tilsyn.

Tilbuddet vil skulle orientere socialtilsynet uden unødigt ophold, hvilket betyder, at det skal ske, så hurtigt, som det er praktisk muligt.

Pligten omfatter kun oplysninger, som vedrører bekymrende forhold eller hændelser i det enkelte tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, og oplysninger om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt. Bekymrende forhold eller hændelser kan bl.a. være oplysninger om, at der ikke er de rette kompetencer til stede i tilbuddet, at der opleves en stigning i vikarforbruget, at der opleves en stigning i magtanvendelser, at ledelsen anvender økonomiske midler uforsvarligt m.v. Oplysninger om andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt omfatter bl.a. iværksatte sanktioner samt oplysninger om intensiveret tilsyn med forhold, som den anden tilsynsmyndighed er bekymret for.

Generelt gælder det, at videregivelse af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Der henvises i øvrigt til punkt 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af lovforslagets forhold til databeskyttelseslovgivningen samt til punkt 2.1.3.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 38

Socialtilsynslovens § 12, stk. 1 og 2, indeholder regler om, at tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven, er forpligtet til at give socialtilsynet en række oplysninger, som er nødvendige for socialtilsynet i forbindelse med socialtilsynet godkendelse og driftsorienterede tilsyn. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.3.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye § 12, stk. 3, at tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, tilbuddets revisor og tilbuddets driftsherre vil skulle

- 1) give socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuds samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomi, og
- 2) efter anmodning give socialtilsynet supplerende økonomioplysninger for tilbud og koncerner og koncernlignende konstruktioner, hvis socialtilsynet vurderer, at de indberettede oplysninger ikke er fyldestgørende, eller er i tvivl, om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynet vil kunne stille spørgsmål til indberettede oplysninger og indhente supplerende oplysninger hos tilbud, revisor eller driftsherre, herunder den kommunale eller regionale forvaltningsansvarlige, hvis socialtilsynet ikke vurderer, at indberettede oplysninger er fyldestgørende eller er i tvivl om, hvorvidt oplysningerne er i overensstemmelse med de faktiske forhold i tilbuddet. Forslaget skal sikre socialtilsynet de relevante og nødvendige oplysninger om tilbuddenes samt koncerners og koncernlignende konstruktioners økonomioplysninger.

Hvis anmodningen fra socialtilsynet om supplerende økonomioplysninger ikke efterkommes, vil det på baggrund af en konkret vurdering af de økonomiske forhold i det enkelte tilbud kunne medføre, at der iværksættes sanktioner over for tilbuddet. Dette kan f.eks. være i tilfælde af, at socialtilsynet vurderer, at der er en grundlæggende tvivl om de økonomiske forhold i det enkelte tilbud.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 39

Socialtilsynslovens § 12, stk. 4, indeholder regler om, at tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal udarbejde en årlig rapport om tilbuddets virksomhed.

Årsrapporten indeholder bl.a. en række økonomiske nøgletal om tilbuddet, jf. socialtilsynsbekendtgørelsens § 20. Om uddybning vedr. de økonomiske nøgletal henvises til punkt 2.2.1.1 og punkt 2.2.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af de foreslåede ændringer i § 12, stk. 4, i socialtilsynsloven, der med lovforslagets § 1, nr. 38, vil blive stk. 5, at det kommer til at fremgå eksplicit af bestemmelsen, at den årlige rapport bl.a. vil skulle indeholde økonomiske nøgletal fra tilbuddets seneste årsregnskab.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 40

Socialtilsynslovens § 12, stk. 5, indeholder en bemyndigelse til social- og ældreministeren til at fastsætte nærmere regler om tilbuddenes oplysningspligt efter socialtilsynslovens § 12, stk. 1-4.

I overensstemmelse med lovforslagets § 1, nr. 39, følger det af de foreslåede ændringer af § 12, stk. 5, i socialtilsynsloven, der med lovforslaget § 1, nr. 38, vil blive stk. 6, at det kommer til at fremgå eksplicit af bestemmelsen, at bemyndigelsen til ministeren også omfatter bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om tilbuddenes årlige rapport om tilbuddenes virksomhed efter socialtilsynslovens § 12, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 39.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 41

Det fremgår af servicelovens § 66, stk. 3, at døgninstitutioner for børn og unge efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 7, skal være kommunale, regionale eller selvejende institutioner, der skal have driftsaftale med en kommune eller en region. Andre sociale tilbud er frit stillet med hensyn til valg af virksomhedsform. Om gældende ret i øvrigt henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.5.1.

Det følger af den foreslåede nye § 12 b i socialtilsynsloven, at det fremover vil være en betingelse for socialtilsynets godkendelse af private tilbud som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, at tilbuddene er oprettet som selvejende institution, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

Formålet med forslaget er at understøtte socialtilsynets mulighed for at føre et effektivt tilsyn med tilbuddenes økonomi, og at sikre bedre gennemsigtighed i

tilbuddenes økonomi. Det er således kendetegnet for de nævnte virksomhedsformer i modsætning til personligt ejede virksomheder, at der enten er klar adskillelse mellem ejers og tilbuddets økonomi, eller at der ikke er en ejerkræds, men at tilbuddet er selvejende.

Forslaget vil medføre, at tilbud oprettet som personligt ejede virksomheder ikke vil kunne godkendes af socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 1. For tilbud efter serviceloven vil det betyde, at tilbuddene dermed ikke vil kunne indgå i kommunernes forsyning, jf. servicelovens § 4, stk. 3, og socialtilsynslovens § 5, stk. 2. For alkoholbehandlingssteder efter sundhedslovens § 141 vil det betyde, at kommunalbestyrelsen ikke kan tilvejebringe tilbud om alkoholbehandling på alkoholbehandlingssteder oprettet som personligt ejede virksomheder, jf. sundhedslovens § 141, stk. 6, og socialtilsynslovens § 5, stk. 3.

Kravet om oprettelse som selvejende institution, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar vil gælde både for tilbud, som godkendes af socialtilsynet efter lovens ikrafttræden, og for tilbud, som ved lovens ikrafttræden allerede er godkendt af socialtilsynet.

For at sikre allerede godkendte private tilbud, som er oprettet som personligt ejet virksomhed, en hensigtsmæssig tid til at overgå til en anden af de nævnte virksomhedsformer, foreslås det med lovforslagets § 3, stk. 2 og 3, at indrømme allerede godkendte private tilbud, som drives i form af en personligt ejet virksomhed, en periode fra den 1. januar 2022 og frem til den 31. december 2024 til foretage og gennemføre de nødvendige handlinger.

Hvis et allerede godkendt privat tilbud, som drives i form af en personligt ejet virksomhed, ikke opfylder kravet til virksomhedsform, jf. den foreslåede § 12 b, inden for det foreslåede tidsrum, vil godkendelsen bortfalde med virkning fra den 1. januar 2025, uden at der forud herfor vil skulle træffes afgørelse herom. Bortfald af godkendelsen vil derfor heller ikke kunne påklages.

For personligt ejede virksomheder, som inden lovens ikrafttræden den 1. januar 2022 har indgået aftaler med kommuner, hvad end der er tale om generelle aftaler om drift af tilbud eller aftaler om køb af en eller flere enkeltpladser, der har en tidsmæssig udstrækning, så de ikke kan nå at blive opsagt til ophør inden 31. december 2024, fastsættes en undtagelsesordning, som vil betyde, at virksomheden vil skulle omlægges senest på det tidspunkt, hvor aftalerne kan ophøre.

For personligt ejede virksomheder, der er godkendt inden lovens ikrafttræden, henvises til forslagets § 3, stk. 2 og 3, samt bemærkningerne dertil.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede nye § 12 c, at private tilbud, jf. den foreslåede nye § 12 b, på Tilbudsportalen skal oplyse om ejerforholdene i tilbuddet, herunder om tilbuddet er helt eller delvist ejet fra udlandet. Dette gælder dog ikke for tilbud oprettet som selvejende institutioner, da disse, som det fremgår af punkt 2.2.5.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger, ikke har en ejerkreds.

Der henvises i øvrigt i punkt 2.2.5.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 42

Socialtilsynslovens § 13, stk. 1, indeholder regler om, at private tilbud, som ikke er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber, skal have en vedtægt. § 13, stk. 2, indeholder nærmere regler om, hvad vedtægten skal indeholde, og stk. 3 indeholder regler om, at socialtilsynet skal påse, at vedtægten opfylder kravene i stk. 2.

Som en konsekvens af den foreslåede § 12 b i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 41, hvorefter tilbud underlagt socialtilsynet ikke længere vil kunne oprettes som personligt drevne virksomheder, følger det af den foreslåede ændring af § 13, stk. 1, i socialtilsynsloven, at det fremover alene vil komme til at fremgå af bestemmelsen, at private tilbud, jf. den foreslåede § 12 b, skal have en vedtægt.

Det fremgår af lovforslagets § 3, stk. 4, at kravet om vedtægt trods ændringen ikke gælder for private tilbud, der er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber. For disse gælder de hidtidigt gældende regler. Forslaget vil således ikke medføre indholdsmæssige ændringer. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 41, og punkt 2.2.5.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 43

Socialtilsynslovens § 14, indeholder regler om bestyrelser i tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om tilbuddenes bestyrelser henvises til punkt 2.2.5.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede § 14, stk. 1, i socialtilsynsloven, at private tilbud, jf. den foreslåede nye § 12 b, skal have en bestyrelse, der er sammensat på følgende måde:

1) Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder, og

2) tilbuddets medarbejdere skal være repræsenteret med mindst ét medlem i bestyrelsen, som vælges af og blandt tilbuddets medarbejdere.

Med tilbuddets leder menes den øverste ansvarlige for den daglige drift af det samlede tilbud.

Vurderingen af bestyrelsesmedlemmernes uafhængighed af lederen vil bl.a. indebære en konkret vurdering af det pågældende bestyrelsesmedlems relation til lederen. Vurderingen vil skulle hvile på en samlet vurdering af forholdet mellem lederen og bestyrelsesmedlemmerne, og er ikke alene et formelt spørgsmål om familierelationer.

Forslaget vil medføre, at en større del af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængig af lederen, end det er tilfældet efter gældende regler, hvor der alene er krav om, at mindst ét medlem af bestyrelsen skal være uafhængig af lederen.

Det følger af det foreslåede § 14, *stk. 2*, tilbuddets leder ikke må have stemmeret i bestyrelsen.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da det svarer til den gældende bestemmelse i socialtilsynslovens § 14, *stk. 1*.

Det følger af det foreslåede § 14, *stk. 3*, at følgende personer ikke vil kunne være medlem af bestyrelsen:

- 1) Personer, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet.
- 2) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder.
- 3) Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, jf. nr. 1, eller for fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.
- 4) Ansatte i ledende stillinger hos personer, jf. nr. 1, eller i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, jf. nr. 2.

Da det fremgår af den gældende § 5 i socialtilsynsloven, at tilbud, der søger om godkendelse af socialtilsynet, skal opfylde betingelserne i socialtilsynslovens §§ 6 og 12-18, vil socialtilsynet i forbindelse med godkendelse af nye tilbud som hidtil skulle sikre sig, at kravene til bestyrelsessammensætningen er opfyldt. Socialtilsynet vil til brug for denne vurdering kunne anmode tilbuddet om supplerende oplysninger, hvis det er relevant og nødvendigt. Socialtilsynet vil endvidere i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn skulle påse, at kravene til bestyrelsessammensætningen er opfyldt, og såfremt

dette ikke er tilfældet, bør socialtilsynet gå i dialog med tilbuddet herom, og socialtilsynet vil derudover også kunne træffe afgørelse om iværksættelse af sanktioner, herunder udstedelse af påbud til tilbuddet.

For at sikre en hensigtsmæssig tid for private tilbud til at indrette sig på de nye krav til bestyrelsens sammensætning foreslås det med lovforslagets § 3, stk. 4, at de nye krav, jf. den foreslåede § 14 i socialtilsynsloven skal gælde fra 1. januar 2022, og at den samlede bestyrelse i alle private tilbud, som er omfattet af den foreslåede § 12 b, vil skulle opfylde kravene i den foreslåede § 14 med virkning fra den 1. januar 2025.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 44

De gældende krav til private tilbuds bestyrelser følger af socialtilsynslovens § 14, hvor det fremgår, at bestyrelsen skal sammensættes, så lederen og dennes nærtstående ikke kan udgøre flertallet i bestyrelsen, og så der er mindst ét medlem, der er uafhængigt af lederen. Lederen må derudover ikke have stemmeret i bestyrelsen. Socialtilsynet kan endvidere kun godkende tilbud oprettet som aktieselskab eller anpartsselskab, hvis selskabet har en bestyrelse, der opfylder disse betingelser. Der gælder ikke krav om tilstedeværelsen af en bestyrelse i enkeltmandsvirksomheder. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om bestyrelsessammensætning henvises til punkt 2.2.5.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede § 14 a i socialtilsynsloven, at personer, der inden for de seneste fem år har været ansat som leder af eller været medlem af bestyrelsen for et tilbud, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af godkendelsen, jf. § 5, stk. 10, ikke må ansættes som leder af eller indgå i bestyrelsen for tilbud, som er godkendt eller som søger om godkendelse af socialtilsynet.

Hvis et tilbud således er ophørt før eller efter lovens ikrafttræden på baggrund af socialtilsynets afgørelse herom, vil den foreslåede bestemmelse medføre, at eksempelvis den tidligere leder af dette tilbud ikke vil kunne opnå ansættelse som leder af et andet tilbud inden for en periode af 5 år fra det tidspunkt, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophøret. Det samme vil gælde for det ophørte private tilbuds bestyrelsesmedlemmer.

Bestemmelsen vil gælde for ledere og bestyrelsesmedlemmer i private tilbud, som er omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, jf. også den foreslåede § 12 b i socialtilsynsloven, og som ansættes i ledelsen eller indtræder i bestyrelsen fra og med lovens ikrafttræden.

Tilbuddets leder vil omfatte den øverste ansvarlige leder for den daglige drift af det samlede tilbud.

Bestemmelsen vil alene finde anvendelse i de helt særlige og få tilfælde, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af tilbuddets godkendelse, som efter de gældende regler kan ske, hvis et tilbud ikke længere opfylder betingelserne for at være godkendt, og dermed ikke har den fornødne generelle kvalitet, som ledelsen og bestyrelsen har det overordnede ansvar for at sikre, jf. ovenfor. Forud for en sådan afgørelse forudsættes det som hidtil, at der har pågået en dialog med tilbuddet, herunder med ledelsen og/eller bestyrelsen af tilbuddet med mulighed for at rette op på og kommentere på de forhold, som vil ligge til grund for et eventuelt ophør af godkendelsen. Afgørelsen vil skulle opfylde de gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger, herunder indeholde begrundelse for afgørelsen.

Bestemmelsen vil, jf. lovforslagets foreslåede § 3, stk. 5, have virkning fremadrettet og vil således gælde for ledere, der ansættes, eller bestyrelsesmedlemmer, der udpeges, fra og med lovens ikrafttræden. Dette vil gælde, uanset om socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af tilbuddet før eller efter lovens ikrafttræden. Bestemmelsen vil således f.eks. ikke medføre, at bestyrelsesmedlemmer vil skulle udtræde af andre private tilbuds bestyrelser, som de allerede er indtrådt i, før socialtilsynets afgørelse om ophør af godkendelse.

Det vil være op til det konkrete tilbud, hvor den pågældende person ønsker ansættelse som leder eller indtræden i bestyrelsen, at undersøge, om den pågældende person har været leder af eller har indgået i bestyrelse af et andet privat tilbud, som socialtilsynet har bragt til ophør inden for de seneste fem år. Tilbuddet vil i den forbindelse bl.a. kunne anmode om en tro og love erklæring fra den pågældende om, hvorvidt personen har været ansat som leder eller været medlem af en bestyrelse i et tilbud, som er bragt til ophør af socialtilsynet inden for de seneste fem år. Tro og love erklæringen vil herefter kunne indgå i det samlede beslutningsgrundlag.

Da den foreslåede bestemmelse i § 14 a i socialtilsynsloven vil udgøre en betingelse for at blive og forblive godkendt, jf. den gældende § 5 i socialtilsynsloven, vil tilbuddets manglende overholdelse af den foreslåede bestemmelse kunne medføre, at socialtilsynet vil kunne anvende sanktionsmulighederne i socialtilsynsloven, herunder udstedelse af påbud og ophør af tilbuddets godkendelse. Socialtilsynet vil i medfør heraf også skulle påse, at den foreslåede bestemmelse er overholdt i forbindelse med nye tilbud, der søger om godkendelse fra og med lovens ikrafttræden og i forbindelse med det driftsorienterede tilsyn med allerede godkendte tilbud. Socialtilsynet vil i den forbindelse skulle lægge den information, som tilbuddet oplyser til grund for vurderingen heraf. Det vil

således være op til det enkelte private tilbud at oplyse og godtgøre, at tilbuddet opfylder kravet i bestemmelsen.

Til nr. 45

Socialtilsynslovens § 15 indeholder regler om socialtilsynets særlige opgaver ift. tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, der er oprettet som fonde. § 15, stk. 6, indeholder regler om, at socialtilsynets tilsyn med tilbud, der er oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, ud over de opgaver, som følger af socialtilsynslovens § 7-11 og 16-18, omfatter

- 1) om fondens økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med vedtægterne og med grundlaget for godkendelsen, og
- 2) om fonden efterlever lovgivningens krav om regnskabsaflæggelse og revision.

Som følge af de nye opgaver, socialtilsynet får i medfør af de foreslåede nye §§ 11 a og b i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 41, og forpligtelsen for socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 12 a, stk. 2 og 3, til at føre tilsyn med, at tilbuddene indhenter straffeattester for medarbejdere og ledere, følger det af den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 15, stk. 6, at socialtilsynets tilsyn med tilbud, der er oprettet som fonde, der er godkendt af socialtilsynet efter § 5, stk. 1, ud over socialtilsynets opgaver efter §§ 7-10, 11 a-11b og 12 a, stk. 2 og 3 og 16-18 omfatter tilsyn med,

- 1) om fondens økonomiske dispositioner er i overensstemmelse med vedtægterne og med grundlaget for godkendelsen, og
- 2) om fonden efterlever lovgivningens krav om regnskabsaflæggelse og revision.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynets opgaver ift. tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, ud over de særlige opgaver ift. fonde, fortsat er de samme som ift. andre typer af tilbud.

Til nr. 46

Socialtilsynslovens § 16, stk. 1, indeholder regler om, at tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal udarbejde et årsbudget, som skal godkendes af socialtilsynet. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter henvises til punkt 2.2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af de foreslåede ændringer af socialtilsynslovens § 16, stk. 1, at tilbud som nævnt i § 4, stk. 1, nr. 2-4, i socialtilsynsloven med undtagelse af tilbud efter § 66, stk. 1, nr. 8, i serviceloven, der søger om godkendelse, eller som er godkendt af socialtilsynet, som grundlag for godkendelsen og det driftsorienterede tilsyn efter socialtilsynsloven vil skulle udarbejde et årsbudget for varetagelsen af opgaverne efter serviceloven,

der skal godkendes af socialtilsynet, jf. den foreslåede § 11 b i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 41.

Forslaget vil medføre en præcisering af, at efterskoler, frie fagskoler og frie grundskoler med kostafdeling, som er godkendt af socialtilsynet som anbringelsessted, jf. socialtilsynslovens § 5, fordi de har mere end 8 pladser til anbringelse af børn eller unge efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, ikke som andre tilbud efter socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, vil skulle udarbejde årsbudget, som skal godkendes af socialtilsynet. Det skyldes, at socialtilsynet, jf. socialtilsynslovens § 6, stk. 4, som med lovforslagets § 1, nr. 18, vil blive stk. 3, ikke fører tilsyn med disse tilbuds organisation, ledelse og økonomi.

Forslaget vil desuden medføre, at det præciseres, at socialtilsynets godkendelse af tilbuddenes årsbudgetter sker efter den foreslåede nye § 11 b i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 41.

Til nr. 47

Socialtilsynsbekendtgørelsens § 17, stk. 1 og 2, indeholder regler om grundlaget for udarbejdelse af de årsbudgetter, som tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, skal udarbejde og have godkendt, jf. socialtilsynslovens § 16, stk. 1.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter henvises til punkt 2.2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye § 16, stk. 2, i socialtilsynsloven, at tilbuddenes årsbudgettet, jf. socialtilsynslovens § 16, stk. 1, vil skulle udarbejdes med udgangspunkt i grundlaget for tilbuddets beregning af takster, jf. regler fastsat i medføre af servicelovens § 174, stk. 3, og de indtægts- og omkostningstyper, der fremgår af beregningsgrundlaget. Ud over de indtægts- og omkostningstyper, der indgår i grundlaget for beregning af takster vil årsbudgettet skulle indeholde oplysninger om andre indtægter.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da den foreslåede bestemmelse svarer til de gældende bestemmelser i socialtilsynsbekendtgørelsens § 17, stk. 1 og 2. Tilbuddenes årsbudgetter vil således fortsat skulle udarbejdes med udgangspunkt i grundlaget for beregning af tilbuddets takster.

Til nr. 48

Socialtilsynslovens § 16, stk. 2, indeholder regler om koncerner og koncernlignende konstruktioners udarbejdelse af en koncernnote. For en nærmere beskrivelse af gældende regler om private og offentlige tilbuds regnskaber og budgetter henvises til punkt 2.2.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af socialtilsynslovens § 16, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 47, vil blive stk. 3, at der for koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. den foreslåede § 2 a i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, ud over årsbudget for de enkelte tilbud, jf. § 16, stk. 1, i socialtilsynsloven vil skulle udarbejdes en koncernnote med udgangspunkt i de enkelte enheders budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder vil skulle fremgå.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da det alene præciseres, at koncernnoten skal udarbejdes med udgangspunkt i de enkelte enheders budgetter.

Til nr. 49

Socialtilsynsbekendtgørelsens § 19, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 41, vil blive indarbejdet i socialtilsynsloven som § 11 b, stk. 2, indeholder regler om, at socialtilsynet skal godkende private og offentlige tilbuds årsbudget, hvis budgettet

- 1) sikrer den nødvendige sammenhæng mellem den faglige indsats og de afsatte økonomiske ressourcer,
- 2) ikke indeholder poster uvedkommende for tilbuddets virksomhed, og
- 3) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af offentlige midler.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om private og offentlige sociale tilbuds konkrete omkostninger henvises til punkt 2.2.3.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede nye § 16 b, i socialtilsynsloven, at private tilbud inden iværksættelsen af større reparationer og vedligehold af tilbuddets faste ejendom vil skulle forelægge disse til socialtilsynets godkendelse.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynet vil skulle forelægges og godkende private tilbuds større vedligehold og reparationer af den faste ejendom, inden disse iværksættes. Det vil således være det enkelte private tilbud, som vil skulle forelægge vedligeholdelses- eller reparationsopgaven for socialtilsynet, herunder oplysninger om opgavens omfang og omkostningerne forbundet hermed i det tilfælde, hvor opgaven har en sådan karakter og et sådant omfang, at den må karakteriseres som ”større”.

Vurderingen af om opgaven må anses for ”større” vil indebære en konkret vurdering af opgavens omfang og omkostninger forbundet hermed holdt op imod tilbuddets økonomi. I vurderingen vil også kunne indgå, om opgaven vil medføre grundlæggende eller større ændringer af tilbuddets inden- og udendørs indretning og faciliteter f.eks. i form af større ombygninger af eksisterende fysiske rammer, nye/større tekniske installationen i eksisterende bade-, køkken- og opholdsrum m.v., etablering af særlige faciliteter for fritids- og sportsaktiviteter m.v.

Socialtilsynet vil på baggrund af forelæggelsen fra det private tilbud skulle foretage en konkret vurdering af, om formålet med vedligeholdelses- eller reparationsopgaven, og om den reelt vil komme brugerne og borgerne i det enkelte tilbud til gavn.

Socialtilsynet vil derudover også skulle se på, om opgavens omfang og omkostning har en substantiel størrelse i forhold til tilbuddets økonomi, eller om det f.eks. vil medføre, at tilbuddet ikke længere vil være økonomisk bæredygtigt. Socialtilsynet vil på baggrund af den konkrete vurdering af opgavens omfang og omkostning holdt op imod tilbuddets økonomi skulle træffe afgørelse om, hvorvidt vedligeholdelses- eller reparationsopgaven kan godkendes og dermed igangsættes eller ej. Det forudsættes, at socialtilsynet oplyser sagen fuldt ud, inden der træffes afgørelse, herunder ved at bede om yderligere oplysninger fra tilbuddet og gå i dialog med tilbuddet om opgaven, således at tilbuddet har mulighed for at oplyse, om opgaven f.eks. har en akut karakter eller er begrundet i andre legitime forhold.

Socialtilsynets afgørelse om iværksættelse af større vedligehold og reparationer, vil skulle begrundes, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der ligger til grund for socialtilsynets vurdering. Afgørelsen vil endvidere kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen skal iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 50

Socialtilsynslovens § 16, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 47, vil blive stk. 3, indeholder regler om koncerner og koncernlignende konstruktioners udarbejdelse af en koncernnote med udgangspunkt i de enkelte enheders budgetter, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernen eller den koncernlignende konstruktionens enkelte enheder skal fremgå.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler vedrørende koncerner og koncernlignende konstruktioner henvises til punkt 2.2.4.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye § 17, stk. 2, i socialtilsynsloven, at der for koncerner og koncernlignende konstruktioner, jf. det foreslåede § 2 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, med udgangspunkt i årsregnskaberne for koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, jf. § 17, stk. 1, vil skulle udarbejdes en koncernnote, hvoraf bl.a. pengestrømmene mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder skal fremgå.

Forslaget vil medføre, at koncerner og koncernlignende konstruktioner vil få pligt til at udarbejde en koncernnote med udgangspunkt i de private tilbuds årsregnskaber. Koncernnoten vil skulle synliggøre den faktisk foretagne samhandel mellem koncernens eller den koncernlignende konstruktions enkelte enheder, så revisor og socialtilsynet vil kunne sikre, at samhandlen ikke sker til en overpris ift. markedsprisen. Koncernnoten vil skulle beskrive de koncernforbundne (interne) handler, hvilket vil omfatte de enkelte transaktioner imellem enhederne inden for koncernen. De enkelte koncernnoter vil skulle beskrive, hvilken post der er tale om f.eks. leje af bygninger eller lønomkostninger til vikarer og beløbets størrelse.

Koncernnoten skal kunne danne grundlag for, at revisor og socialtilsynet kan vurdere, om koncerninterne handler er sket på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter, jf. punkt 2.2.4.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.4.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 51

Socialtilsynslovens § 18, indeholder regler om revision af regnskaber for private tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om revision af de sociale tilbud regnskaber henvises til punkt 2.2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede nye § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, at revisor ved den afsluttende revision af regnskaber, jf. § 18, stk. 1, blandt andet vil skulle påse:

- 1) at regnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende regler,
- 2) at regnskabet ikke afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget,
- 3) at regnskabet ikke indeholder udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed,
- 4) at regnskabet ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler,
- 5) at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis,

- 6) at de økonomiske nøgletal oplyst af tilbuddet i tilbuddets årsrapport, jf. § 12, stk. 5, er i overensstemmelse med tilbuddets regnskab,
- 7) at udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedslejen),
- 8) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang,
- 9) at der ikke i regnskabet er medregnet goodwill, og
- 10) at afregninger mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis afregningerne var sket mellem uafhængige parter.

Forslag vil, jf. det foreslåede § 18, stk. 3, nr. 2, medføre, at revisor fra og med årsregnskabet for 2022 for private tilbud skal vurdere, om det enkelte tilbuds årsregnskab afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget.

At afvigelsen skal være ”væsentlig” vil indebære en konkret vurdering af det enkelte private tilbuds årsregnskab holdt op imod tilbuddets godkendte budget, og hvor afvigelsen skal være af et sådan omfang, at det f.eks. vurderes, at budgettet ikke har været retvisende for tilbuddets økonomi.

Hvis revisor på baggrund af en konkret vurdering af det enkelte tilbuds årsregnskab holdt op imod tilbuddets godkendte budget kommer frem til, at tilbuddets årsregnskab afviger i væsentlig grad fra det godkendte budget, vil revisor skulle anføre det i revisionspåtegningen og i den foreslåede revisortjekliste, jf. lovforslagets § 1, nr. 54, nedenfor. Revisor vil derudover have pligt til at oplyse socialtilsynet om forholdet, jf. den gældende § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, da oplysningen om den væsentlige afvigelse mellem tilbuddets årsregnskab og budget kan have betydning for socialtilsynets vurdering af, om tilbuddet opfylder betingelserne for at være godkendt. Revisor vil som led i orienteringen til socialtilsynet skulle oplyse, om revisor vurderer, at der er legitime forhold i tilbuddet, som kan begrunde den væsentlige afvigelse samt, revisors vurdering af årsagen/årsagerne til den væsentlige afvigelse.

Socialtilsynet vil som følge af orienteringen om den væsentlige afvigelse fra revisor, skulle foretage en vurdering af, om den væsentlige afvigelse giver anledning til at tage tilsynsmæssige skridt.

Forslaget vil derudover ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da det foreslåede § 18, stk. 3, i øvrigt svarer til § 4, stk. 2, i revisionsbekendtgørelsen.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Socialtilsynslovens § 18 og revisionsbekendtgørelsen indeholder regler om revision af regnskaber for private tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om revision af de sociale tilbud regnskaber henvises til punkt 2.2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede § 18, stk. 5, i socialtilsynsloven, at revisor efter anmodning vil skulle give socialtilsynet supplerende oplysninger og vurderinger, hvis socialtilsynet anmoder herom.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynet får mulighed for at anmode revisor om supplerende oplysninger og vurderinger, hvis socialtilsynet efter en konkret vurdering finder det nødvendigt f.eks. i det tilfælde, hvor revisorpåtegningen eller protokollen ikke opfylder reglerne i socialtilsynsloven eller revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet mangler centrale oplysninger eller vurderinger.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 53

Socialtilsynslovens § 18 og revisionsbekendtgørelsen indeholder regler om revision af regnskaber for private tilbud, jf. socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4. Det fremgår af § 2 i revisionsbekendtgørelsen, at revisionen af tilbuddenes regnskaber skal foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionskik, og at revisor skal foretage både finansiel revision og forvaltningsrevision.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om revision af de sociale tilbud regnskaber henvises til punkt 2.2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af det foreslåede § 18, stk. 7, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet vil kunne kræve, at tilbuddet udpeger en anden revisor, hvis revisor gentagne gange ikke har opfyldt kravene i revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet af andre årsager generelt vurderer, at revisionspåtegningerne ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi.

Forslaget vil medføre, at socialtilsynet vil kunne træffe afgørelse om, at et privat tilbud skal udpege en anden revisor. En sådan afgørelse vil bl.a. være relevant i det tilfælde, hvor revisoren gentagne gange ikke på tilfredsstillende måde opfylder kravene til revisionen i henhold til revisionsbekendtgørelsen, eller hvis socialtilsynet af andre årsager vurderer, at revisionspåtegningen og protokollen ikke kan lægges til grund for socialtilsynets vurdering af tilbuddets økonomi. Det vil endvidere være relevant i det tilfælde, hvor revisor i øvrigt tilsidesætter sine pligter som revisor, herunder god revisorskik.

Socialtilsynets påbud om, at et privat tilbud skal udpege en anden revisor, vil være en afgørelse, som vil skulle begrundes, så det er tydeligt for tilbuddet, hvad der ligger til grund for socialtilsynets vurdering. Afgørelsen vil endvidere kunne påklages efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 10, ligesom socialtilsynet forud for afgørelsen vil skulle iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og partshøring.

Tilsidesætter det private tilbud socialtilsynets afgørelse eller af andre årsager ikke ønsker at efterkomme socialtilsynets påbud om at udpege en anden revisor, bør socialtilsynet gå i dialog med tilbuddet herom og også foretage en konkret vurdering af, om den manglende udpegning af en anden revisor f.eks. indebærer, at tilbuddet ikke vurderes til at have den fornødne økonomiske kvalitet, eller at socialtilsynet i særlig grad bliver bekymret for de økonomiske forhold i tilbuddet, hvilket vil medføre, at socialtilsynet vil kunne anvende de anførte sanktionsmuligheder i socialtilsynsloven, herunder skærpet tilsyn samt i sidste instans ophør af godkendelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 54

Socialtilsynslovens § 18, stk. 5, indeholder regler om, at social- og ældreministeren kan fastsætte nærmere regler om revisionens tilrettelæggelse og indhold.

For en nærmere beskrivelse af gældende regler om revision af de sociale tilbud regnskaber henvises til punkt 2.2.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det følger af den foreslåede ændring af § 18, stk. 5, som med lovforslagets § 1, nr. 53, vil blive stk. 9, at ministerens bemyndigelse vil blive udvidet til at omfatte fastsættelse af nærmere regler om, at revisor skal afgive en erklæring om opfyldelsen af § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven på et særskilt skema, som vil skulle indgå i revisionsprotokollen og fremsendes til socialtilsynet.

Forslaget vil medføre, at revisor på et standardiseret skema vil skulle erklære sig om sin gennemgang af og bemærkninger til de forhold, som er oplistet i det foreslåede nye § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 51.

Skemaet vil blive en del af revisionsprotokollatet til årsregnskabet, som vil skulle fremsendes til socialtilsynet.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 55

Socialtilsynslovens § 18 g, indeholder regler om socialtilsynets tilsyn med økonomien i foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service. Overskriften før bestemmelsen lyder ”Budget og regnskab”.

Det foreslås, at *overskriften* før § 18 g affattes ”Økonomisk tilsyn”.

Forslaget vil medføre et fokus på § 18 g som bestemmelser om økonomisk tilsyn og ikke alene om udarbejdelse af budget og regnskab.

Til nr. 56

Socialtilsynsbekendtgørelsens § 28, stk. 1 og 2, indeholder regler om socialtilsynets godkendelse af budgetter for foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service.

Det følger af det foreslåede nye § 18, *stk. 2*, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet vil skulle godkende foreningens eller den private virksomheds årsbudget, hvis budgettet

- 1) ikke indeholder udgifter uvedkommende for foreningens eller den private virksomheds varetagelse af funktionen som arbejdsgiver i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service og
- 2) giver mulighed for ansvarlig forvaltning af de overførte tilskud til varetagelse af arbejdsgiverfunktionerne.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da bestemmelsen svarer til det gældende § 28, *stk. 1*, i socialtilsynsbekendtgørelsen.

Det følger af det foreslåede nye § 18, *stk. 3*, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet som led i godkendelsen af årsbudgettet vil skulle påse,

- 1) at vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, og
- 2) at goodwill ikke medregnes.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da bestemmelsen svarer til det gældende § 28, *stk. 2*, i socialtilsynsbekendtgørelsen.

Til nr. 57

Socialtilsynslovens § 18 g, *stk. 2*, indeholder regler om indsendelse af reviderede årsregnskaber for foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i serviceloven.

Det følger af den foreslåede ændring af § 18 g, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 56, vil blive stk. 4, i socialtilsynsloven, at foreninger og private virksomheder, der er godkendt efter socialtilsynslovens § 18 b, stk. 1, vil skulle indsende deres reviderede årsregnskaber til socialtilsynet til orientering umiddelbart efter revisionens afslutning.

Forslaget vil medføre, at foreningerne og de private virksomheder ikke længere vil skulle udarbejde særskilte årsregnskaber for deres aktiviteter i forhold til varetagelsen af arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i serviceloven og sende dette til socialtilsynet. Samtidig vil forslaget medføre, at socialtilsynet får indsigt i den samlede økonomi i foreningerne og de private virksomheder.

Til nr. 58

Det fremgår af § 19, stk. 2, i socialtilsynsloven, at klage over socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelsen af et tilbud, jf. § 5, stk. 7, og om ophør af godkendelsen af en forening eller en privat virksomhed, jf. § 18 b, stk. 4, 1. pkt., har opsættende virkning. Gør særlige forhold det påkrævet, kan socialtilsynet eller Ankestyrelsen træffe afgørelse om at iværksætte afgørelsen straks. Socialtilsynets afgørelse efter 2. pkt. kan ikke indbringes for Ankestyrelsen.

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 7-13, hvorved det foreslås at ændre socialtilsynslovens § 5 på flere punkter, herunder ved at indsætte nye stykker i bestemmelsen, foreslås det at ændre henvisningen i socialtilsynslovens § 19, stk. 2, fra § 5, stk. 7, til § 5, stk. 10, således at det er tydeligt, at klage over socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelsen af et tilbud, jf. socialtilsynslovens § 5, stk. 7, der med lovforslagets § 1, nr. 12, vil blive stk. 10, har opsættende virkning.

Til nr. 59

I socialtilsynsloven fremgår der ikke eksplicit en forpligtelse for socialtilsynene til at koordinere og samarbejde med andre myndigheder og tilsyn i relation til tilbud omfattet af socialtilsynsloven. Dette har dog været lovgivers oprindelige hensigt, og det fremgår således af bemærkningerne, jf. Folketingstidende 2012-13, A, L 205 som fremsat, side 18, at det forudsættes, at socialtilsynet koordinerer og samarbejder med tilsyn, der foretages efter andre lovgivninger. Herudover bør en tilsynsmyndighed, i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik, gøre en anden tilsynsmyndighed opmærksom på bekymrende forhold, der hører under en denne myndigheds område.

Det følger af den foreslåede § 20 a, i socialtilsynsloven, at socialtilsynet i relevant omfang skal samarbejde med andre myndigheder og tilsyn med henblik på koordination af tilsynet med tilbuddene, jf. § 4, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at socialtilsynet i relevant omfang vil skulle samarbejde med andre offentlige myndigheder i relation til tilbuddene, herunder andre tilsynsmyndigheder, som fører tilsyn efter anden lovgivning.

Pligten til at samarbejde i relevant omfang vil indebære, at socialtilsynet vil skulle samarbejde med andre offentlige myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder i relation til tilbuddene, når det er relevant. Socialtilsynet skal således bl.a. gå i dialog med og inddrage den eller de relevante myndigheder, når det vedrører forhold i tilbud, som ikke udelukkende er relevant for socialtilsynet i det driftsorienterede tilsyn. Det kan f.eks. være i forhold til medicinbehandling, mulige overtrædelser af arbejdsmiljøloven, magtanvendelser m.v., hvor det vil være relevant at koordinere tilsynsindsatsen med en anden offentlig myndighed, herunder anbringende eller visiterende kommune samt anden tilsynsmyndighed. Koordineringen med den anden myndighed vil skulle sikre, at de forskellige myndigheder, herunder tilsynsmyndigheder samarbejder og således har en fælles hensigt om at kvalificere kvaliteten i tilbuddene. Forslaget vil derudover skulle sikre, at socialtilsynet får det bedst kvalificerede og oplyste grundlag i tilsynet med det konkrete tilbud. Derudover vil den eller de myndigheder, som socialtilsynet samarbejder med, også få et bedre oplysningsgrundlag.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.3.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 60

Socialtilsynslovens § 23, stk. 1, indeholder en overordnet bestemmelse om, at socialtilsynets drift finansieres af kommunerne efter objektive kriterier, jf. § 23, stk. 2, og ved opkrævning af omkostningsbaserede takster for godkendelse og driftsorienteret tilsyn, jf. stk. 3 og 4. Bestemmelsen er ikke længere tidssvarende, da socialtilsynets drift også kan finansieres på anden måde end ved objektiv finansiering og opkrævning af takst f.eks., jf. § 23, stk. 5, på grundlag af en aftale om varetagelse af andre opgaver end de opgaver, der fremgår af socialtilsynslovens § 2.

Det foreslås, at § 23, *stk. 1*, i socialtilsynsloven ophæves.

Forslaget vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer, da bestemmelsen ikke har noget selvstændigt indhold.

Til nr. 61

Det følger af socialtilsynslovens § 23, stk. 2, at opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med generelt godkendte plejefamilier og kommunale plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, finansieres af de kommuner, hvor det enkelte socialtilsyn godkender og fører tilsyn, jf. § 2, stk. 2 og 3, efter objektive kriterier.

Som en konsekvens af, at reglerne om plejefamilier blev ændret med vedtagelsen af Lov nr. 1530 om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge og ligningsloven (Mere kvalitet i plejefamilier) af 18. december 2018, hvorefter kommunale plejefamilier blev erstattet af plejefamilietyperne ”almene plejefamilier”, ”forstærkede plejefamilier” og ”specialiserede plejefamilier” foreslås det i socialtilsynslovens § 23, stk. 2, som med lovforslagets § 1, nr. 61, vil blive stk. 1, at ”generelt godkendte plejefamilier og kommunale” udgår.

Til nr. 62

Socialtilsynslovens § 23, stk. 5, indeholder regler om finansiering af socialtilsynets varetagelse af andre opgaver for kommuner, regionsråd eller tilbud end de opgaver, der fremgår af § 2. I disse tilfælde dækkes omkostningerne hertil af den pågældende kommune eller det pågældende regionsråd eller tilbud på grundlag af den konkrete aftale.

Det følger af den foreslåede ændring af § 23, stk. 5, i socialtilsynsloven, som med lovforslagets § 1, nr. 60, bliver stk. 4, at der indsættes en henvisning til § 18, stk. 6, som med lovforslagets § 1, nr. 60 bliver stk. 5. Henvisningen betyder, at det ikke kun er kommuner, regioner eller tilbud, der kan indgå aftale med socialtilsynet om varetagelse af andre opgaver, end de opgaver, der er nævnt i socialtilsynslovens § 2, og hvor omkostningerne derfor dækkes af opdragsgiver ifølge aftale.

Med henvisningen til stk. 5, præciseres det, at dette også er tilfældet, når socialtilsynet på vegne af Udlændingestyrelsen udfører tilsyn med indkvarteringssteder, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Til nr. 63

Det følger socialtilsynslovens § 23, stk. 7, at socialtilsynet i 2014 og 2015 kan indregne udgifter til etablering af tilsynsvirksomheden afholdt inden lovens ikrafttræden i de objektive finansieringsandele, jf. stk. 2. Som en konsekvens af, at lovens § 23, stk. 1 ophæves med lovforslaget § 1, nr. 60, foreslås det at ændre henvisningen i socialtilsynslovens § 23, stk. 7, som med lovforslagets § 1, nr. 60, vil blive stk. 6, fra stk. 2 til stk. 1, således at det er tydeligt, at opgaverne i forbindelse med godkendelse af og tilsyn med plejefamilier, jf. § 4, stk. 1, nr. 1, i socialtilsynsloven finansieres efter objektive kriterier af de kommuner, hvor det enkelte socialtilsyn godkender og fører tilsyn, jf. § 2, stk. 2 og 3.

Til nr. 64

Socialtilsynslovens § 23, stk. 8, indeholder en bemyndigelse til social- og ældreministeren til at fastsætte regler om finansieringen, herunder om opkrævning og beregning af finansieringsandelene samt om indregning af etableringsudgifter, jf. § 23, stk. 7. Som en konsekvens af, at lovens § 23, stk. 1, ophæves med lovforslaget § 1, nr. 60, foreslås det at ændre henvisningen i socialtilsynslovens § 23, stk. 8, som med lovforslagets § 1, nr. 60, vil blive stk. 7, fra stk. 7 til stk. 6, således at det er tydeligt, at de etableringsudgifter, der kan fastsættes regler om, er dem som følger af socialtilsynslovens § 23, stk. 7, der som følge af lovforslagets § 1, nr. 60, vil blive stk. 6.

Til nr. 65

Socialtilsynslovens § 24 indeholder regler, som beskriver Socialstyrelsens rolle i forhold til de fem socialtilsyn. Socialstyrelsens funktion i den forbindelse betegnes ”auditfunktionen” og består i løbende at understøtte og følge socialtilsynenes godkendelses- og tilsynspraksis. Socialstyrelsen udarbejder som led i rollen som auditfunktion en årlig rapport om socialtilsynenes virksomhed, som indeholder fakta og nøgletal om socialtilsynenes aktiviteter. For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til punkt 2.1.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Med den foreslåede § 24, stk. 1, i socialtilsynsloven, præciseres det, at Socialstyrelsens opgave i forhold til socialtilsynene er løbende at følge og understøtte socialtilsynene i udførelsen af deres opgave med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialstyrelsens opgave i forhold til at følge og understøtte socialtilsynenes praksis har til formål at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, så det sikres, at godkendelses- og tilsynsopgaven varetages på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

I bestemmelsen er der overladt et råderum til Socialstyrelsen, således at Socialstyrelsen selv løbende vil skulle vurdere, hvordan socialtilsynene bedst kan understøttes og følges i udførelsen af deres opgave. Socialstyrelsen har forskellige muligheder for at understøtte en ensartet og kvalificeret praksis i de fem socialtilsyn. Opgaven med at følge tilsynenes praksis omsættes gennem løbende analyse- og evalueringsaktiviteter f.eks. faglige undersøgelser, stikprøver, audits eller interviews, der har til formål at belyse tilsynspraksis med særligt fokus på ensartethed.

Opgaven med at understøtte socialtilsynenes praksis omsættes gennem udviklings-, implementerings- og formidlingsaktiviteter, der har til formål at understøtte en systematisk, ensartet og faglig kompetent tilsynspraksis, fx gennem netværk, løbende ledelsesdialog, faglige vejledninger, temadage, fagkonferencer samt udarbejdelse og løbende opdatering af en webbaseret håndbog for tilsynsførende.

Det følger af den foreslåede § 24, *stk. 2*, i socialtilsynsloven, at socialtilsynene, efter beslutning fra Socialstyrelsen, skal deltage i de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Socialstyrelsen vil kunne beslutte, hvilke af de aktiviteter, som Socialstyrelsen iværksætter i kraft af deres rolle som auditfunktion, som socialtilsynene vil skulle deltage i.

Aktiviteterne vil skulle have til formål at sikre, at godkendelses- og tilsynsopgaven varetages på en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent måde.

Aktiviteterne, som socialtilsynene vil skulle deltage i, hvis Socialstyrelsens auditfunktion beslutter det, vil bl.a. kunne omfatte deltagelse i faglige og praksiskoordinerende netværk, implementering af nye regler, auditforløb, interviews, fagkonferencer, praksisbesøg m.v.

Antallet og omfanget af aktiviteter med obligatorisk deltagelse vil kunne variere over tid, da dette vil bero på socialstyrelsens konkrete vurdering af, hvad der skønnes nødvendigt for at sikre en ensartet, systematisk og fagligt kompetent praksis på et givent tilsynsfagligt område.

Socialstyrelsen vil skulle tilrettelægge aktiviteterne således, at der tages hensyn til socialtilsynets kerneopgave med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn. Socialtilsynene vil derfor som udgangspunkt skulle inddrages i planlægningen af, hvordan de understøttende aktiviteter mest hensigtsmæssigt kan tilrettelægges.

Socialstyrelsen vil også fortsat, på baggrund af det foreslåede § 24, *stk. 1*, skulle afholde fagligt understøttende aktiviteter, som ikke nødvendigvis vil være obligatoriske at deltage i, for og i samarbejde med socialtilsynene.

Socialstyrelsen vil som led i den løbende monitorering skulle følge op på socialtilsynenes deltagelse i aktiviteterne samt offentliggøre vurderingen heraf i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, som fremgår af det foreslåede nye *stk. 4* i socialtilsynslovens § 24.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede bestemmelse i § 24, *stk. 3*, i socialtilsynsloven, er en videreførelse af den gældende § 24, *stk. 2*, i socialtilsynsloven, som foreslås videreført uændret. Socialtilsynene vil således fortsat skulle tilvejebringe og indsende de oplysninger, som Socialstyrelsen anmoder om.

Socialstyrelsen vil som hidtil ikke have adgang til oplysninger om privatpersoners forhold i videre omfang, end hvad der følger af principperne i databeskyttelseslovgivningen, herunder principperne om proportionalitet og relevans. Såfremt at der måtte indgå personoplysninger i det materiale, som styrelsen måtte anmode et socialtilsyn om, skal socialtilsynet derfor som udgangspunkt anonymisere disse.

Det følger af den foreslåede § 24, *stk. 4, 1. pkt.*, i socialtilsynsloven, at Socialstyrelsen hvert år offentliggør en rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af den gældende § 24, *stk. 1, 2. pkt.*, i socialtilsynsloven, som foreslås videreført uændret. Socialstyrelsen vil således fortsat skulle udarbejde og offentliggøre en årlig rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Det følger af den foreslåede § 24, *stk. 4, 2. pkt.*, i socialtilsynsloven, at årsrapporten bl.a. vil skulle indeholde en status på de fem socialtilsyns virksomhed i det seneste år og vil skulle vise udviklingen i socialtilsynenes opgave med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, *stk. 1.*

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, som det også er tilfældet i dag, bl.a. vil skulle indeholde en status på de fem socialtilsyns virksomhed i det forgangne år samt vise udviklingen i socialtilsynenes opgave med at godkende og føre tilsyn med sociale tilbud og plejefamilier over de seneste år.

Det følger af den foreslåede § 24, *stk. 4, 3. pkt.*, i socialtilsynsloven, at årsrapporten særligt skal fokusere på at vurdere, om de enkelte socialtilsyns praksis er med til at opfylde lovens formål, jf. § 1, og om der er områder, hvor socialtilsynene har en uensartet praksis.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed vil skulle være et særligt fokus på at vurdere, om de fem socialtilsyn opfylder socialtilsynslovens formål, jf. socialtilsynslovens § 1, hvorefter socialtilsynet skal have en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent varetagelse af opgaven med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbuddene. Som led heri vil årsrapporten særligt skulle behandle, om de enkelte socialtilsyn har en uensartet praksis i forhold til udvalgte tilsynsfaglige områder, da dette har en central betydning ift. retssikkerheden for tilbuddene og borgerne. Afrapporteringen i Socialstyrelsens årsrapport skal baseres på Socialstyrelsens formålsbestemte analyser og følgeaktiviteter, der dokumenterer en uensartet praksis på tværs af socialtilsynene. Endvidere kan Socialstyrelsen i sin vurdering inddrage veldokumenterede og efterprøvede eksempler på en

uensartet praksis fra anden side, eksempelvis fra tilbuds/plejefamiliers interesseorganisationer, andre tilsynsmyndigheder, fagcentre i Socialstyrelsen, Ombudsmanden eller andre relevante organisationer

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af den foreslåede § 24, *stk.* 5, i socialtilsynsloven, at kommunalbestyrelsen, jf. lovens § 2, *stk.* 2, vil skulle behandle Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed, jf. § 24, *stk.* 4, på et møde, senest tre måneder efter, at rapporten er offentliggjort.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den enkelte kommunalbestyrelse, som er ansvarlig for det enkelte socialtilsyns opgavevaretagelse, jf. lovens § 2, *stk.* 2, vil være forpligtet til at behandle Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed på et kommunalbestyrelsesmøde. Der foreslås således et delegationsforbud i forhold til kommunalbestyrelsens behandling af rapporten, dvs. at kommunalbestyrelsen ikke kan overlade behandlingen til et udvalg eller til den kommunale forvaltning.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at sikre overholdelsen af gældende lovgivning. Det findes derfor hensigtsmæssigt, at Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed vil blive behandlet politisk i den enkelte kommunalbestyrelse.

Kravet vil indebære, at der vil skulle ske en aktiv politisk drøftelse af Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed med fokus på, om det enkelte socialtilsyns opgavevaretagelse og sagsbehandling er tilfredsstillende og i overensstemmelse med socialtilsynslovens formål, herunder om de fem socialtilsyn varetager godkendelses- og tilsynsopgaven på en ensartet måde, eller om der i den enkelte kommune eller i flere kommuner i fællesskab bør iværksættes tiltag til forbedringer heraf.

Kommunalbestyrelsens behandling af årsrapporten vil skulle ske senest tre måneder efter, at den årlige rapport er offentliggjort.

Der stilles ikke krav om opfølgning på mødebehandlingen i form af f.eks. tilbagemelding til Social- og Ældreministeriet eller Socialstyrelsen på resultatet af kommunalbestyrelsens behandling. Opfølgningen gøres herved til et anliggende i den enkelte kommune, herunder i forhold til en beslutning om, hvorvidt der på baggrund af mødebehandlingen skal iværksættes initiativer til forbedring og ensartning af det enkelte socialtilsyns opgavevaretagelse. Social- og Ældreministeriet vil dog bl.a. kunne indhente oplysninger om beslutninger og forventninger vedrørende udviklingen på det sociale område efter retssikkerhedslovens § 83 og anmode den ansvarlige kommunalbestyrelse og om oplysninger dokumenter herom efter § 63 i lovbekendtgørelse nr. 47 15. januar 2019 om kommunernes styrelse (herefter kommunestyrelsesloven).

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det følger af det foreslåede § 24, *stk. 6*, i socialtilsynsloven, at social- og ældreministeren efter inddragelse af Socialstyrelsen bemyndiges til at fastsætte regler for socialtilsynenes udførelse af opgaven med at godkende og føre tilsyn med tilbud, jf. § 4, *stk. 1*, herunder om formen og tilrettelæggelsen af denne, for at sikre, at socialtilsynene opfylder lovens formål, jf. § 1, og har en systematisk, ensartet, uvildig og fagligt kompetent godkendelses- og tilsynspraksis.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at social- og ældreministeren vil kunne udstede regler om socialtilsynenes udførelse af deres godkendelses- og tilsynsopgaven inden for rammerne af de til enhver tid gældende regler.

Den foreslåede bestemmelse vil blive anvendt til at fastsætte regler på bekendtgørelsesniveau om formen, tilrettelæggelsen og udførelse af socialtilsynet opgave med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med tilbud, som er omfattet af socialtilsynsloven.

Reglerne vil særligt være relevante at udstede på områder, hvor der er behov for at styrke ensartetheden af socialtilsynenes godkendelses- og tilsynspraksis på tværs af de fem socialtilsyn. Reglerne vil f.eks. også være relevante at udstede i de tilfælde, hvor lovgivningen overlader en bred faglig skønsmæssig ramme til socialtilsynet, og hvor der således kan være behov for rammesætte dette skøn. Det kan f.eks. være regler om centrale elementer af socialtilsynenes opgavevaretagelse som f.eks. dele af dialogforpligtelsen eller det risikobaserede tilsyn.

Reglerne vil skulle udarbejdes efter inddragelse af Socialstyrelsen.

Omfanget og karakteren af reglerne vil kunne variere i forhold, i det dette til enhver tid vil afhænge af udviklingen i praksis og hvilke opmærksomhedspunkter, det giver anledning til, f.eks. i forhold til uensartet eller usystematisk tilsynspraksis, som konstateres på baggrund af aktiviteter, henvendelser m.v.

Socialtilsynene vil være forpligtede til at implementere, forankre og følge de regler, som udstedes i medfør af bemyndigelsen, i deres praksis med at godkende og føre driftsorienteret tilsyn med sociale tilbud.

Socialstyrelsen vil som led i den løbende monitorering skulle følge op på, om reglerne implementeres og følges samt offentliggøre en vurdering heraf i Socialstyrelsens årlige rapport om socialtilsynenes virksomhed.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Serviceovens § 4, stk. 4, indeholder regler om, at kommunen, i tilfælde, hvor der er et akut behov for at placere en borger, og der ikke kan findes et egnet godkendt tilbud, kan anvende et tilbud i op til tre uger, uden at tilbuddet er godkendt af socialtilsynet. Socialtilsynet skal orienteres om anvendelsen af det ikkegodkendte tilbud. Socialtilsynet kan, når særlige grunde taler for det, træffe afgørelse om, at det ikkegodkendte tilbud kan anvendes i yderligere tre uger.

Det følger af den foreslåede § 4, stk. 4, 2. pkt., i serviceoven, at socialtilsynet straks skal orienteres om den akutte anvendelse af et tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet.

Den visiterende eller anbringende kommune vil således fortsat skulle orientere socialtilsynet om, at kommunen har truffet afgørelse om at anvende et ikkegodkendt tilbud i op til tre uger på grund af et akut behov for at visitere eller anbringe en borger, hvor det ikke har været muligt at finde et egnet, godkendt tilbud.

Med den foreslåede ændring vil det blive tydeliggjort, at orienteringen til socialtilsynet vil skulle ske straks. Denne oplysningspligt til socialtilsynet skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 5, stk. 6, i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 8, hvorefter socialtilsynet, når særlige grunde taler for det, kan træffe afgørelse om, at forlænge anvendelsen af tilbuddet, som ikke er godkendt, med yderligere tre uger. Herefter skal den pågældende borger visiteres til et egnet, godkendt tilbud.

Bestemmelsens anvendelsesområde vil således ikke med den foreslåede ændring blive udvidet. Bestemmelsen vil således fortsat kun kunne anvendes i de situationer, hvor kommunen har et akut behov for at placere i et tilbud, og hvor der enten er behov for, at kommunen opretter et særligt tilbud, som kan godkendes af socialtilsynet, eller for at der bliver en ledig plads i et eksisterende egnet tilbud.

De særlige grunde, som kan begrunde socialtilsynets forlængelse af en perioden på tre uger med yderligere tre uger, vil fortsat også f.eks. kunne være, at etablering af et egnet tilbud er i gang, og at der er maksimalt tre uger, til det kan tages i brug, eller at kommunen med sikkerhed ved, at der inden for tre uger vil blive en ledig plads i et egnet, godkendt tilbud.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår forudsætningsvist af servicelovens § 5, stk. 8, at kommunerne har mulighed for at indgå driftsaftaler med andre kommuners tilbud, regionale tilbud eller private tilbud forstået som generelle aftaler om drift af det pågældende tilbud. I § 5, stk. 8, betegnes en driftsaftale som en ”generel aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn”.

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.5.1.

Det følger af den foreslåede ændring af servicelovens § 5, stk. 8, at den type aftaler mellem kommuner og tilbud fremover vil skulle betegnes ”driftsaftaler”.

Forslaget vil medføre en mere hensigtsmæssig og konsistent begrebsanvendelse og vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer. Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, samt § 2, nr. 5 og 6.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af servicelovens § 14, stk. 2, at det kun er de tilbud, som er registreret i Tilbudsportalen, der kan indgå i kommunalbestyrelsens forsyning.

Tilbud og socialtilsyn har bl.a. efter socialtilsynsbekendtgørelsens § 3, stk. 4, §§ 13 og 18 og § 20, stk. 3, samt Tilbudsportalsbekendtgørelsen §§ 9 og 10 pligt til at indberette en række oplysninger på Tilbudsportalen.

Af servicelovens § 14, stk. 4, fremgår det, at Socialstyrelsen gennemfører stikprøvekontrol med oplysninger om tilbuddene på Tilbudsportalen. Socialstyrelsens stikprøvekontrol indebærer en kontrol af, om oplysningerne om tilbuddene i Tilbudsportalen er i overensstemmelse med de faktiske forhold, og om oplysningerne om tilbuddene i Tilbudsportalen er indberettet i overensstemmelse med Tilbudsportalens systematik.

Det følger af den foreslåede § 14, stk. 4, nr. 1, i serviceloven, at Socialstyrelsens stikprøvekontrol også omfatter, at tilbud og plejefamilier, som skal være registreret i Tilbudsportalen, jf. stk. 2, også har indberettet de oplysninger, som tilbuddene og plejefamilierne er forpligtet til.

Med den foreslåede bestemmelse præciseres det, hvad der oprindeligt har været lovgivers intention, og hvad der har været praksis i Socialstyrelsen. Det foreslåede nr. 1 præciserer således, at Socialstyrelsen også kan føre stikprøvekontrol med, at tilbud og plejefamilier har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til efter de til enhver tid gældende regler.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Serviceovens § 14, stk. 5, indeholder regler om, at Socialstyrelsen som led i stikprøvekontrollen med oplysninger om tilbuddene på Tilbudsportalen kan udstede påbud til et tilbud, hvis tilbuddets oplysninger på Tilbudsportalen ikke stemmer overens med de faktiske forhold eller ikke er indberettet i overensstemmelse med Tilbudsportalens systematik. Hvis tilbuddet ikke følger påbuddet inden for fire uger, kan Socialstyrelsen markere dette på Tilbudsportalen, jf. serviceovens § 14, stk. 6.

Det følger af den foreslåede § 14, stk. 5, nr. 1, i serviceoven, at Socialstyrelsen også kan udstede påbud til et tilbud eller en plejefamilie, hvis tilbuddet eller plejefamilien ikke har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til.

Med den foreslåede bestemmelse præciseres det, hvad der oprindeligt har været lovgivers intention, og hvad der har været praksis i Socialstyrelsen. Det foreslåede nr. 1 præciserer således, at Socialstyrelsen kan træffe afgørelse om påbud til et tilbud eller en plejefamilie, når tilbuddet eller plejefamilien ikke har indberettet de oplysninger, som de er forpligtet til efter de til enhver tid gældende regler.

Hvis tilbuddet eller plejefamilien ikke opfylder påbuddet inden for fristen og dermed ikke har indberettet de påkrævede oplysninger, kan Socialstyrelsen i sidste ende træffe afgørelse om markering i Tilbudsportalen, jf. serviceovens § 14, stk. 6. Markeringen offentliggøres i Tilbudsportalen i tilknytning til tilbuddets side.

Socialstyrelsens iværksættelse af påbud til et tilbud og markering i Tilbudsportalen er afgørelser. Socialstyrelsen skal derfor forud for en sådan afgørelse iagttage gældende forvaltningsretlige regler og grundsætninger om f.eks. proportionalitet og begrundelse.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.1.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår forudsætningsvist af servicelovens § 66, stk. 3, at kommunerne har mulighed for at indgå driftsaftaler med andre kommuners tilbud, regionale tilbud eller private tilbud forstået som generelle aftaler om drift af det pågældende tilbud. I § 66, stk. 3, betegnes en driftsaftale som en ”aftale”.

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.5.1.

Det følger af den foreslåede ændring af servicelovens § 66, stk. 3, at den type aftaler mellem kommuner og tilbud fremover vil skulle betegnes ”driftsaftaler”.

Forslaget vil medføre en mere hensigtsmæssig og konsistent begrebsanvendelse og vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer. Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, samt § 2, nr. 2 og 6.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår forudsætningsvist af servicelovens § 148 a, stk. 2, at kommunerne har mulighed for at indgå driftsaftaler med andre kommuners tilbud, regionale tilbud eller private tilbud forstået som generelle aftaler om drift af det pågældende tilbud. I § 148 a, stk. 2, betegnes en driftsaftale som en ”aftale om anvendelse af samtlige pladser i tilbuddet og om tilsyn”.

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af gældende ret i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.2.5.1.

Det følger af den foreslåede ændring af servicelovens § 148 a, stk. 2, at den type aftaler mellem kommuner og tilbud fremover vil skulle betegnes ”driftsaftaler”.

Forslaget vil medføre en mere hensigtsmæssig og konsistent begrebsanvendelse og vil ikke medføre indholdsmæssige ændringer. Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 2, samt § 2, nr. 2 og 5.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2022.

Da socialtilsynsloven ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for disse dele af riget, vil de foreslåede ændringer af socialtilsynsloven ikke gælde for Færøerne og Grønland.

Det foreslås i *stk. 2*, at for private tilbud som nævnt i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 2-4, som er godkendt af socialtilsynet efter socialtilsynslovens § 5 før lovens ikrafttræden, og som ikke opfylder kravet i socialtilsynslovens § 12 b som affattet ved denne lovs § 1, nr. 39, senest den 1. januar 2025, bortfalder godkendelsen efter socialtilsynslovens § 5 den 1. januar 2025, jf. dog stk. 4.

Forslaget medfører, at private tilbud, som er oprettet som personligt ejede virksomheder, og som er godkendt af socialtilsynet efter socialtilsynslovens § 5 inden lovens ikrafttræden, får tre år til at indrette sig på de nye regler og enten omdanne virksomheden til selvejende institution, aktieselskab, anpartsselskab, partnerselskab eller virksomhed med begrænset ansvar eller at lukke virksomheden.

Formelt set betyder en omdannelse af virksomheden til en anden virksomhedsform, at den eksisterende virksomhed nedlægges og at der i stedet etableres en ny i en anden virksomhedsform. Der skal ikke nødvendigvis ske ændringer i tilbuddet som sådan, målgruppe, pædagogik, fysiske rammer, personale m.v.

Socialtilsynet vil skulle påse, at de omfattede tilbud er overgået til én af de nævnte virksomhedsformer i den foreslåede § 12 b, i socialtilsynsloven, inden den 31. december 2024. Da et tilbuds overgang fra én virksomhedsform til en anden virksomhedsform, vil udgøre en væsentlig ændring i forhold til tilbuddets godkendelse, vil tilbuddet skulle oplyse socialtilsynet herom, og socialtilsynet vil bl.a. skulle vurdere, om ændringen vil medføre en ændring af tilbuddets godkendelse. Socialtilsynet vil derudover, som det også følger af gældende regler, skulle påse, at tilbuddet fortsat opfylder de øvrige krav til at være godkendt, herunder de foreslåede krav til bestyrelsessammensætning, vedtægt, økonomi m.v.

Det antages, at tilbud og kommuner i praksis ikke indgår konkrete aftaler eller generelle driftsaftaler der indeholder opsigelsesvarsler, der overstiger tre år. Derfor gives private tilbud, som efter 1. januar 2025 ikke længere kan være godkendt af socialtilsynet i den eksisterende virksomhedsform en treårig overgangsperiode så de private tilbud har mulighed for at opfylde deres forpligtelser over for de kommuner, som de har indgået aftaler med.

Det er det enkelte tilbuds ansvar, at indgåede aftaler, hvad end der er tale om generelle aftaler om drift af tilbud eller aftaler om køb af en eller flere enkeltpladser, opsiges tidsnok til, at de kan nå at ophøre inden den 31. december 2024.

Hvis der imidlertid måtte være tilbud oprettet som personligt ejede virksomheder, som inden lovens ikrafttræden den 1. januar 2022 har indgået aftaler med kommuner, der har en tidsmæssig udstrækning, så de ikke kan nå at blive opsagt til ophør inden 31. december 2024, foreslås der i *stk. 3* en dispensationsordning, så socialtilsynet kan træffe afgørelse om forlængelse af fristen i *stk. 2* for disse tilbud. Fristen forlænges, så den tager højde for de konkrete aftaler og opsigelsesvarsler. Dermed får også disse tilbud mulighed for at opfylde de forpligtelser, som de har indgået aftale med en eller flere kommuner om.

Socialtilsynets afgørelser om forlængelse af fristen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til lovforslagets § 1, nr. 41, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i *stk. 4*, at socialtilsynslovens § 13 som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 42, ikke gælder for private tilbud, der er organiseret som enkeltmandsvirksomheder eller interessentskaber. For disse gælder de hidtidigt gældende regler. Det betyder, at disse tilbud, som jf. det foreslåede § 3, *stk. 2* og *3*, stadig kan være godkendt af socialtilsynet indtil udgangen af 2024, hvis de er blevet godkendt af socialtilsynet inden lovens ikrafttræden, fortsat ikke skal have en vedtægt.

Det foreslås i *stk. 5*, at socialtilsynslovens § 14 som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 43, kun får virkning for udpegninger af medlemmer til bestyrelsen for private tilbud omfattet af § 12 b i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 39, som foretages efter lovens ikrafttræden. Fra den 1. januar 2025 skal den samlede bestyrelse i alle private tilbud omfattet af § 12 b i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 39, opfylde kravene i § 14 i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 41.

Det betyder, at eksisterende bestyrelser for private sociale tilbud omfattet af socialtilsynet ikke skal opfylde de nye krav til bestyrelsernes sammensætning fra lovens ikrafttræden, men at dette i udgangspunktet skal ske gradvist i forbindelse med nyudpegninger over en tre-års periode.

Fra den 1. januar 2025 skal den samlede bestyrelse for det enkelte tilbud dog opfylde kravene i den foreslåede § 14. Det kan således betyde, at der vil skulle ske udskiftning af siddende bestyrelsesmedlemmer.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til lovforslagets § 1, nr. 43, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås i *stk. 6*, at den foreslåede nye § 14 a i socialtilsynsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 44, kun skal have virkning for ansættelse af ledere i eller udpegning af medlemmer til bestyrelsen for private tilbud omfattet af den foreslåede § 12 b, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 32, som foretages efter lovens ikrafttræden.

Det betyder, at den foreslåede § 14 b finder anvendelse for ledere, der ansættes, eller bestyrelsesmedlemmer, der udpeges, fra og med lovens ikrafttræden. Dette vil gælde uanset, om socialtilsynet har truffet afgørelse om ophør af tilbuddet før eller efter lovens ikrafttræden.

Er et tilbud således ophørt før eller efter lovens ikrafttræden på baggrund af socialtilsynets afgørelse herom, vil eksempelvis den tidligere leder af dette tilbud ikke kunne opnå ansættelse som leder af et andet tilbud inden for en periode af 5 år fra det tidspunkt, hvor socialtilsynet har truffet afgørelse om ophøret.

Det vil være op til det konkrete tilbud, hvor den pågældende person ønsker ansættelse som leder eller indtræden i bestyrelsen, at undersøge, om den pågældende person har været leder af eller har indgået i bestyrelse af et andet privat tilbud, som socialtilsynet har bragt til ophør inden for de seneste fem år.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.2.5.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger samt til lovforslagets § 1, nr. 44, og bemærkningerne hertil.

Stk. 7. § 17, stk. 2, i lov om socialtilsyn, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 50, og § 18, stk. 3, nr. 2, i lov om socialtilsyn som affattet ved denne lovs § 1, nr. 51, finder anvendelse fra og med regnskabsåret 2022.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om ..., jf. lovbekendtgørelse nr. ... af ..., som ændret ved lov nr. ... af ..., foretages følgende ændringer:</p>
§ X. ...	1. § X affattes således: »§ X. ...«.
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om ..., jf. lovbekendtgørelse nr. ... af ..., som senest ændret ved lov nr. ... af ..., foretages følgende ændringer:</p>
§ X. ...	1. ...
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov om ..., jf. lovbekendtgørelse nr. ... af ..., som ændret bl.a. ved lov nr. ... af ... og senest ved lov nr. ... af ..., foretages følgende ændringer:</p>
§ X. ...	1. ...